

ОБЩИНСКА БАНКА АД

**ГОДИШЕН КОНСОЛИДИРАН
ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА,
ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИТЕ
ОДИТОРИ И
ГОДИШЕН КОНСОЛИДИРАН
ФИНАНСОВ ОТЧЕТ**

31 декември 2020

ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ

Управителен съвет

Ангел Геков - Председател на УС и Изпълнителен директор
Борислав Чиликов - Член на УС и Изпълнителен директор
Владимир Котларски - Зам. председател на УС
Тодор Ванев - Член на УС
Ивайло Иванов - Член на УС

Надзорен съвет

Стефан Ненов - Председател на НС
Здравко Гъргаров - Зам. председател на НС
Спас Димитров - Член на НС

Седалище и адрес на управление

ул. „Врабча“ № 6
София 1000
България

Регистър и регистрационен номер

ЕИК 121086224

Съвместни одитори

Грант Торнтон ООД
бул. Черни Врх 26
София 1421

РСМ БГ ООД
ул. проф. Фритьоф Нансен № 9
София 1142

СЪДЪРЖАНИЕ

ГОДИШЕН КОНСОЛИДИРАН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА	i - xlvii
ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИТЕ ОДИТОРИ	
КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ПЕЧАЛБАТА ИЛИ ЗАГУБАТА	2
КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ДРУГИЯ ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД	3
КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ.....	4
КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ	5
КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ	6
1. КОРПОРАТИВНА ИНФОРМАЦИЯ.....	8
2. БАЗА ЗА ИЗГОТВЯНЕ НА КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ	8
3. ОСНОВНИ ЕЛЕМЕНТИ НА СЧЕТОВОДНАТА ПОЛИТИКА	13
4. УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА	28
5. СЧЕТОВОДНА КЛАСИФИКАЦИЯ И СПРАВЕДЛИВИ СТОЙНОСТИ НА ФИНАНСОВИ АКТИВИ И ПАСИВИ	58
6. БАЗА ЗА КОНСОЛИДАЦИЯ	59
7. НЕТЕН ДОХОД ОТ ЛИХВИ	60
8. НЕТЕН ДОХОД ОТ ТАКСИ И КОМИСИОНИ	61
9. НЕТНИ (ЗАГУБИ)/ПЕЧАЛБИ ОТ ОПЕРАЦИИ С ФИНАНСОВИ АКТИВИ, ОЦЕНЯВАНИ ПО СПРАВЕДЛИВА СТОЙНОСТ ПРЕЗ ПЕЧАЛБАТА ИЛИ ЗАГУБАТА	62
10. НЕТНИ ПЕЧАЛБИ ОТ ОТПИСВАНЕ НА ФИНАНСОВИ АКТИВИ, КОИТО НЕ СЕ ОТЧИТАТ ПО СПРАВЕДЛИВА СТОЙНОСТ В ПЕЧАЛБАТА ИЛИ ЗАГУБАТА	62
11. ДРУГИ ОПЕРАТИВНИ ПРИХОДИ.....	62
12. ДРУГИ ОПЕРАТИВНИ РАЗХОДИ	62
13. НЕТЕН ЕФЕКТ ОТ ОБЕЗЦЕНКА НА ФИНАНСОВИ АКТИВИ	63
14. ПРОВИЗИИ	63
15. АДМИНИСТРАТИВНИ РАЗХОДИ.....	65
16. РАЗХОДИ/ПРИХОДИ ЗА ДАНЪЦИ	65
17. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА В БРОЙ И ПАРИЧНИ САЛДА ПРИ ЦЕНТРАЛНАТА БАНКА.....	66
18. ФИНАНСОВИ АКТИВИ, ОЦЕНЯВАНИ ПО СПРАВЕДЛИВА СТОЙНОСТ ПРЕЗ ПЕЧАЛБАТА ИЛИ ЗАГУБАТА.....	66
19. ФИНАНСОВИ АКТИВИ, ОЦЕНЯВАНИ ПО СПРАВЕДЛИВА СТОЙНОСТ ПРЕЗ ДРУГ ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД	66
20. ВЗЕМАНИЯ ОТ БАНКИ И ДРУГИ ФИНАНСОВИ ИНСТИТУЦИИ	67
21. ВЗЕМАНИЯ ПО СПОРАЗУМЕНИЯ С КЛАУЗА ЗА ОБРАТНО ИЗКУПУВАНЕ	67
22. ПРЕДОСТАВЕНИ КРЕДИТИ И ВЗЕМАНИЯ ОТ КЛИЕНТИ.....	67
23. ДРУГИ АКТИВИ	69
24. АКТИВИ, ПРИДОБИТИ ОТ ОБЕЗПЕЧЕНИЯ.....	69
25. ДЪЛГОВИ ИНСТРУМЕНТИ, ОЦЕНЯВАНИ ПО АМОРТИЗИРАНА СТОЙНОСТ	70
26. ИМОТИ И ОБОРУДВАНЕ.....	70
27. ИНВЕСТИЦИОННИ ИМОТИ	71
28. НЕМАТЕРИАЛНИ АКТИВИ	72
29. АКТИВИ С ПРАВО НА ПОЛЗВАНЕ И ЗАДЪЛЖЕНИЯ ПО ЛИЗИНГОВИ ДОГОВОРИ	72
30. ДЕПОЗИТИ ОТ ДРУГИ КЛИЕНТИ.....	74
31. ДРУГИ ПАСИВИ.....	75
32. ДАНЪЧНИ АКТИВИ И ПАСИВИ	75
33. КАПИТАЛ И РЕЗЕРВИ	76
34. СВЪРЗАНИ ЛИЦА	77
35. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ.....	78
36. ПОЕТИ УСЛОВНИ И НЕОТМЕНЯЕМИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ.....	78
37. БЕЗНАЛИЧНИ СДЕЛКИ	79
38. СЪБИТИЯ СЛЕД ДАТАТА НА ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД.....	79

ОБЩИНСКА БАНКА АД

**ГОДИШЕН
КОНСОЛИДИРАН
ДОКЛАД ЗА
ДЕЙНОСТТА**

2020 година

Съдържание

Икономическа среда.....	ii
Банките в България.....	iv
Преглед на дейността на консолидирана основа.....	x
Дружества за консолидация	x
Обща информация за Общинска банка АД - предприятие майка.....	x
Бизнес модел и пазарна позиция.....	x
Финансов резултат и показатели	xi
Балансови показатели	xiv
Активи	xiv
Пасиви	xvii
Капитал, регулаторен капитал и капиталови съотношения	xix
Управление на риска.....	xx
Международна дейност и кредитен рейтинг	xxii
Ефекти от пандемията върху дейността на Групата	xxii
Управление на предприятието майка - Банката	xxiv
Екология, социална отговорност и служители.....	xxv
Очаквано и планирано развитие на Групата през 2021 година.....	xxvi
Дейност като инвестиционен посредник	xxvii
Информационна система и бизнес процеси във финансовата отчетност	xxvii
Друга информация и регулаторни изисквания	xxviii
Събития след края на отчетния период.....	xxix
Консолидирана декларация за корпоративно управление	xxxii
Рамка на корпоративно управление.....	xxxii
Управленска структура на предприятието майка.....	xxxiii
Защита на правата на акционерите	xlii
Разкриване на информация.....	xlii
Заинтересовани лица	xliii
Описание на основните характеристики на системите за вътрешен контрол за управление на риска във връзка с процеса на финансово отчитане	xliiii
Оповестявания във връзка с член 10 от Директива 2004/25/ЕО	xlvi
Политика на многообразие, прилагана по отношение на членовете на ръководния орган	xlvi
Консолидирана нефинансова декларация	xlvi

Икономическа среда

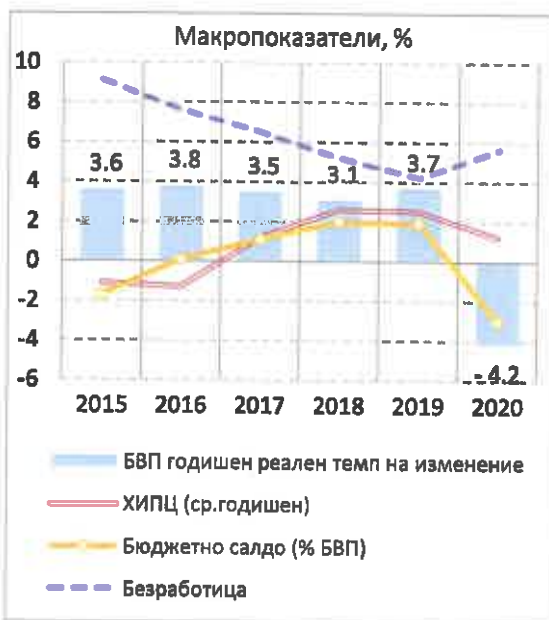
Пандемията от Covid-19 много бързо и силно влоши световната икономика през 2020 година. Справянето с негативните последици, особено предвид продължаващото предизвикателство на здравните аспекти, е поставено пред голяма неизвестност. Икономическото възстановяване на Европейския съюз е допълнително затруднено от сигналите за рецесия и натрупаните проблеми преди пандемията в някои държави.

Българската икономика срещна сериозните здравни мерки за ограничаване на пандемията от средата на март, с последващо отхлабване и повторно затягане от есента. Вследствие от дълбоките смущения в обичайната стопанска дейност, през 2020 година икономиката се сви с 4.2%. Covid-19 прекъсна продължителния период на умерен икономически растеж, като прогнозата за България преди зараждането на пандемията бе ръст от 3.3%. Предварителните данни, публикувани от НСИ за българската икономика, показват ръст от 2.3% през първото тримесечие, последван от годишен спад, който затихва по тримесечия съответно през второто, третото и четвъртото - 8.6%, 5.2% и 3.8%. Спадът през Q3 2020 в България е по-голям от средния за ЕС 4.2%, където по-дълбоко засегнати са Гърция, Испания и Хърватия – държави с висок дял на туризма в икономиката. Швеция и Ирландия са постигнали растеж, но те не са сред големите ни търговски партньори.

Икономическите последици от ограничителните здравни мерки имат различно проявление върху брутната добавена стойност по сектори, като най-дълбок годишен спад от 12.9% за Q3 на 2020 има в сектора „Търговия, транспорт, хотелиерство и ресторантьорство“, следван от „Промисленост, енергетика, комунални услуги“ със спад от 7.1%. Растеж са постигнали секторите „Финанси и застраховане“ от 4.8%, „Създаване и разпространение на информация и творчески продукти“ с 4.3% и в държавното управление. Пряко засегнатите от пандемията до момента сектори очакваме да бъдат двигатели на възстановяването.

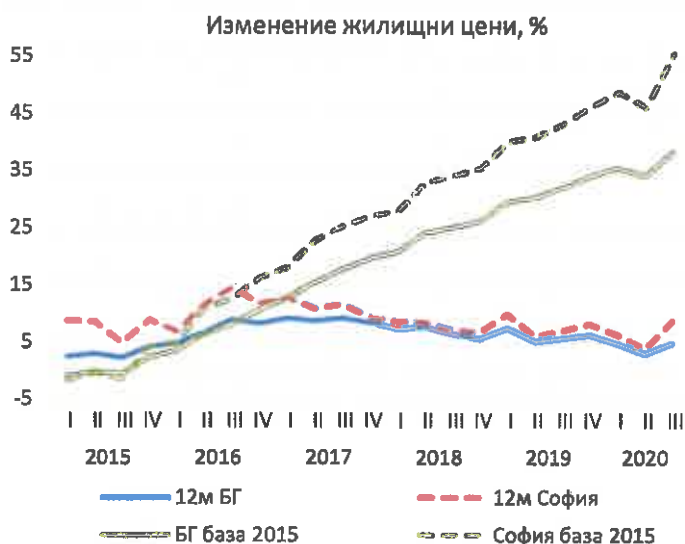
Най-засегнатите в кризата по брой на заетите лица, които допринасят за 80% от общия спад в заетостта, са дейностите хотелиерство и ресторантьорство със спад от 26 хиляди заети (25% по-малко заети спрямо 2019) и с 22 хиляди заети по-малко в преработващата промишленост (5% по-малко на годишна база). Увеличена заетост с 4% има в дейностите здравеопазване, с 6% в създаване и разпространение на информация и творчески продукти и в държавно управление с 1%. Броят на регистрираните безработни през 2020 нарасна с 25 хиляди до 220 хиляди, но броят на заетите спада повече - с 60 хиляди.

Кризата ограничи заетостта с 2.6% (с 60 хиляди спрямо края на 2019), но не и възнагражденията. Средната работна заплата расте във всички отрасли без селското стопанство. Общият 12 месечен ръст към септември е 10.3%, като най-висок е в държавното управление с 24.7% и операции с недвижими имоти с 26%. Средното увеличение за обществен сектор е 13.8%, а за частния 9.1%. Стимулите за запазване на работните места задържат свиването на заетостта под икономическия спад, но водят до спад в производителността на труда.

Средногодишната инфлация ХИПЦ през 2020 се забави до 1.2%, а годишната е 0.0%, основно по линия на ниските енергийни цени при свитото глобално търсене на петрол, както и регулираните цени на природния газ и топлоенергията у нас. Поскъпване наблюдаваме при храните, здравеопазването и образованието. Налице са фактори за ускоряване на инфлацията през следващия период, в резултат от очаквано покачване в цените на услугите и нехранителните стоки при растящо частно потребление.

Цените на недвижимите имоти растат при по-малък брой сделки в сравнение с 2019, но запазени отлични условия за кредитиране. За последните 12 месеца по данни на НСИ жилищата в страната средно са поскъпнали с 4.8%, като сред големите градове най-голямо поскъпване има в София от 8.6%, следван от Бургас с 7.4%, а във Варна има спад от 1.2%, в Пловдив +0.1%. Предпоставка за дългосрочен възходящ ценови тренд са по-високите ценови нива в съседните и новите държави-членки на Европейския съюз. Имотите у нас се разглеждат като алтернатива за спестяване и инструмент за постигане на доход при нулеви лихви при ниска потребителска инфлация, а от друга страна се смята, че дават повече сигурност като предпазват от бъдеща инфлация.

В България чрез механизма на валутния борд и обвързаните междубанкови пазари се пренасят ефектите от действията на ЕЦБ. Експанзивната парична политика до момента въздейства силно върху пазара на недвижими имоти, където цените продължават да растат с много над потребителската инфлация, докато стимулиращият ефект върху производството и потреблението остава далеч по-слаб.

България навлезе в кризата със стабилна фискална позиция, а предварителните данни за бюджетния дефицит през 2020 са за 3% от БВП, като при действащите ограничения в пандемията и техните последствия изненадващо събраните приходи надвишават планираните. Правителствените преки мерки за противодействие на кризата се оценяват на 2.8 млрд. лева, а заедно с ресурсите от ЕС достигат до 3.6 млрд. лева, което се равнява на 3% от БВП. Освен преките мерки срещу кризата, се предоставят финансови инструменти чрез ББР. Държавната политика за подкрепа на икономиката и потреблението включва повишаване на доходите на заетите в бюджетния сектор и пенсионерите. Фискалната експанзия цели справяне със здравните аспекти и компенсиране на икономическите загуби от ограничителните здравни мерки.

Държавният дълг през тази година нарасна до 28.970 млрд. лева, което е 24.3% от прогнозната БВП спрямо 19.7% в края на 2019 (23.6 млрд. лева). Увеличението на дълга е чрез емисии на еврооблигации с матуритет 10 и 30 години, чрез аукционите ДЦК на вътрешния пазар и чрез усвояване по договорени заеми от Европейската инвестиционна банка.

Икономическото, финансовото и банковото сътрудничество между България и ЕС се задълбочи с включването на българския лев към Валутния механизъм II от 10 юли 2020 със съществуващия режим на валутен борд като едностранен ангажимент и без допълнителни изисквания от ЕЦБ. От 1 октомври 2020 се установи тясно сътрудничество между БНБ и ЕЦБ и присъединяване към Единния надзорен механизъм и Единния механизъм за реструктуриране.

България като член на ЕС ползва програмите за противодействие на пандемията, включително и чрез общи здравни мерки. Националната икономика все повече се интегрира към ЕС, като за периода януари-октомври 2020 делът на износа към ЕС (без Великобритания) е 65.9% срещу 64.5% за 2019, а при водещите търговски партньори за експорт Гърция заема вече 4-то място и измества Турция на пето място. Българският износ се сви през посочения период общо с 7.6%. Макар и неоголямо, нарастване в обема на износа има към Германия, Белгия и Полша, а от държавите извън ЕС към Китай има значителен ръст и към Македония също. Пълните ефекти от Брекзит в търговския оборот ще се усетят през следващите години.

Рейтинговата агенция S&P Global Ratings потвърди дългосрочния и краткосрочния кредитен рейтинг на България в чуждестранна и местна валута BBB/A-2 и остави перспективата по него стабилна. Според агенцията вътрешното търсене е по-устойчиво от предварителните оценки, оценява се наличието на фискално пространство и се посочват положителни перспективи от стъпките към интеграция в Евронзоната и банковия съюз.

Всички държави от ЕС срещат огромното предизвикателство Covid-19, където икономическата активност е възпрепятствана особено в сектора на услугите, докато в промишленото производство се задържа на добро равнище. Дълбочината на рецесията значително варира между държавите в съюза в зависимост не само от здравните параметри, но и в много голяма степен от секторната структура на икономиките и търговската обвързаност. След рязкото свиване през първото и второто тримесечие (-3.3% и -11.4% на база предходното), последва бързо възстановяване през третото тримесечие с 11.5% спрямо второто и отново спад през четвъртото от 0.5%, като следствие от налагането и отхлабването на здравните мерки.

Правителствените стимули, адресирани към неутрализиране на кризисните ефекти върху домакинствата и фирмите, нарушиха и промениха правилата за фискална стабилност. Съвкупният бюджетен дефицит на ЕС 27 се очаква да нарасне от 0.5% от БВП през 2019 на 8.8% през 2020, вследствие от увеличения дефицит и свит БВП. Експанзивната политика чрез бюджетите продължава, а с нея и успоредната парична политика на ЕЦБ чрез програмите за покупка на активи и поддържане на отрицателни лихви при текущата и очаквана ниска инфлация. Инфлацията се задържа ниска – годишната за декември е 0.3%, като следва от слабото търсене и сериозния застой в пазара на труда. Въпреки стимулиращите мерки, потребителите остават предпазливи, в очакване на стабилна перспектива за справяне с пандемията и по-голяма сигурност за доходите си и заетостта.

С аргумента за противодействие на пандемията ЕЦБ едва ли скоро ще се откаже от политиката на отрицателни лихви, започнала преди почти седем години. Както е отдавна дискутирано, спорен остава ефектът върху реалната икономика от продължителното прилагане на такива неконвенционални мерки. Те облекчават и стимулират правителствена свръх задлъжнялост, повишават цените на финансовите активи и недвижимите имоти, а в дългосрочен план променят икономическото поведение като разрушават стимулите за спестяване.

Банките в България

Развитието на правната рамка и надзорните регулации през 2020 бяха фокусирани в две теми. Основната е допълване и адаптиране на рамката за целите на присъединяването на България към Валутния механизъм, към Единния надзорен механизъм и Единния механизъм за реструктуриране. Текущата линия на промени е свързана със запазване на устойчивостта на банките, облекчаване на някои регулации с цел преодоляване на негативите от пандемията и икономическата криза, която предизвика. Мерките за противодействие на пандемията включват неразпределяне на дивиденди, отмяна на предвидените за 2020 и 2021 увеличения на

антицикличния капиталов буфер и утвърждаване на частния мораториум на банките за отсрочване на изискуеми задължения по кредити.

Антицикличният капиталов буфер от 1 октомври 2019 година до края на 2021 е 0.5%. Поддържането на антицикличен капиталов буфер цели да съхрани и засили капиталовата позиция за устойчивост към бъдеща реализация на кредитен риск. Според БНБ през 2019 активността при жилищните и потребителските кредити е била висока, което прави възможно натрупване на циклични рискове при евентуален бъдещ спад на икономиката и/или нарастване на лихвите. Затова беше предвидено увеличение на антицикличния буфер, впоследствие отменено след настъпването на Covid-19 кризата.

БНБ идентифицира осем банки като системно значими институции (Общинска банка АД не е сред тях), за които приложимите буфери за системно значими институции през 2021 година ще са между 0.50% и 1.00% (по-високи с 0.25 п.п. от приложимите през 2020). Целта на този инструмент на надзорната политика е да смекчава структурния риск в рамките на банковия сектор.

БНБ измени и допълни Наредба 7 за организацията и управлението на рисковете в банките, където основните промени засягат прага на същественост на просрочените кредити и уеднаквено третиране по отношение на значимите и по-малко значимите банки.

Спадът на икономическата активност през 2020 година, вследствие на ограничителните мерки срещу Covid-19, силно повлия върху дейността на банките. Частичното възстановяване не компенсира повишената несигурност и по-ниското търсене на кредити. Ефективността на банките се влоши при новата структура на балансите, която се ориентира към ликвидни активи и най-вече парични средства при централната банка, дългови ценни книжа и депозити на виждане.

Банковите активи през годината нараснаха с 8.6% (2019: 8.2%) и в края на 2020 са в размер на 124,006 млн. лева. Домакинствата и бизнесът натрупват средства в банките, съответно с годишен ръст от 8.7% и 10.9%. Капиталът се увеличи с 6.6%. БНБ отчита по-висока обща капиталова адекватност към 31.12.2020 – 22.74% (31.12.2019: 20.16%), вследствие на увеличен регулаторен капитал с 11.0% и свиване на общата рискова експозиция с 1.6% през годината. Отношението на ликвидно покритие от 279% (2019 е 270%) при минимално изискване 100% отразява големия ликвиден буфер.

В края на 2020 се открояват нарасналите обеми и относителни дялове на паричните средства (21.9% при 15.9% за 2019) и инвестиции в дългови ценни книжа (14.2% при 12.5% за 2019). Завръщат се предпазливостта и ниско доходните активи след период на подобрение в предходните години. Дълговите ценни книжа нараснаха с 23.3% основно по линия на държавните ценни книжа и със сериозен нов обем облигации на банки. Лихвените приходи от дълговите инвестиции през 2020 са едва с 3.7% повече спрямо 2019, което е несъразмерно по-малко от обемния ръст, предвид ултра ниските лихви по новите емисии. Въпреки това интересът на банките към тях расте, за да неутрализират ефектите на отрицателните лихви при ниско ниво на риск.

Проблемите на банките се задълбочават отново от изпреварващия ръст 9.6% на привлечените средства от клиенти (без кредитни институции) спрямо ниския ръст 4.8% на кредитирането. Нарастването на паричните средства през годината покрива 91.5% от изменението на активите общо. Внушителният обем парични средства е реакция към потиснатото търсене на кредити и склонността за поемане на нов риск, както от клиентите, така и от банките. Консервативната политика на банките в кризата се отрази благоприятно на капиталовите съотношения, като общата адекватност към 30.09.2020 се покачи на 22.93% спрямо

20.16% в края на 2019. Промяната е чрез свиване на рисковата експозиция при описаните балансови изменения и от увеличен собствен капитал.

Балансови позиции, млн. лева	2018	2019	2020	Промяна		
				2019	2020	2020
Общо активи	105,557	114,201	124,006	8.2%	8.6%	9,805
Парични средства	20,336	18,141	27,114	-10.8%	49.5%	8,973
Дългови ценни книжа	13,266	14,312	17,640	7.9%	23.3%	3,328
Кредити и аванси (брутни без ЦБ), в т.ч.	73,674	80,981	76,678	9.9%	-5.3%	-4,303
Държавно управление	741	933	897	25.9%	-3.9%	-36
Предприятия	38,092	41,167	42,721	8.1%	3.8%	1,554
Експозиции на дребно	22,075	24,193	25,882	9.6%	7.0%	1,689
Натрупана обезценка	-4,090	-3,613	-3,578	-11.7%	-1.0%	35
Инвестиции в дъщерни и асоц. предпр.	460	1,538	700	234.3%	-54.5%	-838
Материални, нематер. и други активи	3,994	4,369	4,608	9.4%	5.5%	239
Привлечени средства, общо	89,704	97,212	105,733	8.4%	8.8%	8,521
Държавно управление	2,697	2,665	3,034	-1.2%	13.8%	369
Предприятия	28,491	31,572	35,001	10.8%	10.9%	3,429
Домакинства	53,383	57,616	62,636	7.9%	8.7%	5,020
Капитал	13,858	14,397	15,352	3.9%	6.6%	955

Източник: БНБ

Качеството на кредитния портфейл се подобри след продажбата на 340.5 млн. лева кредити през годината (558.7 млн. лева през 2019), успоредно на това след настъпването на икономическите затруднения Асоциацията на банките в България предложи, а БНБ утвърди частен мораториум - Ред за отсрочване и уреждане на изискуеми задължения към банки и дъщерните им дружества финансови институции във връзка с извънредното положение. След последното изменение от 10.12.2020 кредитополучателите, които отговарят на условията, имат право да поискат отсрочване на задължения по главници и/или лихви за срок до 9 месеца, но не по-късно от 31.12.2021. Брутната балансова стойност на кредитите с одобрение за отсрочване към 31.12.2020 е 6,365 млн. лева за предприятия и 1,709 млн. лева за домакинства, които представляват съответно 15% и 7% от експозициите на банките към тези сектори.

През 2020 година необслужваните кредити намаляха с 409 млн. лева и са 5,711 млн. лева, които представляват 8.2% от общата експозиция към секторите домакинства, предприятия и държавно управление (2019 са 6,120 млн. лева с дял 9.2%). При брутните кредити за домакинства дялът на необслужваните е 6.9%, а при нефинансовите предприятия дялът на необслужваните кредити е 10.0%. Обемът, с който се свиват през отчетната година, е 377 млн. лева при нефинансовите предприятия, с 42 млн. лева при другите финансови предприятия, а при домакинствата нарастват с 9 млн. лева.

Банките и техните вложители, застрахователните и пенсионните компании понасят негативите от ултра ниските лихви. Ниските лихви изкривяват оценката за жизнеспособност на кредитираните проекти, като се създава предпоставка за натрупване на кредитен риск при ограничените маржове и доходност.

Активността в потребителското и корпоративното кредитиране затихна и след отчитане на ефекта от продадените кредити има 4.8% общ годишен ръст (8.8% за 2019) на брутните кредити и аванси (без тези към кредитни институции), който в ущърб на лихвената доходност изостава спрямо нарастването на привлечените средства. Съотношението кредити към депозити спадна през 2020 до 69.0% от 72.2% в края на предходната година.

Банките у нас отчитат през 2020 рекорден обем 3,937 млн. лева нови ипотечни кредити от 2007 насам (3,488 млн. лева), но темпът на изменение се забавя до 12.3% (2019: 18.7%). Част от новите кредити включва рефинансиране на стари кредити между банките. Ипотечните кредити за домакинства нараснаха с 10.1% през 2020, а потребителските с 3.7%. Развитието на ипотечното кредитиране захранва високия ръст на цените на жилищата, които кумулативно за последните пет години се повишиха с 38% на национално ниво и с 55% за град София.

Банковата печалба за 2020 година се сви наполовина спрямо 2019 и по неаудирани данни е 815 млн. лева. С най-голяма тежест е ефектът от обезценката, където нетните разходи са нараснали с 433 млн. лева, т.е. с 96.8%. За спада на агрегирания резултат следва по значимост изменението в печалбата от отписване на финансови активи, които не се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата - резултатът през 2020 е печалба 50 млн. лева при 170 млн. лева за 2019¹. Тези сделки нямат постоянен равномерен поток и са представени при малък брой банки, затова ефектите често са значими и разнопосочни при сравнението с предходна година.

2018	2019	2020	Промяна
------	------	------	---------

¹ През 2019 Първа инвестиционна банка отчита такава печалба в размер на 61 млн. лева при 2 млн. лева за 2020, а Уникредит Булбанк отчита 58 млн. лева за 2019 и 13 млн. лева за 2020 г.

Отчет за приходите и разходите, млн. лева				2019	2020	
Нетен общ оперативен доход, в т.ч.	4,223	4,536	4,162	7.4%	-8.2%	-374
Нетен лихвен доход	2,742	2,746	2,649	0.1%	-3.5%	-97
Такси и комисиони нето	1,066	1,106	1,039	3.8%	-6.1%	-67
От отписване на ФА не по спр ст-ст	108	171	50	58.3%	-70.8%	-121
Нетни печалби от ФА и хеджиране	253	149	112	-41.2%	-24.8%	-37
Нетни печалби от курсови разлики	21	74	56	245.8%	-24.3%	-18
От отписване на нефинанс. активи	98	6	6	-93.7%	-	-
Друг оперативен доход нето	-217	119	60	-154.7%	-49.6%	-59
Административни разходи	1,717	1,664	1,677	-3.1%	0.8%	13
Вноски във ФГВБ и ФПБ		304	302	-	-0.7%	-2
Амортизация	175	268	285	53.1%	6.3%	17
Обезценка (ФА, НФА, ИДП)	507	447	879	-11.9%	96.6%	432
Провизии разход	23	64	111	183.7%	73.4%	47
Отрицателна репутация	23	59	0	161.2%	-100.0%	-59
ПЕЧАЛБА ИЛИ ЗАГУБА	1,678	1,675	815	-0.2%	-51.3%	-860

Източник: БНБ и ФГВБ.

Ограничителните здравни мерки и последвалата икономическа криза намалиха дохода на банките по традиционните източници – лихви, такси и комисиони. Процентният спад е по-голям при нетния доход от такси и комисиони (с 6.1%), поради извънредното положение и свитата стопанска дейност, въпреки сериозното повишаване на таксите и комисионите от всички банки. По тази линия има известна, но все по-растяща, конкуренция от страна на нови финансови компании за разплащания и картови операции, в резултат на технологичния напредък, допълнена от особеностите или промените в нормативната уредба.

Другата конкурентна линия на елементи от банковата дейност са „бързите“ кредити, кредитиране на стоки на изплащане и друго краткосрочно финансиране от небанкови финансови институции. Банките реагират на тази тенденция като развиват свои продукти и/или дружества, фокусирани в това направление.

Банките сравнително добре се справят със задачата за запазване на лихвените приходи през 2020 при ниските лихви по новия бизнес и с месеци на потиснато кредитиране. В сравнение с предходната година спадът на лихвените приходи е само 1.0%, като в кредитирането спадът е 1.2% при увеличен кредитен портфейл с 4.8%.

Част от новите кредити през 2020 са по антикризисните програми на Българската банка за развитие. По информация от ББР¹ одобрените заеми за физически лица от участващите 12 банки са на обща стойност 110 млн. лева със средна стойност 4,2 хил. лева. Стойността на потвърдените за гарантиране кредити за малки и средни компании е 158 млн. лева с най-голям интерес от секторите търговия и туризъм, производство и транспорт.

През 2020 лихвените проценти по новите срочни депозити на предприятия в левове и евро до 1 месец преобладаващо са отрицателни. При домакинствата лихвените проценти са положителни, но понижението им продължи и вече са почти 0% за сроковете до 6 месеца. В резултат лихвените разходи за депозити от домакинства намаляха с 20.3%, а общите лихвени разходи за депозити от банки и клиенти се свиха с 13.8%. Въпреки низходящата динамика на лихвите, разходите за лихви на банките през 2020 се увеличиха с 23.4% (67 млн. лева), заради промяна в пасивите. През 2020 в три от големите банки значително нараснаха финансовите

¹ От 12.01.2021 на интернет страницата на ББР.

пасиви за търгуване (деривати)¹, което е свързано с четирикратно увеличение на лихвените разходи по тях, или 64 млн. лева. Нетният лихвен доход на банките се сви с 3.5% спрямо предходната и допринася за 63.6% от нетния оперативен доход (60.5% за 2019). Делът на нетния доход от такси и комисиони е 25.0% при 24.4% за 2019.

С лек годишен ръст и без съществена промяна остават административните разходи и амортизацията. Разходите за провизии се увеличиха значително (със 74.1%), като през 2020 те са концентрирани в ББР и вероятно са свързани с антикризисните програми. Ефективността на административните разходи се влоши по линия на постигнатия доход и е 40.3% (36.7% през 2019²).

¹ Общо за банките пасиви за търгуване към 31.12.2020 са 246 млн. лева, в края на 2019 са 117 млн. лева.

² След преизчисление на нетния общ оперативен доход за 2019 към шаблона за 2020. Вноските за ФГВБ и ФПБ са преместени от „други оперативни разходи“ в самостоятелен ред за разходи. Без преизчисление за 2019 е 39.3%.

Преглед на дейността на консолидирана основа

Дружества за консолидация

Изготвянето на консолидирания доклад за дейността на Групата е чрез метода на пълна консолидация и обхваща Общинска банка АД (предприятие майка, банката-майка, банката) с дъщерните ѝ предприятия, заедно наричани Групата. Дъщерното предприятие Управляващо дружество „Общинска банка асет мениджмънт“ ЕАД е регистрирано през май 2008. Банката притежава 100% от неговия капитал, включително управляваните от него фондове:

- Договорен фонд „Общинска банка – Балансиран“ със 100% участие
- Договорен фонд „Общинска банка – Перспектива“ със 100% участие

Другото дъщерно предприятие, което се консолидира по метода на пълната консолидация до март месец 2020 г. е Сий Пропърти ЕАД. След тази дата Групата се освобождава от инвестицията си.

Обща информация за Общинска банка АД - предприятие майка

Общинска банка АД е юридическо лице, учредено като акционерно дружество по реда на Търговския закон с пълен лиценз за кредитна институция по смисъла на Закона за кредитните институции. Банката е първичен дилър на държавни ценни книжа на Министерството на финансите. Общинска банка АД членува в Асоциацията на банките в България, Българска фондова борса АД, Централен депозитар АД и MasterCard Incorporated.

Централното управление е на адрес София, ул. „Врабча“ № 6. Клоновата мрежа включва 46 филиала и 21 офиса, разположени в 46 населени места в страната. Няма промяна в организационната структура на банката през 2020 година.

Мажоритарен акционер в Общинска банка АД е Новито Опортюнитис Фонд АГмвК с 95.5% дял от емитирания капитал към 31.12.2020.

Съвместни одитори на банката за 2020 година са Грант Торнтон ООД и РСМ БГ ООД, избрани с решение на Общото събрание на акционерите на Общинска банка АД. Грант Торнтон ООД е одиторското дружество, което извършва независим финансов одит на УД „Общинска банка Асет Мениджмънт“ АД и управляваните от него фондове.

Бизнес модел и пазарна позиция

Общинска банка АД е универсална търговска банка със специализирана експертиза в обслужването на публични институции. Ръководството следва умерено-консервативна политика при оценката на рисковете при спазване на регулативните изисквания на Българската народна банка. Постигането на печалба чрез поддържане на оптимална структура на баланса и конкурентна пазарна позиция в страната са основните цели на банката. Банката се финансира почти изцяло от местни не kreditни институции.

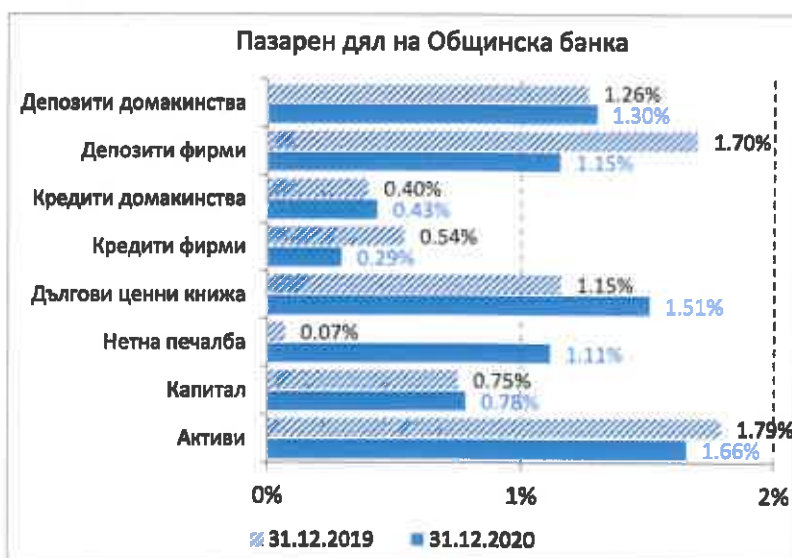
Пазарна позиция на ОБ АД	2020	2019
Активи	12	12
Капитал	16	17
Нетна печалба	13	20
Дългови инструменти	11	11
Кредити държавно у-ние	6	5
Кредити предприятия	20	18
Кредити домакинства	15	16
Депозити фирми	18	15
Депозити домакинства	11	12
Брой банки	24	24

Финансовото обслужване на общини и институции от публичния сектор е специфична бизнес линия на Общинска банка АД, където банката е водеща в сегмента. Освен прякото обслужване на общините, този бизнес интегрира в дейността на банката клиенти в дребно и

корпоративно банкиране - служители на общините, общинските предприятия и техните служители. Пазарният дял на банката към края на 2020 във финансовото обслужване на общини в привлечените средства е 34.1%, 12.03% в кредитирането и 84.1% в облигационното финансиране.

Общинска банка АД е на 12-та позиция по размер на активите от 24-те банки в страната, от които 18 са с местна регистрация и 6 са клонове на чуждестранни банки. Броят на банките се запазва, като през 2020 година приключи консолидацията след прякото придобиване от Банка ДСК ЕАД на Сосиете Женерал Експресбанк АД, а Варенголд Банк АГ клон София стартира дейността си. Към момента няма обявени или очаквани други сделки, които да засягат броя на банките в България.

Общинска банка АД е универсална търговска банка. Финансовото обслужване на общини и институции от публичния сектор е специфична бизнес линия на Общинска банка АД, в която банката е пазарен лидер. Банката обслужва през 2020 година някои от най-големите общини в страната, включително Столичната община. По размер на активите Общинска банка

АД към 31.12.2020 има пазарен дял от 1.66%. Пазарният дял в депозити от домакинства през 2020 леко нарасна с 0.04 п.п., а при юридическите лица се сви. В кредитирането на домакинства има ръст до 0.43%, а в корпоративното кредитиране се сви след продажбата на портфейл от кредити.

Финансов резултат и показатели

През 2020 година Групата на Общинска банка АД реализира 52.5% нарастване на нетния оперативен доход. Водещата линия на растежа в сравнение с показателите за 2019 година е резултатът от мащабните мерки за оздравяване на кредитния портфейл чрез продажба на пакет от необслужвани кредити, от която е реализирана нетна печалба в размер на 26,063 хил. лева от отписване на финансови активи, които не се отчитат по справедлива стойност през печалбата или загубата. Нетният лихвен доход през отчетния период се сви с 20.5% спрямо предходния, вследствие на пазарното понижение на лихвите по основните активи – кредити и дългови ценни книжа, и на по-малкия брутен обем кредити средно за годината. Нетният доход от такси и комисиони беше подобрен и в голяма степен покрива свиването при нетния лихвен доход.

Консолидиран отчет за печалбата или загубата, хил. лева	2020	2019	Промяна	
			%	Сума
<i>Приходи от лихви</i>	16,977	19,350	-12.3%	(2,373)
<i>Разходи за лихви</i>	(9,402)	(9,821)	-4.3%	419
Нетен доход от лихви	7,575	9,529	-20.5%	(1,954)
Приходи от дивиденди	175	48	264.6%	127
<i>Приходи от такси и комисиони</i>	15,113	13,422	12.6%	1,691
<i>Разходи за такси и комисиони</i>	(2,488)	(2,242)	11.0%	(246)
Нетен доход от такси и комисиони	12,625	11,180	12.9%	1,445
Нетни печалби от операции с ФА, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата	(644)	1,145	-156.2%	(1,789)
Нетни печалби от отписване на ФА, които не се отчитат по справедлива стойност през печалбата или загубата	26,063	7,299	257.1%	18,764
Нетна печалба от валутна преоценка	192	206	-6.8%	(14)
Печалба от продажба на нетекущи активи	53	127	-58.3%	(74)
Други оперативни приходи	2,368	2,244	5.5%	124
Други оперативни разходи	(749)	(521)	43.8%	(228)
НЕТЕН ОПЕРАТИВЕН ДОХОД	47,658	31,257	52.5%	16,401
Нетен ефект от обезценка на финансови активи	(106)	7,462	-101.4%	(7,568)
Нетен ефект от обезценка на нефинансови активи	-	(1,662)	-100.0%	1,662
(Начислени разходи)/реинтегрирани провизии за периода	(281)	77	-464.9%	(358)
Административни разходи	(32,952)	(31,222)	5.5%	(1,730)
Разходи за амортизация	(4,207)	(4,455)	-5.6%	248
Загуба от освобождаване на инвестиция в дъщерно предприятие	(4,217)	-	100%	(4,217)
ПЕЧАЛБА ПРЕДИ ДАНЫЦИ	5,895	1,457	304.6%	4,438
(Разходи)/приходи за данък върху печалбата	(1,047)	155	-775.5%	(1,202)
ПЕЧАЛБА ЗА ГОДИНАТА	4,848	1,612	200.7%	3,236

Нетният резултат от финансови активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата е загуба в размер на 644 хил. лева, която се формира от печалба от валутна търговия, резултат от продажбата и от преоценката на ценни книжа и валутна преоценка на активи. Другите оперативни приходи и разходи нараснаха.

Групата оптимизира издръжката си и през 2020 постигна значителна икономия в разходите за наеми на сгради и активи. Административните разходи общо нараснаха с 5.5%, основно от по-голямата вноска на Банката към ФПБ при увеличението на пасивите.

Нетният ефект от обезценка на финансови активи е заделена обезценка в размер на 106 хил. лева (през 2019 е реинтегрирана в размер на 7,462 хил. лева). Заделените провизии за периода са 281 хил. лева. Нетната печалба след данъци на Групата на Общинска банка АД за 2020 година е 4,848 хил. лева (2019: 1,612 хил. лева).

Оздравителните мерки по кредитния портфейл се отразиха благоприятно върху основните финансови показатели на Групата за възвръщаемост и ефективност по линия на приходите. Подобрене постигаме в капиталовите съотношения на банката след мащабно редуциране на обема на експозициите в неизпълнение. Нетният лихвен марж се сви, вследствие на продължаващия пазарен спад на доходността по дълговите ценни книжа и кредитите.

Показатели	2020	2019
Възвръщаемост на капитала (ROE)	4.13%	1.51%
Възвръщаемост на активите (ROA)	0.24%	0.08%
Ефективност на административните разходи (CIR)	69.14%	99.89%

Основните лихвени проценти на ЕЦБ останаха без промяна през 2020, както и размерът на прилаганата от БНБ отрицателна лихва по свръхрезервите на банките. Към несигурността от натрупаните фундаментални икономически проблеми в Европа се прибавиха последствията от пандемията Covid-19, които доведоха до тежък спад в бизнес активността. Държавният дълг се превърна в предпочитана инвестиция от банките, респективно доходността допълнително спадна спрямо ниските нива от края на 2019 при повишена волатилност, предвид неясния изход от пандемията.

През 2020 лихвените приходи на Групата намаляха с 12.3% до 16,977 хил. лева. Обемът на лихвените приходи следва структурата на активите и тяхната доходност. Пазарната лихвена доходност по всички основни активи през периода се понижи, като промяната засяга новите кредити от всички бизнес сегменти, закупените през годината дългови ценни книжа и депозитите в банки. При кредитите и вземанията от клиенти лихвените приходи се свиха с 11.6%, а от предоставени депозити на банки и финансови институции с 93.5%. На междубанковите пазари сделките са малко на брой с ниски обеми, като преобладават инструментите в левове и евро с отрицателни лихви, респективно разходите за лихви по активи нараснаха.

Групата увеличи инвестициите си в ценни книжа през 2020 година, основно чрез български държавни ценни книжа. Лихвените приходи от инвестиции във финансови активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата, почти се удвоиха и достигат 1,873 хил. лева.

В Групата на Общинска банка АД разходите за лихви през 2020 година са 9,402 хил. лева, което е с 4.3% по-малко спрямо 2019. Структурата на разходите се запазва с голям превес на разходите за лихви по активи с отрицателни лихви. Отрицателните лихви по активи на междубанковия пазар и свръхрезервите на банките в БНБ трайно изкривиха традиционния за банките бизнес модел за генериране на доход. При изпълнение на законовото изискване за обезпечаване на пасивите от общини и други публични институции, основно чрез блокиране на парични средства, и с отрицателните лихви по депозити в банки, общо разходите за лихви по активи достигнаха 8,140 хил. лева – с 4.9% повече спрямо 2019 година.

Приходи от лихви	31.12.20	31.12.19	Промяна
Лихви от финансови активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата	1,873	970	93.1%
Лихви от кредити и вземания на клиенти	12,284	13,895	-11.6%
Лихви от предоставени ресурси и депозити на банки и финансови институции	116	1,771	-93.5%
Лихви от инвестиции, оценявани по амортизирана стойност	2,680	2,699	-0.7%
Отрицателни лихви по лихвоносни пасиви	24	15	60.0%
Общо приходи от лихви	16,977	19,350	-12.3%
Разходи за лихви			
Лихви по депозити от кредитни институции	(41)	-	100%
Лихви по депозити, други различни от кредитни институции	(1,083)	(1,871)	-42.1%
Лихви по финансов лизинг	(138)	(190)	-27.4%
Отрицателни лихви по лихвоносни активи	(8,140)	(7,760)	4.9%
Общо разходи за лихви	(9,402)	(9,821)	-4.3%
НЕТЕН ДОХОД ОТ ЛИХВИ	7,575	9,529	-20.5%

Все още натискът на пазара, който идва от страна на централните банки, върху доходността на активите (дългови ценни книжа, междубанкови депозити и кредити за други клиенти) не се прехвърля изцяло от търговските банки върху вложителите им, вследствие на което нетният лихвен доход се свива. Общинска банка АД редуцира предлаганите лихви по срочни депозити и разплащателни сметки на корпоративни и бюджетни клиенти през 2020. В сравнение с предходната година разходите за лихви по депозити от клиенти, различни от кредитни институции са с 42.1% по-малко.

В условията на неблагоприятна лихвена среда Групата на Общинска банка АД акцентира върху приходите от такси и комисиони за съхраняване на оперативната доходност. Беше актуализирана тарифата по тези услуги, съобразно конкурентните банки и себестойността на предоставяната услуга. През отчетната година приходите от такси и комисиони са в размер на 15,113 хил. лева, което е ръст от 12.6% спрямо 2019, а нетният доход от такси и комисиони бележи ръст от 12.9% до 12,625 хил. лева. Увеличението по тази бизнес линия покрива над ¾ от спада в нетния лихвен доход. С най-голям дял и ръст са приходите от поддържане и обслужване на сметки. Следват приходите от преводни операции, при които има свиване от продължителните периоди през годината с ограничена стопанска активност, поради пандемията, както и по линия на пренасочване на клиентите към използване на неприсъствени услуги през интернет среда, които са значително по-евтини от присъствените.

Балансови показатели

Активи

Групата на Общинска банка АД към 31.12.2020 управлява активи на обща стойност 2,057,960 хил. лева, които в сравнение с края на предходната година са с 0.4% повече. Групата оптимизира управлението на ликвидността и преструктурира активите като бяха редуцирани обемите на активите с отрицателни лихви – свръхрезервите в БНБ, депозитите в банки и репо сделки. За тяхна сметка нарасна общият обем на инвестициите в ценни книжа.

Консолидиран отчет за финансовото състояние	31.12.2020	31.12.2019	Промяна
---	------------	------------	---------

АКТИВИ, хил. лв.			%	Сума
Парични средства в брой и парични салда при Централната банка	1,228,264	1,242,301	-1.1%	(14,037)
Финансови активи по справедлива стойност през печалбата или загубата	157,295	47,222	233.1%	110,073
Финансови активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	8,636	6,100	41.6%	2,536
Вземания от банки и други финансови институции	167,333	213,071	-21.5%	(45,738)
Вземания по споразумения с клауза за обратно изкупуване	-	17,956	-100.0%	(17,956)
Предоставени кредити и вземания от клиенти	272,847	299,855	-9.0%	(27,008)
Дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност	112,929	122,880	-8.1%	(9,951)
Текущи данъчни активи	-	83	-100.0%	(83)
Други активи	21,844	4,029	442.2%	17,815
Активи, придобити от обезпечения	14,504	20,385	-28.8%	(5,881)
Имоти и оборудване	37,786	37,511	0.7%	275
Инвестиционни имоти	31,148	31,785	-2.0%	(637)
Нематериални активи	1,713	1,963	-12.7%	(250)
Активи с право на ползване	3,661	4,422	-17.2%	(761)
ОБЩО АКТИВИ	2,057,960	2,049,563	0.4%	8,397

Специфичната пазарна ниша на банката във финансовото обслужване на общините е определяща за балансовата композиция на Групата. В изпълнение на разпоредбите на Закона за публичните финанси банката обезпечава в пълен размер привлечените средства от бюджетните организации чрез блокиране на български държавни ценни книжа и/или парични средства в БНБ в полза на Министерството на финансите. Паричните средства и през 2020 остават най-голямата категория в активите на Групата с дял 59.7%.

Общият портфейл ценни книжа към 31.12.2020 е в размер на 278,860 хил. лева, или с 58.3% повече спрямо 31.12.2019. Придобити през годината дългови ценни книжа са основно в портфейла Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата. Чрез тях се оптимизира ликвидността и се подобриха лихвените приходи. Инвестиционната стратегия на Групата е консервативна с цел избягване на висока чувствителност към пазарния риск. След покупките на държавни ценни книжа техният обем и дял от 13.6% съвсем леко изпревари нетните кредити и вземания към 31.12.2020.

Структура на активите на Групата

Нетните кредити в Групата на Общинска банка АД към 31.12.2020 са в размер на 272,847 хил. лева и в сравнение с края на 2019 намаляват с 9.0%. През годината управлението на кредитния портфейл се фокусира към изпълнение на мащабна оздравителна програма в Банката, която преобладаващо засегна корпоративния портфейл. Бяха продадени кредити в неизпълнение, като реализираната нетна печалба от сделката е в размер на 26,063 хил. лева – нетна печалба от отписване на финансови активи, които не се отчитат по справедлива стойност в печалбата или

загубата. След мерките по оздравяване необслужваните кредити в Общинска банка АД към 31.12.2020 спаднаха до 4,995 хил. лева с относителен дял в кредитния портфейл от 1.8%. За сравнение средният дял на необслужваните кредити за банките у нас в края на 2020 е 8.2% при 9.2% в края на 2019.

Кредити, отчетна стойност	31.12.2020	31.12.2019	Промяна	Промяна
Физически лица	112,254	96,180	16.7%	16,074
жилищно -ипотечни кредити	32,132	28,745	11.8%	3,387
потребителски кредити	79,064	66,003	19.8%	13,061
кредитни карти	1,057	1,432	-26.2%	(375)
Предприятия	120,741	193,897	-37.7%	(73,156)
Бюджетни предприятия	41,409	69,463	-40.4%	(28,054)
НБФИ	3,688	7,757	-52.5%	(4,069)
ОБЩО	278,092	367,297	-24.3%	(89,205)

Обемът на кредитите за предприятия в Групата се сви със 73,156 хил. лева, където отписаните при продажбата пакет кредити превишиха новия бизнес през годината, а при небанковите финансови предприятия свиването е с 4,069 хил. лева. Затегнаха се нелихвените условия по изисквания за обезпечение и за максимален срок, предвид повишената оценка за риска, въпреки растящия обем привлечени ресурси на ниска цена. Икономическата криза от пандемията Covid-19 се отрази неблагоприятно върху бизнес кредитирането, където общо за банките е отчетено забавяне на годишния ръст до 4.0% (2019: 4.9%). Лихвените условия по кредитите продължиха да се подобряват, вследствие на глобалната лихвена среда, наложена от централните банки, растящата ликвидност и конкуренция между банките в страната, но за клиенти и проекти с висока кредитоспособност.

Групата увеличи кредитната си експозиция към домакинства с 16.7% на годишна база, като с по-бърз темп от 19.8% нараснаха потребителските кредити. Банката (предприятието майка) участва като партньор в антикризисната програма на Българската банка за развитие АД, по която се гарантират безлихвени заеми на физически лица, които временно не могат да полагат труд, поради пандемията. Балансовата стойност на отпуснатите по тази програма заеми в Общинска банка АД към 31.12.2020 е 17,161 хил. лева. Ипотечното кредитиране се развива успешно и има годишен ръст от 11.8%. Потенциалът на жилищното търсене се реализира предимно в по-големите икономически центрове на страната, предвид стабилност на тази категория клиенти и с оглед на адекватния риск при текущите нива на лихвите и капиталовите регулации. Пазарният дял на банката в края на 2020 година се покачи при кредитите за домакинства на 0.43% (2019: 0.40%), като в ипотечните се запазва 0.23%, а в потребителските се покачи до 0.62% спрямо 0.54% в края на 2019.

Новите ипотечни кредити почти изцяло са в левове, с лихвена база ОЛП, обявяван от БНБ, а средният разрешен размер се увеличи с 4 хил. лева. Конкуренцията на кредитния пазар в сегмента е висока, лихвите продължиха да спадат, макар и с по-бавен темп, предвид достигнатите нива. В Групата на Общинска банка АД средният лихвен процент по отпуснатите през 2020 година жилищно-ипотечни кредити намаля с 0.05 п.п. спрямо отпуснатите през 2019.

Кредитирането на публичния сектор през 2020 е чрез продукти за оборотни средства и инвестиционни дългосрочни кредити, но търсенето на нови кредити от общините и другите институционални клиенти от сектор Държавно управление в кризата от пандемията се сви и не покри погасителните вноски по портфейла в сегмента. Общините, както и фирмите, редуцираха и/или отложиха изпълнението на част от инвестиционните си програми.

Дяловото разпределение по отрасли на кредитния портфейл в Групата е представено в следващата таблица. Измененията следват от развитието на новия бизнес и продажбата на пакет от кредити.

Отраслова структура на кредитите в Групата	Обем		Дял	
	31.12.2020	31.12.2019	31.12.2020	31.12.2019
Физически лица	112,254	96,180	40.4%	26.2%
Промисленост	11,561	24,364	4.2%	6.6%
Услуги	27,044	39,707	9.7%	10.8%
Търговия	5,768	31,498	2.1%	8.6%
Бюджетни предприятия	41,409	69,463	14.9%	18.9%
Строителство	29,889	58,371	10.7%	15.9%
Транспорт	40,704	27,754	14.6%	7.6%
Селско стопанство	5,775	12,203	2.1%	3.3%
Финансови и застрахователни дейности	3,688	7,757	1.3%	2.1%
ОБЩО	278,092	367,297	100.0%	100.0%

Пасиви

Привлечените средства от небанкови клиенти почти изцяло формират пасивите на Групата. В края на 2020 година няма привлечени депозити от кредитни институции и няма задължения по репо сделки. През периода няма значима промяна в обема и структурата на пасивите – общо към 31.12.2020 възлизат на 1,939,816 хил. лева.

Консолидиран отчет за финансовото състояние ПАСИВИ, хил. лева	31.12.2020	31.12.2019	Промяна	
			%	Сума
Депозити от други клиенти	1,925,634	1,924,241	0.1%	1,393
Текущи данъчни пасиви	184	15	1126.7%	169
Задължения по лизингови договори	3,776	4,469	-15.5%	(693)
Провизии	1,375	1,085	26.7%	290
Други пасиви	5,140	5,311	-3.2%	(171)
Отсрочени данъчни пасиви	707	740	-4.5%	(33)
ОБЩО ПАСИВИ	1,936,816	1,935,861	0.0%	955

Депозитната структура се определя от бизнес модела с фокус към финансово обслужване на общини. Банката е пазарен лидер в този сегмент с дял от 34.1% към 31.12.2020 и сред клиентите са едни от най-големите общини в страната, включително Столичната община. Водещ дял към края на годината в Групата имат привлечените средства от домакинства, а втори по обем са привлечените средства от бюджетни предприятия – общини и други бюджетни разпоредители.

Общият обем на привлечените депозити не се промени през периода, а само структурата по категория клиенти. Нараснаха с 12.0% депозитите от физически лица и от бюджетни предприятия със 7.1%, докато при фирмените има свиване с 24.6%. Свиване с 20.0% има и при депозитите от нерезиденти, но при тях привлечените обеми не са големи.

Депозити от други клиенти	31.12.2020	31.12.2019	Промяна
РЕЗИДЕНТИ	1,914,259	1,910,024	0.2%
Физически лица	803,558	717,382	12.0%
Бюджетни предприятия	714,184	666,827	7.1%
Фирми	396,517	525,815	-24.6%
НЕРЕЗИДЕНТИ	11,375	14,217	-20.0%
ОБЩО	1,925,634	1,924,241	0.1%

Няколко са двигателите на динамиката в пасивите от домакинства през годината. В подкрепа на ръста са по-високите трудови доходи с 10.3% в почти всички отрасли. Втората линия на подкрепа за ръста на спестяванията оказва кризата чрез промяна в нагласите и поведението на домакинствата, а именно леко намалиха потреблението, включително поради ограниченото предлагане (както напр. при затворените търговски обекти, хотели и заведения за хранене), което води до принудително спестяване. Също по време на несигурност/криза домакинствата увеличават предпазните си спестявания. Обратен ефект, към отказ от спестяване, има продължаващият спад на лихвите по депозити, които доближиха в края на годината 0%, което води и до по-нисък ръст чрез слабата капитализация, както и по-малкият брой засти в кризата.

От обобщените данни за банките категорично се вижда, че причините за спестяване надделяват и годишният ръст на привлечените средства от домакинства през 2020 се ускорява спрямо 2019. Натискът на паричната политика на отрицателни лихви върху лихвите по депозити от клиенти се задълбочава всяка година и вероятно ще продължи през следващата. Практиката показва, че освен намаляване на лихвите, се използват такси и комисиони, чиято икономическа функция е заместител на намаляването на лихвата по пасивите.

Общинска банка АД предлага на физическите лица разнообразие от депозити с максимален срок до 36 месеца със стандартно изплащане на лихвата, както и с диференцирани лихвени периоди и специални срочни влогове. При повечето продукти вложителите имат възможност да избират между няколко основни валути – левове, евро, американски долари, швейцарски франкове и английски лири. В банката привлечените средства от домакинства нараснаха през отчетната година с 11.9%, като при разплащателните сметки ръстът е 23.6%, докато логично при срочните е много по-нисък – 5.8%, предвид продължаващия пазарен спад на лихвите по тях. Техният среден оригинален матуритет продължава да намалява и в края на 2020 е с 0.4 месеца по-кратък спрямо 2019. Спестовните депозити нараснаха с 3.7%.

Механизмът на паричната система в България и интеграцията в ЕС изравниха лихвените проценти по депозитите в левове и евро. Във времена на стабилност и доверие делът на спестяванията на домакинствата в левове плавно растеше (2019: 61.7%, 2018: 59.9%), но практиката показва бърза обратна реакция при поява на несигурност. В началото на 2020 беше обявен проект за промени, а по-късно приет, в Закона за БНБ по повод оперативните процедури за одобряване на валутните курсове в условията на валутно-обменния механизъм (т.нар. „чакалня на Еврозоната“). Последва известен период на валутна субституция при спестяванията от левове към евро, която затихна. Агрегираният дял в банките на привлечените средства от домакинства в левове към 31.12.2020 е 60.5%. При описаните икономически обстоятелства в края на 2020 в Общинска банка АД делът

на привлечените средства от домакинства в левове е 72.6%, а в евро 23.9% (2019 съответно 74.3% и 21.9%). Годишните ръстове са 9.3% при левовите и 22.4% в евро.

Капитал, регулаторен капитал и капиталови съотношения

Развитието на капиталовата база на Групата се базира на стратегията на мажоритарния акционер в банката Новито Опортюнитиис Фонд АГмвК. Мажоритарният акционер изпълни инвестиционните си цели за укрепване на капиталовата база през 2019 година като увеличи акционерния капитал на банката общо 12 млн. лева. През 2020 година няма промяна в акционерния капитал.

През 2020 година няма промяна в акционерния капитал на Банката.

Редовното общо събрание на акционерите, проведено през септември 2020, реши сумата на реализираната печалба след данъчно облагане за 2019 година в размер на 1,706 хил. лева и неразпределената печалба от минали години в размер на 133 хил. лева, или обща печалба в размер на 1,839 хил. лева да бъде разпределена във Фонд Резервен.

Нетната печалба на Групата след данъци за 2020 година е в размер на 4,848 хил. лева.

Общо собственият капитал на Групата през 2020 година нарасна с 7,442 хил. лева, в резултат от реализираната печалба за годината, нарастване на преоценъчните резерви и на законовите резерви.

Консолидиран отчет за финансовото състояние СОБСТВЕН КАПИТАЛ, хил. лв.	31.12.2020	31.12.2019	Промяна	
			%	Сума
Акционерен капитал	69,362	69,362	0.0%	-
Неразпределена печалба	4,848	6,223	-22.1%	(1,375)
Преоценъчни резерви	11,605	8,723	33.0%	2,882
Законови резерви	35,329	29,394	20.2%	5,935
Общо собствен капитал	121,144	113,702	6.5%	7,442
Общо пасиви и собствен капитал	2,057,960	2,049,563	0.4%	8,397

Общинска банка АД (предприятието майка) е с високо качество на регулаторния капитал, който се състои изцяло от базов собствен капитал от първи ред. През 2020 година банката не ползва капитал от втори ред. Общата капиталова адекватност към 31.12.2020 е 24.48% и е солидно над регулаторните минимални изисквания.

Регулаторен капитал и съотношения на Общинска банка АД	31.12.2020	31.12.2019	Промяна
Собствен капитал	109,051	95,356	13,695
Капитал от първи ред	109,051	95,356	13,695
Капитал от втори ред	-	-	-
Обща рискова експозиция	445,495	498,654	(53,159)
Съотношение на капитала от първи ред	24.48%	19.12%	5.36%
Обща капиталова адекватност	24.48%	19.12%	5.36%
Излишък(+)/Недостиг(-) на общия капитал	73,411	55,464	17,947

Към 31.12.2020 размерът на регулаторния собствен капитал и на капитала от първи ред е 109,051 хил. лева. Спрямо края на 2019 година регулаторният капитал нараства с 13,695 хил. лева. През 2020 беше получено разрешение от БНБ за включване в базовия собствен капитала от първи ред на увеличението с 8,000 хил. лева на акционерния капитал от края на 2019. С решение на ОСА на Общинска банка АД печалбата след данъчно облагане за 2019 и неразпределена печалба от минали години бяха отнесени във Фонд Резервен. Натрупаният друг всеобхватен доход, като елемент на регулаторния капитал, нарасна през отчетния период с 2,893 хил. лева.

Общинска банка АД реализира мащабна програма за оздравяване на кредитния портфейл, в резултат на която през 2020 експозициите в неизпълнение бяха намалени с 90.2%. Общият размер на рисковите експозиции към 31.12.2020 е 445,495 хил. лева, което е с 10.7% по-малко спрямо 2019, респективно общата капиталова адекватност се подобри и достигна 24.48%.

Съгласно регулаторната рамка Общинска банка АД поддържа три капиталови буфера – предпазен, за системен риск и антицикличен. Предпазният капиталов буфер и буферът за системен риск се прилагат от всички банки в страната в еднакъв размер, определен от БНБ. Предпазният капиталов буфер е от базов собствен капитал от първи ред в размер на 2.5% от общата сума на рисковата експозиция. Буферът за системен риск от базов собствен капитал от първи ред е в размер на 3% от рисковите експозиции и е насочен към предотвратяване и намаляване ефекта от дългосрочни нециклични системни или макропруденциални рискове, които не попадат в обхвата на Регламент (ЕС) No 575/2013.

Нивото на антицикличния капиталов буфер се определя от БНБ за всички банки през всяко тримесечие и приложимото му ниво през 2020 остана без промяна - 0.5%. Решението на БНБ да не приложи първоначално одобреното увеличение е антикризисна мярка срещу последствията от Covid-19.

Управление на риска

Групата на Общинска банка АД поддържа и развива вътрешната рамка за управление на риска, свързана с установяване, оценка и управление на присъщите за дейността рискове, която се основава на правила, процедури и лимити и е съобразена с нормативните и регулаторни изисквания. Групата следва умерено-консервативна политика и приемливи нива на поеманите рискове. Водещата цел е постигане на стабилна доходност чрез поддържане на оптимална структура на баланса и запазване на конкурентна пазарна позиция в страната.

Дейността по управление на риска се отчита пред Надзорния съвет (изпълняващ функциите на Комитет по риска) и Управителния съвет.

Идентифицирането, измерването, наблюдението и докладването на рисковете се извършва регулярно в съответствие с действащите правила, процедури и указания или ад-хок в случай на необходимост.

Основните цели на Групата във връзка с управлението на риска са:

- Съответствие с действащите регулаторни и законови изисквания
- Съответствие на бизнес плана с риск стратегията и рисковия апетит
- Поддържане на умерено ниво на риска, съответстващо на риск-стратегията и рисковия апетит
- Съхраняване на акционерния капитал и съобразяване на бизнеса с размера и структурата на капитала
- Постигане на оптимална диверсификация на инвестираните средства съобразно източниците за финансиране и бизнес модела
- Поддържане на системи и вътрешни контроли за ограничаване на риска.

За управление и минимизиране на кредитния риск се използват следните основни техники:

- Диверсификация чрез прилагане на одобрени лимити, които се преглеждат и актуализират периодически (в т.ч. отраслови лимити и др.);

- Текущо наблюдение и управление на кредитния портфейл, включително чрез контрол върху възникване на ранно предупредителни сигнали, изискване за наличие на парични потоци и обезпеченост на експозициите;
- Периодично изготвяне, анализиране и докладване на резултатите от провежданите стрес-тестове на кредитния портфейл на банката.

Управлението на кредитния риск в Групата се извършва на ниво клиент/група и на ниво отделен портфейл. Групата на Банката управлява проблемните експозиции чрез своевременното им идентифициране, анализ и предприемане на адекватни мерки с цел трайно оздравяване на експозициите.

Органите за управление и контрол на кредитния риск са Комитет за обезценки и провизии, Управителният и Надзорният съвет, който изпълнява функциите на Комитет по риска.

Целите в управлението на пазарния риск се постигат чрез разпределение на отговорностите при вземане на решения, информационна система и прилагане на лимити за контрол и намаление на този тип риск.

За оценка на изложеност към пазарни рискове, породени от позициите ѝ в дългови и капиталови инструменти, банката използва модел Value at Risk (VaR) по метода на Monte Carlo симулация. VaR е очакваната загуба в стойността на даден портфейл спрямо базов доверителен интервал и зададен времеви хоризонт. VaR оценката се базира на статистически данни, изведени от исторически данни за актива, като се допуска, че основни пазарни елементи, като лихвени проценти, валутни курсове и цени на ценните книжа варират на случаен принцип, а дневната флукутация може да се изрази чрез стандартно разпределение. Прилага се Value at Risk при доверителен интервал от 99%/1 ден и 10 дни период на държане.

В допълнение на оценката от VaR анализа банката разработва сценарии с паралелно повишение на лихвените криви, при които се оценява пазарния риск от промяна в стойността на портфейлите от ценни книжа с фиксиран доход.

Банката измерва лихвения риск в банков портфейл, който включва всички лихво чувствителни активи и пасиви, различни от тези за търгуване. Оценява се ефектът от различни допускания за неблагоприятни промени на лихвените равнища върху доходите на банката и икономическата стойност на капитала. Допусканията се преразглеждат регулярно за осигуряване на тяхната актуалност и адекватност. Анализът за промените на нетния лихвен доход на база на изготвяните стрес-тестове за лихвен риск, както и на икономическата стойност на капитала при различните допускания, подпомага ръководството при решения по изпълнение на бизнес-плана на банката.

Банката поддържа своя ликвиден профил в съответствие с регулаторните изисквания и вътрешнобанковите нормативни документи. Разумното управление на ликвидния риск и подходящият контрол са важни елементи за ефективното управление на банката. Основен метод за управление на ликвидността е поддържането на баланса на Банката в размер, структура и съотношения, които дават възможност във всеки момент тя да посрещне задълженията си навреме, при разумна цена и с минимален риск. Управлението на ликвидността включва оценка и анализ на:

- коефициента на ликвидни активи (ликвидни активи/всички пасиви),
- коефициента на ликвидно покритие съгласно Регламент (ЕС) №575/2013,
- анализ на изменението и концентрацията в привлечените средства,
- извършване на стрес-тестове и анализ на необходимостта от увеличение на ликвидния буфер.

Дейността по контрола и управлението на пазарния риск, ликвидния риск и лихвения риск се отчита пред съответните вътрешнобанкови органи, в т.ч. Комитета по управление на активите и пасивите, Управителния съвет и Надзорния съвет.

Управлението на операционния риск в Групата се осъществява чрез разработена и внедрена система за регистриране на операционни събития по видове, групи дейности, бизнес линии, рискови фактори и по структурни единици, обобщаване и анализиране на информацията, както и анализиране на информацията за самооценка на контрол на риска от структурните звена на банката.

Специализиран вътрешен орган на предприятието майка за управление и контрол на операционния риск е Комисията за оценка на рискови събития, която се ръководи от председател – изпълнителен директор/член на УС и членове. Надзорният съвет, изпълняващ функциите на Комитет по риска, одобрява Риск стратегията и определя рамката за управление на риска в Банката, като периодично я преразглежда и актуализира.

През 2020 година Общинска банка АД продължи да работи по усъвършенстване и развитие на прилаганите системи за анализ, оценка и управление на рисковете в съответствие с приложимата регулаторна и правна рамка, както и добрите банкови практики.

Международна дейност и кредитен рейтинг

Общинска банка АД има развити кореспондентски отношения с първокласни чуждестранни финансови институции от Европа, Северна Америка и Азия.

Агенция Moody's през септември 2020 потвърди дългосрочния рейтинг на Общинска банка АД за контрагентен риск в местна и чуждестранна валута Ba3, перспективата е негативна.

Ефекти от пандемията върху дейността на Групата

Извънредно положение в България от 13 март 2020 до 13 май 2020

През отчетния период дейността на Групата беше повлияна от световната пандемия от Covid-19. В началото на 2020 г., поради разпространението на нов коронавирус Covid-19 в световен мащаб, се появиха затруднения в бизнеса и икономическата дейност на редица предприятия и цели икономически отрасли. На 11.03.2020 Световната здравна организация обяви наличието на пандемия от коронавирус Covid-19. На 13 март 2020 Народното събрание взе решение за обявяване на извънредно положение за период от един месец. На 24 март 2020 е приет „Закон за мерките и действията по време на извънредното положение, обявено с решение на Народното събрание от 13 март 2020 г., и за преодоляване на последиците (загл. доп. – ДВ, бр. 44 от 2020, в сила от 14.05.2020)“. Впоследствие, извънредното положение бе удължено с още един месец и остана в сила до 13 май 2020.

Извънредна епидемична обстановка в България от 14 май 2020 до 30 април 2021

На 13 май 2020 Министерският съвет обяви извънредна епидемична обстановка, считано от 14 май 2020, която беше удължавана периодично преди изтичането на срока ѝ. Към датата на изготвяне на настоящия финансов отчет, срокът на извънредната епидемична обстановка е удължен от правителството до 30 април 2021.

Ръководството взема предвид възможните ефекти от продължаващото въздействие на пандемията от коронавирус Covid-19. Дори и към датата на съставяне на този документ са в сила забрани за пътуване, карантинни мерки и ограничения. Бизнесът трябва да се справя с предизвикателства, свързани с намалени приходи и нарушени вериги за доставки. Пандемията доведе до значителна волатилност на финансовите и стоковите пазари в България и в световен мащаб. Различни правителства, включително България обяха мерки за предоставяне както на

финансова, така и на нефинансова помощ за засегнатите сектори и засегнатите бизнес организации.

С оглед на предприетите от различни правителства, вкл. българското, динамични мерки за ограничаване на движението на хора и наложените от това промени, отразяващи се пряко на развитието на икономическите отрасли на Република България, държавите от ЕС и останалите държави търговски партньори на компании от страната, Ръководството на Групата не е в състояние да оцени влиянието на коронавирус пандемията върху бъдещото финансово състояние и резултатите от дейността на Групата, но счита, че въздействието би могло да доведе до волатилност на пазарния и ценови риск, свързан с финансовите активи на Групата и е възможно да има негативен ефект върху дейността на кредитополучатели и съответно резултатите от дейността на Групата, отразявайки се в намален или негативен финансов резултат през следващи отчетни периоди.

Очакванията на Ръководството са негативните ефекти да отпумят след отпадането на ограниченията за движението на хора, транспортни средства и стоки, като икономическата активност се очаква да бъде положително повлияна от обявените мерки за подкрепа и заделените допълнителни държавни и европейски фондове, водещи до допълнителни публични гаранции на портфейли с вземания, допълнително безлихвено финансиране на стопански субекти и преки помощи за засегнатите компании и лица. Доколкото тези мерки се допълват разширяват и удължават, Ръководството на Групата не е в състояние да оцени окончателния ефект върху стопанската активност, зависеща и от неизвестната към момента продължителност на въведените карантинни ограничения.

В тези условия ръководството на Групата направи анализ и преценка на способността на Групата да продължи своята дейност като действащо предприятие на база на наличната информация за предвидимото бъдеще. Ръководството очаква, че Групата има достатъчно финансови ресурси, за да продължи оперативната си дейност в близко бъдеще и продължава да прилага принципа за действащо предприятие при изготвянето на консолидирания финансов отчет.

През отчетната година в резултат от пандемията Covid-19 в Групата на Общинска банка АД:

- няма преустановени дейности и спрени продукти
- няма освобождаване на персонал
- няма забавяне и прекъсване на доставки
- няма забавяне на инвестиционни проекти

Банката (предприятието майка) през 2020 участва като партньор в антикризисната програма на Българската банка за развитие АД, по която се гарантират безлихвени заеми на физически лица, които временно не могат да полагат труд, поради пандемията. Балансовата стойност на отпуснатите по тази програма заеми в Общинска банка АД към 31.12.2020 е 17,161 хил. лева.

Общинска банка АД се присъедини към частния мораториум на Асоциацията на банките в България и утвърден от БНБ - Ред за отсрочване и уреждане на изискуеми задължения към банки и дъщерните им дружества финансови институции във връзка с извънредното положение. След последното изменение от 10.12.2020 кредитополучателите, които отговарят на условията, имат право да поискат отсрочване на задължения по главници и/или лихви за срок до 9 месеца, но не по-късно от 31.12.2021. Брутната балансова стойност на кредитите в Общинска банка АД с одобрено отсрочване по частния мораториум към 31.12.2020 е 12,912 хил. лева в корпоративно банкиране и 2,210 хил. лева към домакинства. Към 31.12.2020 в Общинска банка АД делът от

5.4% на отсрочените задължения по мораториума при кредитите е значително по-нисък от общия за банките – 12.0%.

Пандемията Covid-19 не влияе на принципа-предположение за действащо предприятие при Групата на Общинска банка АД.

Ефектите от пандемията върху банковия сектор са представени в частта „Банките в България“.

Управление на предприятието майка - Банката

Банката има двустепенна структура на управление, която се състои от тричленен Надзорен съвет (НС) и петчленен Управителен съвет (УС). През 2020 година има промяна в състава на УС и няма промяна в състава на НС.

Членовете на Надзорния съвет към 31.12.2020 са:

- Стефан Ненов – председател на НС,
- Здравко Гъргаров – заместник-председател на НС,
- Спас Димитров – член на НС.

Членовете на Управителния съвет към 31.12.2020 са:

- Ангел Геков – председател на УС и изпълнителен директор,
- Борислав Чиликов – член на УС и изпълнителен директор,
- Владимир Котларски – заместник-председател на УС,
- Тодор Ванев – член на УС,
- Ивайло Иванов – член на УС.

На 29.09.2020 в Търговския регистър на Агенцията по вписвания Ивайло Иванов е вписан като член на Управителния съвет на Общинска банка АД, а Петър Джелепов е заличен като член на Управителния съвет и изпълнителен директор.

Възнагражденията на членовете на управителните и контролни органи в Общинска банка АД са определени съгласно утвърдената „Политика за определяне на реда и начина за формиране на възнагражденията на определена категория служители съобразно изискванията на Наредба 4 на БНБ“, която е установява обективни принципи при формиране на възнагражденията. Възнагражденията, които са получили членовете на Надзорния съвет и Управителния съвет през 2020 година, са в размер на 932 хил. лева (2019: 984 хил. лева).

Участието, по смисъла на чл.247, ал.2, т.4 от Търговския закон, на членове на Надзорния съвет и Управителния съвет в търговски дружества като неограничено отговорни съдружници, притежаване на повече от 25 на сто от капитала на друго дружество, както и участие в управлението на други търговски дружества или кооперации като прокуристи, управители или членове на съвети е както следва:

Участващи в управлението на банката към 31.12.2020:		Участие над 25% в капитала на:	Участие в управлението на:
Стефан Лазаров Ненов	Председател на НС	ЕТ Стефан Ненов Мур Стивънс България - одит ООД	ЕТ Стефан Ненов Мур Стивънс България - одит ООД
Здравко Борисов Гъргаров	Член на НС		Гоце Делчев - Табак АД
Ангел Кирилов Геков			Пи Си Ей ООД

Участващи в управлението на банката към 31.12.2020:		Участие над 25% в капитала на:	Участие в управлението на:
	Председател на УС, изп. Директор		БОРИКА АД
Борислав Яворов Чиликов	Член на УС, изп. директор		Управляващо дружество Общинска банка асет мениджмънт ЕАД
Владимир Георгиев Котларски	Заместник-председател на УС	Адвокатско дружество Котларски	Адвокатско дружество Котларски
			Управляващо дружество Общинска банка асет мениджмънт ЕАД
Тодор Николов Ванев	Член на УС		Управляващо дружество Общинска банка асет мениджмънт ЕАД

През годината членовете на двата съвета не са придобивали, не са прехвърляли и към 31.12.2020 не притежават акции и облигации на банката, както и нямат специални права за придобиване на акции и облигации на Общинска банка АД (информация по чл. 187 „д“ на Търговския закон).

Няма сключени договори по смисъла на чл. 240 “б” на Търговския закон между членовете на УС и УС или свързани с тях лица, от една страна, и банката, от друга страна, които да излизат извън обичайната им дейност или съществено да се отклоняват от пазарните условия.

Екология, социална отговорност и служители

Групата на Общинска банка АД е социално отговорна институция, която последователно развива и внедрява практиките за устойчив бизнес и опазване на околната среда.

Групата информира служителите си и прилага мерки за екологична работна среда в своите подразделения. В офисите ни се внедряват енергоспестяващи уреди, приоритети са разделното събиране на отпадъците и използване на тонер касети за рециклиране. Групата използва оборудване за автоматично регулиране на топлоподаването в неработните часове. Внедрена е система за електронен документооборот, която съществено намалява използването на разпечатани документи. Реализиран е електронен портал за самообслужване - електронна информационна система за фишове и отпуски, която всеки служител може да ползва онлайн и допълнително ограничава използването на хартия и тонер.

Групата на Общинска банка АД води социално отговорна политика като подкрепя значими обществени каузи, социални, културни и образователни инициативи. Банката продължава мисията си за подпомагане развитието на регионите, подкрепяйки редица общини на територията на България.

В ситуацията на противоепидемична обстановка, Групата реорганизира дейностите си по обслужване на клиенти и управление на вътрешни процеси, съгласно мерките и изискванията за защита здравето на своите клиенти и служители.

През 2020 в Групата се реализираха онлайн проекти и дистанционни квалификационни форми за развитие и мотивиране на служителите, чрез повишаване на оперативната ефективност на работните процеси и надграждане на експертните компетенции.

Групата прилага Политика по приемственост, която осигурява развитие и запазване в дългосрочен план на добрите практики в компанията. Политиката за възнагражденията в

Общинска банка АД осигурява разумно и ефективно управление, избягвайки рискове и гарантира привличането, задържането и мотивирането на служителите на банката, които да работят за постигане целите на институцията. Политиката е обвързана с изискванията на Наредба 4 на БНБ и насоките на Европейския банков орган и отговаря на всички нормативни изисквания за възнагражденията и тяхното разпределение.

Очаквано и планирано развитие на Групата през 2021 година

Общинска банка АД е универсална търговска банка. Ръководството следва умерено-консервативна политика при оценката на рисковете и спазване на регулативните изисквания на Българската народна банка. Постигането на стабилна печалба чрез поддържане на оптимална структура на баланса и конкурентна пазарна позиция в страната са основните цели на банката.

Ключовите направления в Стратегията за развитие на Общинска банка АД са:

- Бизнес модел на развитие като универсална банка със специфична експертиза и традиции във финансовото обслужване на общини
- Подобряване на ефективността и рентабилността
 - Ускорено нарастване на кредитирането за фирми, домакинства и публични институции
 - Ограничаване на негативните ефекти от отрицателните лихвени проценти
 - Насочване на клиентите към онлайн услуги
 - Оптимизация на клоновата мрежа
- Развитие на капиталовата база и адаптиране на рисковата структура към промените в регулациите. Капиталовата стратегия и управлението на рисковите активи през 2021 година ще осигурят пълна капиталова обезпеченост на заложените стратегически цели. Основният акционер е ангажиран реализираната нетна печалба за 2020 да бъде отнесена към резервите на банката.
- Банката ще се финансира от местни некредитни институции
- Оценка на очакваното проявление на Covid-19 кризата и мерки за преодоляването им
- Цялостна модернизация на информационните технологии. Водещо направление на инвестиционни проекти през 2021 година ще е дигитализацията. Планираме модернизиране на основаната банкова информационна система и свързаните с нея сателитни приложения. Банката ще осигури нова техническа инфраструктура, ще се модернизира картовия център и ще се добавят функционалности. Ще се инвестира за повишена ИТ сигурност.
- Подобряване на бизнес процесите.

Репресираната лихвена среда в управлението на бюджетните пасиви трудно се компенсира от съпътстващите ги нелихвени доходи и доходи от банковото обслужване на свързани с общината клиенти, затова Общинска банка АД ще ограничи дейността си в публичния сегмент в частта на привлечените средства, но ще увеличи своята активност в кредитирането на общините и другите публични структури. Банката ще продължи да прави регулярен преглед на дейността си във всяка бизнес линия и ще анализира промените и перспективите на пазара.

Общинска банка АД цели разширяване на пазарния си дял в кредитирането във всички бизнес сегменти, като акцент в дейността ще бъде развитието на корпоративното кредитиране чрез уместна неагресивна лихвена политика. Изпълнените инвестиционни намерения на мажоритарния акционер по отношение на капиталовото развитие дават на банката възможността

да навлезе по-интензивно в кредитирането. Осигурената капиталова база обезпечава планираните обеми нови кредити, с които съществено ще се подобри рентабилността.

Дейност като инвестиционен посредник

Общинска банка АД предоставя инвестиционни услуги за сметка на клиенти като спазва изискванията на Директива 2014/65/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 15.05.2014 г. относно пазарите на финансови инструменти и за изменение на Директива 2002/92/ЕО и на Регламент (ЕС) № 600/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 15.05.2014 г. относно пазарите на финансови инструменти и за изменение на Регламент (ЕС) 648/2012 (известни общо като MIFID II), както и Закона за пазарите на финансови инструменти, Наредба №38 за изискванията към дейността на инвестиционните посредници на Комисията за финансов надзор (КФН), вътрешно-общностните нормативни актове за дейността на инвестиционните посредници и приетите във връзка с тях вътрешнобанкови нормативни актове.

Общинска банка АД предоставя различни видове инвестиционни услуги и дейности, както и допълнителни услуги, съгласно Закон за пазарите на финансови инструменти и лиценза на банката, включително приемане и предаване на нареждания, изпълнение на нареждания за сметка на клиенти, управление на портфейл, предоставяне на инвестиционни съвети, поемане на емисии финансови инструменти, дейност като Довереник на облигационерите, съхраняване и администриране на финансови инструменти за сметка на клиенти, включително депозитарна дейност (държане на финансови инструменти и на пари на клиенти в депозитарна институция), предоставяне на заеми за извършване на сделки с финансови инструменти, консултации на дружества относно капиталовата структура, промишлената стратегия и свързани с това въпроси, както и консултации и услуги, свързани с преобразувания и придобивания на предприятия и други.

При предоставяне на услугите и дейностите инвестиционният посредник сключва стандартни договори, спазвайки при сключването им нормативните изисквания за дейността, Закона за личните данни и Закон за мерките за изпиране на пари.

Преди сключване на всеки договор банката в качеството си на инвестиционен посредник запознава потенциалните си клиенти с Общите условия, всички особености и финансови ангажименти, свързани с исканата от клиента услуга, като го уведомява за рисковете и извършва оценка за инвестиционната услуга, както и категоризация на клиента. Банката съхранява цялата документация по сключването на клиентски договори и изпълняването на клиентски нареждания, включително всички документи, които гарантират идентифицирането и проверка идентификацията на клиентите според изискванията на Закона за мерките срещу изпирането на пари и другите актове, свързани с превенция срещу изпирането на пари и финансиране на тероризма. Банката съхранява и всички документи, свързани със съхраняването на финансовите инструменти на клиентите по начин, който гарантира отделянето от финансовите инструменти, собственост на банката.

Информационна система и бизнес процеси във финансовата отчетност

Приложните информационни системи, които Групата ползва, предоставят счетоводно-информационното осигуряване на различните бизнес процеси в дейността. Основната система съдържа множество модули и приложения, които автоматизират банковата дейност. Системата е клиентски ориентирана като се описват сделките с клиенти и предоставя оперативно

необходима информация за клиента. Счетоводните записвания в преобладаващата си част са автоматични или автоматизирани, като информацията, предоставяна от системата, може да се агрегира на различни нива. Системата предоставя средства за параметризиране на счетоводните записвания по повод клиентски сделки и операции с клиенти. Системата осигурява формиране на сметкоплана на банката, предоставя средства за администриране на потребители, потребителски настройки и предлага потребителски интерфейс за изпълнение на пакетни обработки. През интерфейса на приложението са достъпни log файлове, поддържани от приложната система за различните събития, представляващи одитен интерес. Системата предоставя средства за параметризиране на картови продукти и пакетни обработки на картови транзакции, автоматизира операциите на банката на паричните пазари и сделки с ценни книжа. За улеснение на потребителите се ползва и система за съхранение на сканирани документи – основно кредитни договори.

Групата използва специализирани системи за автоматизация на дейността си като инвестиционен посредник; за автоматизация на дейностите по наблюдение, измерване и управление на риска (на модулна принцип с използване на информацията от счетоводната система, външни източници и пряко въведени данни); и за дейностите, свързани с международната система за обмен на информационни и финансови съобщения между банките. Банката използва приложни системи и модули за отчитане на малотрайни активи и складови наличности. За изпълнение на изискванията на специалните закони, ориентирани към превенция на финансирането на тероризма и изпирането на мръсни пари в банката е инсталирано и се ползва специализирано приложение. За изпълнение на изискванията на Европейска Директива (ЕС) 2366/2015 (PSD2), Общинска банка АД предоставя отворени интерфейси, предоставящи възможност на индивидуални и корпоративни клиенти за сигурно споделяне на техни данни с банки и трети страни доставчици, които предоставят услугите по инициране на плащане, по предоставяне на информация за сметка и потвърждение за наличност на средства по сметка. Данните се споделят посредством специални програмни интерфейси (APIs) базирани на стандартите на "Берлинската група" и национален стандарт BISTRA. Автоматизирани са дейностите по управление на човешките ресурси, изчисляването и изплащането на възнаграждения по трудови и граждански договори и договори за управление.

Друга информация и регулаторни изисквания

Общинска банка АД не извършва научноизследователска и развойна дейност.

През отчетния период няма сключени съществени сделки, които да не са присъщи за дейността на Общинска банка АД. Допълнителна информация, извън представената в този доклад, за дяловите участия, основните инвестиции и начините на финансиране се съдържа в Годишния финансов отчет (ГФО). Детайлна информация за инвестициите в дъщерни предприятия на Банката е представена в приложенията към ГФО.

В обичайния бизнес на банката се извършват и банкови транзакции със свързани лица. Сделките със свързани лица през отчетния период са оповестени в приложенията към ГФО.

През отчетния период няма сделки, които са извън обичайната дейност на банката или които съществено се отклоняват от пазарните условия.

Няма събития през отчетния период с необичаен за банката характер, които да имат съществено влияние върху дейността ѝ, реализираните приходи и извършените разходи.

Информацията за сделки, водени извънбалансово, е представена в ГФО и основно включват активите за доверително управление. Детайлна информация за тях може да бъде

намерена в приложенията към ГФО и секцията за ликвиден риск. Към 31.12.2020 общата сума на доверените активи на клиенти, предоставени на Банката за отговорно пазене, възлиза на 7,676 хил. лева (2019: 7,916 хил. лева).

Допълнителна информация за получените и предоставените заеми от Общинска банка АД е представена в приложенията към ГФО.

Общинска банка АД не е придобивала и не е прехвърляла през 2020 година собствени акции и към 31.12.2020 не притежава собствени акции.

Общинска банка АД няма нова емисия ценни книжа през отчетния период по смисъла на Наредба 2 на КФН, Приложение 10, т. 10.

Групата не публикува прогнози за резултатите си.

Общинска банка АД няма информация за договорености, в резултат на които в бъдещ период могат да настъпят промени в притежавания относителен дял акции или облигации от настоящи акционери или облигационери.

Информация за съдебни, административни или арбитражни производства, касаещи задължения или вземания на Общинска банка АД в размер най-малко 10 на сто от собствения капитал, е представена в ГФО. Към 31 декември 2020 и датата на одобрение на настоящия отчет срещу Общинска банка АД няма образувани съществени съдебни производства. Начислените провизии по съдебни производства към 31.12.2020 са 53 хил. лева (към 31.12.2019 са 267 хил. лева).

Общинска банка АД не е публично дружество по смисъла на Закона за публичното предлагане на ценни книжа, поради което: няма директор за връзка с инвеститорите; няма акции, които се търгуват на регулиран пазар; не са приложими изискванията на Приложение 11 от Наредба 2 на КФН.

Експозицията на Общинска банка АД по отношение на ценовия, кредитния и ликвидния риск и риска на паричния поток е представена детайлно в ГФО.

Одиторските дружества, извършващи одит на годишния финансов отчет на банката (индивидуален и консолидиран), допълнително издават Доклад за фактически констатации във връзка с надеждността на системите за вътрешен контрол по чл. 76, ал. 7, т. 1 от Закона за кредитните институции и Наредба 14, чл. 5 за съдържанието на одиторския доклад за надзорни цели към 31 декември 2020 г.

Събития след края на отчетния период

Не са възникнали коригиращи събития или значителни некоригиращи събития между датата на финансовия отчет и датата на оторизирането му за издаване, с изключение на описаното по-долу.

На заседание на Надзорния съвет на Общинска банка АД по Протокол 4/22.03.2021 е одобрена промяна в състава на Управителния съвет на банката. Към датата на подписване на настоящия Доклад промяната не е вписана в Търговския регистър към Агенцията по вписванията.

С оглед на предприетите от различни правителства, вкл. българското, динамични мерки за ограничаване на някои бизнеси и наложените от това промени, отразяващи се пряко на развитието на икономическите отрасли на Република България, държавите от ЕС и останалите държави търговски партньори на компании от страната, Ръководството на Групата на Банката не е в състояние да оцени продължаващото влияние на Covid-19 пандемията върху бъдещото финансово състояние и резултатите от дейността на Групата, но счита, че въздействието би могло

да доведе до волатилност на пазарния и ценови риск, свързан с финансовите активи на Групата и е възможно да има негативен ефект върху дейността на кредитополучатели и съответно резултатите от дейността на Групата. Очакванията на Ръководството са негативните ефекти да отшумят след отпадането на ограниченията за движението на хора, транспортни средства и стоки, като икономическата активност се очаква да бъде положително повлияна от обявените мерки за подкрепа и заделените допълнителни държавни и европейски фондове, водещи до допълнителни публични гаранции на портфейли с вземания, допълнително безлихвено финансиране на стопански субекти и преки помощи за засегнатите компании и лица. Доколкото тези мерки ежедневно се допълват и разширяват, Ръководството не е в състояние да оцени окончателния ефект върху стопанската активност, зависеща и от неизвестната към момента продължителност на въведените карантинни ограничения.

Доколкото ликвидните активи на Групата на Банката превишават многократно регулаторните изисквания и към момента ликвидните буфери са незасегнати, Ръководството не очаква да зависи от финансиране, повлияно от епидемията с Covid-19.

Във връзка с усложнената епидемична обстановка в страната, свързана с разпространението на Covid-19 в страната и продължаващата извънредна епидемиологична обстановка, Ръководството на Групата е предприело мерки, които са регламентирани в Заповед на Изпълнителните директори. Създаден е Оперативен щаб, чиято цел е координация на действията в Банката за превенция разпространението на Covid-19. Предприети са мерки за физическа защита на банковия персонал, изложен на пряк риск от заразяване в банковите салони, като се спазват съответните предписания на властите – доставка на лични предпазни средства, ограничаване на струпване на служители в затворени помещения, в банковите салони се допуска минимален брой клиенти при спазване на дистанция от 2м. един от друг, дезинфектиране на банковите помещения минимум четири пъти на ден и др. Във филиалите на Банката са създадени два паралелни екипа от служители, които биха могли да покрият независимо осъществяване на дейността на филиала, дори и при наличие на заболели служители. Съгласно Заповедта е изготвен и действа план – график за дистанционна работа на служителите в режим „домашен офис“, който гарантира осигуряването и обезпечаването на непрекъсваемост на бизнес процесите по време на извънредното положение.

На 26.01.2021 г., на извънредно правителствено заседание и във връзка с продължаващата световната пандемия от Covid-19, Министерският съвет със свое решение № 72 удължи срока на извънредната епидемична обстановка до 30.04.2021. Със Заповед № РД-01-173/18.03.2021 от 22 до 31 март на територията на страната се въвеждат временни противоепидемични мерки, с които са затворени множество търговски обекти, преустановени са пътуванията и учебния процес на територията на цялата страна.

Ръководството ще продължи да следи потенциалното въздействие и ще предприеме всички възможни мерки за смекчаване на евентуални потенциални ефекти.

Ръководството на Групата декларира, че приложеният Годишен консолидиран финансов отчет отразява достоверно имущественото и финансовото състояние на Групата към 31.12.2020, както и определянето на финансовия резултат за годината е в съответствие с действащото законодателство. Използвана е подходяща счетоводна политика, която е следвана последователно. Направени са необходимите преценки в съответствие с принципа на предпазливост при съставяне на Годишния консолидиран финансов отчет. Ръководството последователно използва приложимите счетоводни стандарти и Годишният консолидиран финансов отчет е съставен на принципа на действащото предприятие.

Ръководството на Групата полага усилия за поддържане на подходяща счетоводна система, която отговаря на действащите счетоводни стандарти. Годишният консолидиран финансов отчет разкрива състоянието на Групата в максимална степен на точност.

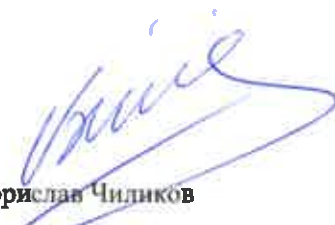
Предприети са всички мерки за опазване активите на Групата, предотвратяване на измами и недопускане нарушаване на законите в страната и наредбите на БНБ за регулиране на банковата дейност.

Неразделна част от Годишния консолидиран доклад за дейността са приложените Консолидирана декларация за корпоративно управление и Консолидирана нефинансова декларация.

26.04.2021

Ангел Гевев
Изпълнителен директор

Борислав Чиликов
Изпълнителен директор

Консолидирана декларация за корпоративно управление

Настоящата декларация за корпоративно управление е представена във формата на отделен доклад на основание чл. 39 и чл. 40, ал. 2 от Закона за счетоводството, включен в Годишния консолидиран доклад за дейността на Групата на Общинска банка АД.

Съгласно разпоредбата на чл. 100н, ал. 8 от ЗППЦК Общинска банка АД информира, че в качеството си на непублично дружество няма законово задължение за спазване на Националния кодекс за корпоративно управление (НККУ), одобрен от заместник-председателя на КФН (с Решение № 461-ККУ от 30.06.2016 заместник-председателят на КФН, ръководещ управление "Надзор на инвестиционната дейност", е одобрил НККУ като кодекс за корпоративно управление по чл. 100 н, ал. 7, т. 1 във връзка с ал. 8, т. 1 от ЗППЦК), или друг кодекс за корпоративно управление.

Рамка на корпоративно управление

Независимо от факта, че Групата на Общинска банка АД не е декларирила своята ангажираност да спазва принципите на Националния кодекс за корпоративно управление, корпоративната политика на Групата се основава на международно признатите стандарти и принципи за добро корпоративно управление, отчитайки промените в регулаторната и икономическата среда.

Ръководството на Групата е възприело принципите на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР) за дефиниране на корпоративното управление като набор от взаимоотношения между ръководството на банката, неговите акционери и други участници.

В съответствие с изискванията на Закона за кредитните институции и с международно признатите практики за подобряване на корпоративното управление на банки, Общинска банка АД е приела и периодично преглежда и при необходимост актуализира вътрешнобанковите документи, които се отнасят към: организационната структура на банката; реда за определяне и делегиране на правомощията и отговорностите на администраторите; стратегията и плана за дейността на банката; политиката за управление и контрол на риска; реда за изготвяне и обхвата на управленската информация; организацията на оперативния контрол, включително правилата и процедурите по одобряване, изпълнение и отчитане на операциите; вътрешните правила и процедури за наблюдение на риска и ефективността на контролните системи и за докладване на установените слабости в организацията и дейността на структурните звена; системите за превенция срещу риска от изпирането на пари и други.

В съответствие с Указанията на БНБ за вътрешното управление в банките и Указанията за подобряване на корпоративното управление на банките на Базелския комитет по банков надзор, Банката е организирила своята структура, осигурявайки възможност и средства за постигане на поставените цели и гарантирайки контрол върху изпълнението им.

Общинска банка АД е акционерно дружество, регистрирано съгласно българското законодателство с двустепенна система на управление и предмет на дейност определен в Устава. Общинска банка АД извършва банкова дейност въз основа на лиценз № Б 16 на Управителя на Българската народна банка в качеството на кредитна институция съгласно Закона за кредитните институции.

Органите на Банката са Общо събрание на акционерите, Надзорен съвет (НС) и Управителен съвет (УС). Правомощията на трите органа, отговорностите и взаимодействието им са писмено регламентирани в Устава на Общинска банка АД, Правилника за работа на Надзорния съвет на Общинска банка АД и Правилника за работата на Управителния съвет на Общинска банка АД, правомощията и задълженията на Изпълнителните директори. Общинска банка АД не

представлява група от кредитни институции и се категоризира като малка, местна банка без съществено системно значение. Банката извършва своята основна дейност чрез 46 филиала и 21 офиса, изградени на територията на Република България и 14 обособени структурни звена – дирекции, на ниво Централно управление. Изградени са независими структури, изпълняващи функциите по вътрешен контрол, нормативно съответствие и управление на риска. Всяко звено – дирекция съгласува и отчита своята дейност пред ресорен член на Управителния съвет и Изпълнителен директор. Дейността подлежи на надзорен преглед от страна на Българската народна банка.

Управленска структура на предприятието майка

От създаването на Общинска банка АД е възприета двустепенна система на управление, състояща се от Надзорен съвет и Управителен съвет. Всички членове на Управителния съвет и на Надзорния съвет отговарят на законовите изисквания за заемане на длъжността им. Функциите, задълженията на корпоративните ръководства, структурата и компетентностите им са в съответствие с изискванията на НККУ.

Надзорен съвет

Уставът на Общинска банка АД определя, че Надзорният съвет се състои от трима членове, които се избират и освобождават от Общото събрание на акционерите. Членовете на Надзорния съвет могат да бъдат преизбрани без ограничения.

Към 31.12.2020 г. съставът на Надзорния съвет на Общинска банка АД е:

- Стефан Лазаров Ненов – Председател на Надзорния съвет;
- Здравко Борисов Гъргаров – Заместник-председател на Надзорния съвет;
- Спас Симеонов Димитров – член на Надзорния съвет.

Персоналните и професионални качества и опит на членовете на Надзорния съвет подлежат на контрол от страна на Българската народна банка. Член на Надзорния съвет може да бъде избран само след предварително одобрение на Българската народна банка.

Членовете на Надзорния съвет притежават добра репутация и знания, умения, разнообразен опит, надеждност и пригодност, съобразно критериите и изисквания на Закона за кредитните институции и Наредба № 20 на БНБ от 24.04.2019 г. за издаване на одобрения за членовете на управителния съвет (съвета на директорите) и надзорния съвет на кредитна институция и изискванията във връзка с изпълнението на техните функции, Насоките за пригодността на членовете на управителния орган и лицата, заемащи ключови позиции и Насоките за вътрешно управление на Европейския банков орган и други.

Съставът на Надзорния съвет е структуриран така, че да гарантира независимостта и непристрастността на решенията и действията на неговите членове. Аргумент за това е обстоятелството, че в състава на Надзорния съвет са включени само независими членове, с което се надвишават изискванията на националното законодателство.

Членовете на Надзорния съвет в Общинска банка АД изпълняват функциите си честно, почтено и независимо, като отделят достатъчно време за изпълнението на задълженията си – заседания на Надзорния съвет следва да се провеждат минимум веднъж на три месеца, но е възприета практика да се провеждат ежемесечно.

Общото събрание на акционерите определя възнагражденията на членовете на Надзорния съвет. Възнаграждението на членовете на Надзорния съвет съответства на техните дейност и задължения и не се обвързва с резултатите от дейността на Банката. Възнагражденията на членовете на съвета са постоянни. Членовете на Надзорния съвет не получават допълнителни възнаграждения от Банката.

Не е предвидено членовете на Надзорния съвет да бъдат компенсирани за своята дейност с акции или опции. Разкриването на информация за възнагражденията на членовете на Надзорния съвет е в съответствие със законовите норми и устройствените актове на Банката.

Компетентност и функции на Надзорния съвет

Надзорният съвет е постоянно действащ колективен орган, който осъществява цялостен контрол за законосъобразност и целесъобразност върху дейността на Управителния съвет, а чрез него и върху цялостната дейност на Банката.

Надзорният съвет на Общинска банка АД упражнява надзор, съветва Управителния съвет, в случаите в които е необходимо, наблюдава общата дейност на банката, включително приема и осъществява надзора върху стратегическите цели, рамката за корпоративно управление и корпоративната култура на Банката.

Надзорният съвет осъществява функциите на Комитетите по подбор и определяне на кандидати за членове на Управителния съвет и Надзорния съвет, по определяне на политиката за възнагражденията и по управление и контрол на риска в Банката, съгласно Насоки относно вътрешното управление (EBA/GL/2017/11).

Надзорният съвет има правомощия да избира и освобождава членовете на Управителния съвет и изпълнителни директори, както и да одобрява избора на председател и заместник-председател на Управителния съвет. Надзорният съвет осъществява подбор и определя кандидати за членове на Управителния и Надзорния съвет на Банката, при спазване на изискването, при подбора и предлагането на членове на УС и НС, да бъдат защитени интересите на банката и в максимална степен да бъде гарантирано, че процесът на взимане на решения, не се влияе от отделно лице или от група лица във вреда на банката.

Надзорният съвет разработва и предлага за одобрение от УС на Банката политика за увеличаване броя на лицата от по-слабо представения пол в състава на съветите с цел постигане на многообразие в ръководния орган.

Надзорният съвет отговаря за приемането и контрола на Политиката за възнагражденията в Банката. Наблюдава пряко, определя и/или контролира възнагражденията на висшите служители с независими контролни функции, включително функциите по управление на риска, нормативно съответствие и вътрешен одит. Следи за ефективно прилагане на политиката за възнагражденията, с цел привличане, задържане и мотивиране на служителите да работят за постигане целите на Банката, при ограничаване поемане на прекомерни рискове и разумно управление на дейността. Проверява дали стимулите, определени от системата за възнагражденията, отчитат рисковете, капитала, ликвидността, както и вероятността за реализиране на планирани приходи и разпределението им във времето.

При упражняването на надзор върху Управителния съвет, Надзорният съвет взема предвид постигането на целите, стратегията и рисковете в дейността на Банката, както и структурата и оперирането на вътрешните системи за управление на риска и контрол. Наблюдава склонността към поемане на риск и текущо постигнат от Банката риск. Осъществява контрол върху изпълнението на стратегиите за управление на капитала и ликвидността, както и за управление на всички присъщи за Банката рискове, оценява тяхното съответствие спрямо одобрената стратегия за риска и, като при необходимост дава препоръки на Управителния съвет относно корекции по рисковата стратегия на Банката. Одобрява и периодично преглежда рисковите стратегии и политики. Следи за последователното прилагане на рисковата култура в Банката.

Одобрение на Надзорния съвет се изисква за решенията на Управителния съвет относно:

1. Избора и освобождаването на прокуристи и търговски пълномощници на Банката, на които с пълномощно се предоставя правото да извършват общо представителство на Банката, като съвместно с който и да е изпълнителен директор сключват всякакви

- сделки, съгласно лиценза на Банката - Заповед № РД 22-0851/07.05.2007 на Управителя на БНБ;
2. Стратегията и политиката на Банката;
 3. Бизнес-планове на Банката;
 4. Правилата за работа на Управителния съвет;
 5. Участие на Банката в дружества и прекратяване на такова участие, ако в резултат на конкретна сделка ще се придобие или прекрати участие, което осигурява контрол на Банката по смисъла на ЗКИ в съответното дружество или размерът на инвестицията надхвърля 5% от собствения капитал на Банката.
 6. Промяна на дейността на Банката, ако тази промяна е свързана с промяна в лиценза, издаден от БНБ;
 7. Организационни промени: вътрешно устройство на Банката, организационна и териториална структура;
 8. Взема решения за придобиване и разпореждане със собствени на Банката недвижими имоти и вещи права върху тях;
 9. Приетите от УС правила за работата на специализираната служба за вътрешен одит и годишния план за дейността ѝ.
 10. План за възстановяване, съдържащ действия и мерки, които Банката може да предприеме за възстановяване на финансовото си състояние при възникване на финансови затруднения;
 11. Считано от 21.12.2017, Надзорният съвет дава предварително одобрение, преди внасяне за разглеждане от Управителния съвет за формиране на експозиции и за промяна на условия по експозиции към лица по чл. 45, ал. 1 от ЗКИ, когато размерът на експозицията надхвърля определените размери по чл. 45, ал. 3 от ЗКИ;
 12. Други решения, определени в Устава на Банката, правилата за работа на УС.

Не се изисква одобрение от Надзорния съвет на решенията на Управителния съвет за случаите по т. 5 и 8, когато тези участия и/или имоти ще се придобиват/са придобити в замяна на вземания на Банката по кредити или при принудително изпълнение по такива кредити и впоследствие се отчуждават.

Управителен съвет

Уставът на Общинска банка АД определя, че Банката се управлява и представлява от Управителния съвет, който се състои от пет до седем члена, избрани от Надзорния съвет за срок от пет години.

Към 31.12.2020 г. Управителният съвет на „Общинска банка“ АД се състои от 5 члена, двама от които имат изпълнителни функции в качеството на Изпълнителни директори на Банката, избрани от Надзорния съвет по процедура за одобрение от БНБ. Членовете на Управителния съвет се предлагат от Надзорния съвет на банката, съгласно Политиката за подбор, приемственост и оценка на пригодността на членовете на ръководния орган и лицата, заемащи ключови позиции (Политиката). Политиката цели да дефинира основните принципи и правила за определяне, мониторинг и контрол на системата и практиката в „Общинска банка“ АД за подбор и оценка на пригодността на кандидати или действащи членове на Управителния и Надзорния съвети, и на лицата, заемащи ключови позиции, както и спазването на приложимите нормативни разпоредби относно въвеждането им в работа и обучението им.

Политиката предвижда критерии, съобразени с изискванията на Закона за кредитните институции и Наредба № 20 на БНБ от 24.04.2019 г. за издаване на одобрения за членовете на управителния съвет (съвета на директорите) и надзорния съвет на кредитна институция и изискванията във връзка с изпълнението на техните функции, Насоките за пригодността на

членовете на управителния орган и лицата, заемащи ключови позиции и Насоките за вътрешно управление на Европейски банков орган и други. Към 31.12.2020 съставът на Управителния съвет е следният:

- Ангел Кирилов Геков – Председател на Управителния съвет и Изпълнителен директор;
- Борислав Яворов Чиликов – Член на Управителния съвет и Изпълнителен директор;
- Владимир Георгиев Котларски - Заместник-председател на Управителния съвет;
- Тодор Николов Ванев – Член на Управителния съвет;
- Ивайло Руменов Иванов - Член на Управителния съвет.

С решение на Надзорния съвет от 16.02.2018 г., членовете на Управителния съвет - Ангел Кирилов Геков, Борислав Яворов Чиликов, Петър Георгиев Джелепов и Владимир Георгиев Котларски са избрани за мандат от 5 години, считано от датата на вписването на решението в Търговския регистър към Агенцията по вписванията – 06.03.2018.

С решение на Надзорния съвет от 17.04.2018 г. Тодор Николов Ванев е избран за член на Управителния съвет за мандат от 5 години, считано от датата на вписването на решението в Търговския регистър към Агенцията по вписванията – 14.05.2018.

С решение на Надзорния съвет от 03.09.2020 Ивайло Руменов Иванов е избран за нов член на Управителния съвет с мандат до 06.03.2023, считано от датата на вписването на решението в Търговския регистър към Агенцията по вписванията, респективно Петър Георгиев Джелепов – член на Управителния съвет и изпълнителен директор от датата на вписване на новия член на Управителния съвет на Общинска банка АД е освободен/заличен.

Членовете на Управителния съвет са утвърдени професионалисти с доказани лидерски качества, представляващи предпоставка за постигане на целите на Банката.

Съставът на Управителния съвет е структуриран така, че да гарантира ефективно управление на дейността при спазване на общоприетите принципи за управленска и професионална компетентност.

Членовете на Управителния съвет в Общинска банка АД изпълняват функциите си честно, почтено и в съответствие с одобрената стратегия, политика и рисков апетит на Банката, като отделят достатъчно време за изпълнението на задълженията си – заседания на УС се провеждат всяка седмица, а членовете на Управителния съвет присъстват ежедневно в сградата на ЦУ на Банката, пряко следят и контролират дейността на преразпределените им структурни звена. Членовете на Управителния съвет прилагат принципът „познаване на структурата“ – познават и разбират оперативната структура на Банката, като се водят от стратегията и дългосрочния план на Банката при ръководене на нейното развитие, което гарантира прозрачна и подходяща структура, която не води до необоснована или прекалена усложненост. Управителният съвет осъществява дейността си в съответствие с Търговския закон, Закона за кредитните институции и другите действащи нормативни актове в страната, Устава на Банката, решенията на Общото събрание на акционерите и Надзорния съвет, Правилника за работата на Управителния съвет на Общинска банка АД, правомощията и задълженията на Изпълнителните директори и другите вътрешно банкови документи.

Надзорният съвет определя възнагражденията на членовете на Управителния съвет. Възнагражденията на членовете на Управителния съвет съответстват на техните дейности и задължения.

Не е предвидено членовете на Управителния съвет да бъдат компенсирани за своята дейност с акции или опции.

Компетентност и функции на Управителния съвет

Управителният съвет на Общинска банка АД е органът, който управлява Банката независимо и отговорно в съответствие с установените мисия, цели и стратегии. Управителният съвет функционира съобразно правилата за дейността си, утвърдени от Надзорния съвет, като основните му функции са да организира, ръководи и контролира дейността на Банката по всички въпроси с изключение на тези, които са от компетентността на Общото събрание на акционерите или на Надзорния съвет.

Управителният съвет организира изпълнението на решенията на Общото събрание и на Надзорния съвет.

Съгласно вътрешната нормативна уредба на Банката определени решения на Управителния съвет подлежат на одобрение от Надзорния съвет, а за други не се изисква такова.

Компетенции на Управителния съвет:

1. Определя стратегията и плана за дейността на Банката, които отчитат нейните дългосрочни финансови интереси и платежоспособност.
2. Приема, изменя и допълва вътрешно-банкови документи, регламентиращи дейности на Банката.
3. Взема решения за откриване и закриване на клонове, финансови центрове, представителства или офиси.
4. Извършва подбор, взема решение за назначаване и освобождаване на лицата, заемащи ключови позиции.
5. Приема организационната и териториална структура на Банката, утвърждава длъжностното щатно разписание, задачите и функциите на отделните звена и връзките и взаимоотношенията между тях и управителните органи и реда за вземане на решения.
6. Взема решения за допълнително материално стимулиране.
7. Осигурява годишното приключване на изтеклата финансова година и заверката на годишния индивидуален финансов отчет и годишния консолидиран финансов отчет.
8. Разглежда констативните записки и актове от проверките и ревизиите на Банката, съставени от специализирана служба за вътрешен контрол и приема решения по тях.
9. Взема решение за предоставяне:
 - а. кредити на лицата по чл. 45 от ЗКИ. Считано от 21.12.2017, Управителният съвет, с предварително одобрение на НС, взема единодушно решение да формира експозиция и за промяна на условията по експозиция към лице по чл. 45 от ЗКИ, когато размерът на експозицията надхвърля определените размери по чл. 45, ал. 3 от ЗКИ;
 - б. пряко или косвено на кредит, кредитно улеснение или гаранция, в размери посочени по чл. 44 от ЗКИ на едно или на икономически свързани лица.
10. Създава, при необходимост, помощни и консултативни, специализирани колективни органи.
11. Взема решение за придобиване на недвижими имоти, вещни права и др. материални активи по непогасени вземания на Банката и отчуждава същите.
12. Свиква Общи събрания на акционерите на Банката и подготвя материалите, свързани с дневния ред и осигурява изпълнението на приетите от Общото събрание решения.
13. Обсъжда и взема решения по тримесечния, шестмесечния, деветмесечния и годишния отчет за дейността на Банката.
14. Приема и прилага правила за организацията и управлението на банката, които включват най-малко:

- а. подробно описание на управленската и организационна структура на банката, включително ясно разпределение на функциите и отговорностите между структурните звена, взаимоотношенията между тях и реда за вземане на решения;
- б. стратегията и плана за дейността на банката, които отчитат нейните дългосрочни финансови интереси и платежоспособност;
- в. политиката и структурата за управление и контрол на риска, включително определяне на рисковия апетит на банката;
- г. реда за изготвяне и обхвата на управленската информация;
- д. подходящи и надеждни системи за счетоводна и финансова отчетност, включително ефективна организация на финансовия и оперативния контрол;
- е. ефективна рамка за вътрешен контрол, която включва независими служби за управление на риска, нормативно съответствие и вътрешен одит;
- ж. политиките за подбор, назначаване и оценка на членовете на управителните и контролните органи на банката и лицата, заемащи ключови позиции, за въвеждане в работата и обучението на членовете на управителните и контролните органи на банката и за насърчаването на многообразието
- з. политика за установяване, управление и предотвратяване на конфликти на интереси;
- и. процедура за подаване на сигнали от служители за извършени нарушения в банката;
- й. кодекса за етично поведение на администраторите и служителите, включващ високи етични и професионални стандарти, съответстващи на специфичните нужди и характеристики на банката;
- к. система за обучение, оценка и стимулиране на висшия ръководен персонал и служителите, изпълняващи контролни функции.

Управителният съвет приема вътрешни правила и годишен план за дейността на дирекции „Съответствие“ и „Вътрешнобанков одит“.

В съответствие с принципите за доброто корпоративно управление между Надзорния съвет и Управителния съвет на Общинска банка АД се поддържа открит диалог. Освен регулярни доклади за изпълнението на поставените цели и дейността, се провеждат и общи заседания, като Управителния съвет уведомява Надзорния съвет за всички обстоятелства, които са от съществено значение за банката, както и предоставя навременна информация по отношение бизнес стратегията, постигане на целите, риск лимити или правила, свързани с нормативното съответствие, системата за вътрешен контрол, както и съответствието на дейността на Банката с регулаторните изисквания и външната среда. Членовете на Надзорния съвет имат право на директен контакт с ръководния състав и служителите на Банката.

Дейността на Управителния съвет се подпомага от Комитет за управление на активите и пасивите, Кредитни съвети, Комисия за оценка на рисковите събития и др. вътрешни органи, които функционират съобразно конкретно определени с вътрешни правила на Банката компетенции, права и отговорности.

Общо събрание на акционерите

Общото събрание на акционерите на Общинска банка АД е най-високопоставеният орган на управление, който дава възможност на акционерите да вземат решения по основни въпроси, засягащи съществуването и дейността на Банката. В частност, Общото събрание взема решения относно изменения и допълнения на Устава на Банката, за увеличаване и намаляване на капитала, както и за преобразуване или прекратяване на Банката. Общото събрание има компетенциите да

избира и освобождава членовете на Надзорния съвет и ръководството на Специализираната служба за вътрешен одит в Банката, да одобрява годишния финансов отчет след заверка от избраното специализирано одиторско предприятие, да взема решение за разпределяне на печалбата, за издаването на облигации, да освобождава от отговорност членовете на надзорния и Управителния съвет, както и относно всякакви други въпроси съобразно Устава на Банката и приложимото законодателство.

Одитен комитет

С решение на Общото събрание на акционерите през 2016 г., на основание чл. 221, т. 11 от Търговския закон, във връзка с чл. 40е, ал. 2 от Закона за независимия финансов одит (отм.), е създаден Одитен комитет на Общинска банка АД, като е определен състав от трима души.

В изпълнение на нормативните изисквания на основание чл. 107, ал. 7 от Закона за независимия финансов одит на редовно годишно Общо събрание през 2017 г. е одобрен статут на Одитния комитет на Общинска банка АД.

Към 31.12.2020 членовете на Одитния комитет са Станислав Ганев Божков, Стефан Лазаров Ненов и Йордан Василев Тончев.

Правната рамка, която определя структурата и функциите на одитните комитети се съдържа в Закона за независимия финансов одит, Регламент (ЕС) № 537/2014, както и Насоки за вътрешно управление на ЕБО (EBA/GL/2017/11).

Одитният комитет е постоянно действащ специализиран консултативен и независим орган на Общинска банка АД, който извършва наблюдение на адекватността и ефективността на процесите на финансово отчитане, управление на риска и вътрешния контрол, включително на вътрешния одит и регистрираните одитори, при спазване на приложимото законодателство и добрите практики. Членовете на Одитния комитет се избират и освобождават от Общото събрание на акционерите по предложение на председателя на Управителния съвет или на Надзорния съвет. Дейността на Одитния комитет е регламентирана с Правилника за дейността на Одитния комитет на Общинска банка АД.

Компетенциите на Одитният комитет включват следните правомощия:

1. информира Управителния и Надзорния съвет на Банката за резултатите от задължителния одит и пояснява по какъв начин задължителният одит е допринесъл за достоверността на финансовото отчитане, както и ролята на Одитния комитет в този процес;
2. наблюдава процеса на финансово отчитане и представя препоръки и предложения, за да се гарантира неговата ефективност;
3. наблюдава ефективността на вътрешната контролна система, на системата за управление на риска и на дейността по вътрешен одит по отношение на финансовото отчитане в Банката;
4. наблюдава задължителния одит на годишните финансови отчети, включително неговото извършване, като взема предвид констатациите и заключенията на Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори по прилагането на чл. 26, параграф 6 от Регламент (ЕС) № 537/2014;
5. проверява и наблюдава независимостта на регистрираните одитори в съответствие с изискванията на глави шеста и седма от закона, както и с чл. 6 от Регламент (ЕС) № 537/2014, включително целесъобразността на предоставянето на услуги извън одита на Банката по чл. 5 от същия регламент;
6. отговаря за процедурата за подбор на регистрирани одитори и препоръчва назначаването им;

7. уведомява Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори, както и Управителния и Надзорния съвет на Банката за всяко дадено одобрение по чл. 64, ал. 3 и чл. 66, ал. 3 от Закона за независимия финансов одит в 7-дневен срок от датата на решението;
8. отчита дейността си пред Общото събрание на акционерите веднъж годишно заедно с приемането на годишния финансов отчет;
9. изготвя и предоставя на Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори в срок до 30 юни годишен доклад за дейността си.

В изпълнение на процедурата за подбор на регистрирани одитори за специализирани одиторски предприятия, които да извършат съвместно независим финансов одит на годишния индивидуален финансов отчет и годишния консолидиран финансов отчет на Общинска банка за 2020 г., в това число изразяване на становище в одиторския доклад в съответствие с изискванията на чл. 37, ал. 6 от Закона за счетоводството, извършване на преглед и изразяване на одиторско мнение относно надеждността на системите за вътрешен контрол в съответствие с изискванията на чл. 76, ал. 7 и ал. 8 от Закона за кредитните институции, са избрани „Грант Торнтон“ ООД съвместно с РСМ БГ ООД.

Годишните финансови отчети на Общинска банка АД се одитират от независим външен одитор в съответствие със Закона за независимия финансов одит и приложимото законодателство. За осигуряване на прозрачност и възможност за запознаване на всички заинтересовани лица с резултатите на Банката, одитираните финансови отчети се публикуват на нейната интернет страница.

Вътрешнобанков одит и рамка за вътрешен контрол

Банката изгражда и усъвършенства надеждна и всеобхватна рамка за адекватно и ефективно вътрешно управление и рамка за вътрешен контрол, която включва ясна организационна структура и добре функциониращи независими звена за вътрешна управление на риска, нормативно съответствие и одит, които имат необходимите правомощия, статут и ресурси, за да изпълняват своите функции.

В структурата на Банката, в съответствие с изискванията на действащото законодателство, както и Насоките относно вътрешното управление на банките на ЕБО са създадени следните самостоятелни структурно-обособени единици:

- Дирекция „Вътрешнобанков одит“ - осъществява вътрешния одит в Банката, като извършва независими, обективни и безпристрастни оценки по отношение на ефективността на системите за контрол, организацията на оперативните дейности, както и съответствието с установените закони и регулации. Ръководителят на службата за вътрешен одит се избира и освобождава от Общото събрание на акционерите. Дейността на дирекцията за вътрешнобанков одит е регламентирана с Правилата за работа на специализираната служба за вътрешнобанков одит.
- Дирекция „Риск“ е основен участник при изграждане на рамката за управление на риска в Банката, която обхваща всички нейни бизнес линии и вътрешни единици, основана изцяло на икономическата същност на всички нейни рискови експозиции. Рамката за управление на риска е изградена по начин, който да позволява на институцията да взема напълно информирани решения относно поемането на рискове. Дирекция Риск предоставя независима информация, анализи и експертни оценки на рисковите експозиции и консултации относно предложения и решения за риска, по отношение на съществуващите бизнес линии или вътрешни структури, и информира ръководния орган относно това дали те съответстват на рисковия апетит и стратегията на институцията за поемане на риск. Звеното за управление на риска има задължение да отправя препоръки

за подобрения на рамката за управление на риска и коригиращи мерки за отстраняване на нарушения на политиките, процедурите и ограниченията по отношение на риска. Дирекция „Риск“ участва активно в разработването на стратегията за риска на институцията и следва да гарантира, че институцията разполага с ефективни процеси за управление на риска. Дирекция „Риск“ предоставя на ръководния орган цялата относима информация, свързана с риска, която му позволява да определи нивото на рисковия апетит на институцията. Звеното за управление на риска оценява надеждността и устойчивостта на стратегията по отношение на риска и рисковия апетит

- Дирекция „Съответствие“ е част от рамката за вътрешен контрол по осигуряване на адекватно идентифициране, измерване и управление на рисковете, свързани с нормативно съответствие на дейността на Банката с приложимата нормативна рамка. В изпълнение на своите функции, дирекция „Съответствие“ има следните основни отговорности: постигане на съответствие по отношение на вътрешните правила на Банката с действащото законодателство, вътрешната нормативна уредба и добрата банкова практика; извършване на анализ на промените в нормативната среда и свързаните с това рискове; следене за спазване на европейските и международни актове, които регламентират дейността на кредитните институции и инвестиционни посредници; изразяване на становища, препоръки, даване на указания; предприемане на превантивни мерки по превенция изпирането на пари и финансиране на тероризма и борба с измамите; следене за спазване на Етичния кодекс на Банката и предотвратяване конфликти на интереси; предоставяне на регулярна информация на мениджмънта и звената в Банката, свързана с нови или изменения на действащи нормативни актове; провеждане на регулярни обучения на персонала на банката, свързани с превенция изпирането на пари и финансиране на тероризма, защита на личните данни и дейността на инвестиционния посредник; съвместно с другите структурни звена в Банката участва в извършването на промени/създаване на вътрешни правила и процедури; участие в тестове на нови системи и приложения, организиране и участие в работни групи, докладва до ръководството на Банката за констатиран несъответствия и др.;

Като част от дирекция „Съответствие“ функционират четири самостоятелно обособени отдела – „Нормативно съответствие и жалби“, „Предотвратяване изпирането на пари и финансиране на тероризма“, „Класифицирана информация“ и „Оперативен надзор на инвестиционния посредник“, всяко от които със специфични контролни функции и отговорности. В дирекция „Съответствие“ е обособено и изпълнява независими функции длъжностно лице за защита на личните данни, в съответствие с изискванията на Закона за защита на личните данни.

Контролните функции са независими от оперативните бизнес звена, които наблюдават и контролират, както и са организационно независими една от друга, тъй като изпълняват различни функции.

В качеството си на дружество от обществен интерес, съобразно Закона за независимия финансов одит, в банката функционира Одитен комитет, който извършва наблюдение на адекватността и ефективността на процесите на финансово отчитане, управление на риска и вътрешния контрол, включително на вътрешния одит и регистрираните одитори, при спазване на приложимото законодателство и добрите практики. Одитният комитет отчита дейността си пред Общото събрание на акционерите, веднъж годишно заедно с приемането на годишния финансов отчет. Дейността на Одитния комитет е регламентирана с Правилника за дейността на Одитния комитет на Общинска банка АД.

Защита на правата на акционерите

Корпоративното управление на Групата на Общинска банка АД защитава правата на акционерите, вложителите и другите клиенти, като третира акционерите равнопоставено, включително миноритарните такива.

Управителните органи на Групата на Общинска банка АД осигуряват на акционерите редовното и своевременно разкриване на информация относно основни корпоративни събития, свързани с дейността и състоянието на Групата на Банката, с цел информирано упражняване на правата на акционерите. Не се допуска ограничаване на правата на отделни акционери, притежаващи акции от един и същи клас.

Свикването на Общото събрание на акционерите се извършва с писмена покана до акционерите съгласно Устава на Банката с цел насърчаване участието им в Общото събрание и по начин, който не затруднява или оскъпява ненужно гласуването. Банката предоставя на акционерите навременна и достатъчна информация за вземането на решения, отчитайки обхвата на компетентност на Общото събрание. Поканата заедно с писмените материали, свързани с дневния ред на Общото събрание се обявяват в Търговския регистър към Агенция по вписванията. При поискване, материалите се предоставят на всеки акционер безплатно.

Разкриване на информация

Прозрачността и навременното разкриване на информация е ключов принцип в корпоративното управление. Групата на Общинска банка АД поддържа система за разкриване на информация, съобразно действащите нормативни изисквания, която е насочена към осигуряване на навременна, вярна и разбираема информация за съществените събития, дава възможност за обективни и информирани решения, както и гарантира равнопоставеност на адресатите на информацията и не позволява злоупотреби с вътрешна информация.

С Вътрешните правила за реда на публично оповестяване на основна банкова информация на Общинска банка АД се определя политиката на Банката за изпълнение на основните изисквания за оповестяване, като регламентират съдържанието на основната информация за Банката, подлежаща на оповестяване, реда и начина за осигуряване на публичност, подхода за оценка на адекватността на оповестяванията, тяхното потвърждаване и честотата им.

Правилата са съобразени с изискванията касаещи оповестяването в разпоредбите на действащата нормативната уредба (в т.ч. Регламент (ЕС) № 575/2013 и Директива 2013/36/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26.06.2013 относно пруденциалните изисквания за кредитните институции и инвестиционните посредници – Базел 3; Закона за кредитните институции; разпоредбите на Наредба № 7 от 24.04.2014 за организацията и управлението на рисковете в банките, Наредба № 8 от 24.04.2014 за капиталовите буфери на банките, както и други издадени наредби от Българската народна банка и др.), на Международните счетоводни стандарти и вътрешните правила на Банката.

Правилата са израз на политиката на Ръководството на Банката за изпълнение на изискванията на Базел 3 за публично оповестяване на регулаторни данни, спомагащо за подобряване на пазарната дисциплина, като фокусът им е както върху изискванията по Стълб 1 за измерване на кредитния, пазарния и операционния риск, така и върху други оповестявания на допълнителна информация, подпомагащи ранното идентифициране на рисковете в банките.

При оповестяване на информация, Групата на Банката се ръководи от принципите за точност, достъпност, равнопоставеност, навременност, цялостност и регулярност.

Групата на Общинска банка АД изготвя настоящия Годишен консолидиран доклад за дейността, предмет на проверка от независим одитор, който съдържа подробна информация относно развитието и конкурентната позиция на Групата на Банката и финансовите ѝ резултати,

изпълнението на целите и преглед на бизнеса по видове дейности, както и информация за управленската структура, рамката за корпоративно управление и управлението на рисковете.

Банката разкрива незабавно и инцидентна (ad hoc) информация за важни събития, свързани с нейната дейност. Информацията се публикува и на интернет страницата на банката в раздел „Новини“.

Общинска банка АД поддържа корпоративна интернет страница с утвърдено съдържание и обхват на разкриваната чрез нея информация. Тя предоставя информация за продуктите и услугите на Банката, както и основна търговска и корпоративна информация за Банката, в т.ч. относно акционерната структура, управителните органи, финансова отчетност и доклади за дейността, както и друга изисквана информация съобразно регулаторните изисквания.

Обхватът на оповестяваната от Групата на Общинска банка АД информация надхвърля изискванията на националното законодателство, като в допълнение публикува информация за Банката под формата на презентации и интервюта с висшия ръководен персонал, прес-съобщения, оповестява подробна информация за продуктите и услугите на Банката, приложимите общи условия и тарифа, както и промените в тях, както и информация за събития и инициативи, част от политиката за корпоративна социална отговорност.

Заинтересовани лица

Групата на Общинска банка АД прилага политика на информираност към заинтересованите лица с отношение към нейната дейност. Те включват лица, които не са акционери, но имат интерес от икономическото развитие на дружеството, като кредитори, притежатели на облигации, клиенти, служители, обществеността и други.

Периодично в съответствие със законовите норми и добрите практики Групата на Общинска банка АД разкрива информация от нефинансов характер, вкл. относно социалната отговорност на Банката и нейното участие в обществения живот в страната.

Групата подкрепя социално значими проекти и инициативи.

Групата ще продължи да прилага в дейността си социално отговорни практики и ще продължи своята програма за подкрепа на инициативи, които водят до решаването на конкретни проблеми и до подобряване живота и стандарта на хората.

Инициативите и проектите, които Групата подкрепя, не са еднократен акт, а доказателство за съпричастност и ангажираност спрямо устойчивото икономическо развитие на обществото. В своята политика на социално отговорна институция Групата се стреми към инициативност и последователност.

Описание на основните характеристики на системите за вътрешен контрол за управление на риска във връзка с процеса на финансово отчитане

Групата на Общинска банка АД създава, поддържа и развива система за управление на риска, част от вътрешното управление, която осигурява своевременно идентифициране на значимите за Групата рискове, тяхното наблюдение и измерване, въвеждане на мерки за контрол и дейности по редуциране на рисковете, както и редовно и изчерпателно докладване пред Управителния съвет и Надзорния съвет.

Групата има за цел прилагането на добри практики, свързани с корпоративното управление, за осигуряване на ефективност на рамката за вътрешно управление в съответствие с нейната одобрена бизнес и риск стратегия.

Съгласно вътрешните правила в Общинска банка АД, Надзорният съвет на Банката изпълнява функциите на Комитет по управление на риска.

Системата за управление на риска е съобразена с действащите регулаторни и законови изисквания. В Банката се прилагат вътрешни правила, процедури и методологии за управление на рисковете, които очертават цялостната рамка за идентифициране, измерване, анализ, контрол и докладване на различните видове рискове, на които е изложена Банката, както и разпределение на отговорности и функции.

В дейността на Банката се разграничават следните категории риск:

1. Кредитен, вкл. концентрационен – вероятността Банката да не събере частично или изцяло свои вземания, вследствие на намаляване на кредитоспособността на длъжника или намаляване в стойността на полученото обезпечение и респ. увеличение на загубата, в случай на индивидуална или секторна концентрация.
2. Пазарен – вероятността Банката да понесе загуби или намаление на капитала при неблагоприятни промени в следствие на изменение на следните рискови фактори: лихвени проценти, валутни курсове, стойността на портфейлите от финансови инструменти поради промяна в цените.
3. Ликвиден – вероятността Банката да не посрещне навременно свои задължения или да понесе съществени загуби от продажба на свои активи с цел да набави бързоликвидни средства.
4. Операционен риск – вероятността Банката да претърпи загуба, произтичаща от неадекватни или недобре функциониращи вътрешни процеси, хора и системи, или от външни събития. В операционния риск се включва и правен (законов) риск.

При измерването на рисковете се разграничават и оценяват специфични (несистематични) и общи (систематични) рискове:

- специфични (несистематични) рискове – отнасят се до отделни експозиции и подлежат на измерване, като се покриват чрез включване на премия в цената на съответните инструменти и чрез заделяне на провизии като присъщ разход за дейността, и могат да бъдат управлявани посредством диверсификация или да бъдат редуцирани на ниво експозиция чрез изискване на достатъчно ликвидно обезпечение.
- общите (систематични) рискове - вероятностни, отнасят се до голяма група или всички експозиции на Банката и са свързани с вариация на пазарните променливи (цени, курсове, лихвени проценти и др.). Тези рискове се покриват от рисковите резерви на Банката и могат да бъдат управлявани посредством хеджиране или частично посредством диверсификация между различни класове активи.

Политиката за управление на риска, следвана от Банката, дефинира основните цели и принципи за управление на риска, урежда основната рамка на дейността по управление на риска и е в съответствие със стратегическия план на Банката.

Основни цели на Банката във връзка с управлението на риска са по отношение на:

- съответствие с действащите регулаторни и законови изисквания;
- съответствие със стратегическия план на Банката;
- съхраняване на акционерния капитал и съобразяване на достатъчността му с размера и структурата на бизнеса на Банката;
- постигане на оптимална диверсификация на източниците за финансиране и адекватна такава на инвестираните средства, съгласно бизнес модела;
- поддържане на надеждни системи и вътрешни контроли за неговото ограничаване.

Управлението на риска се основава на следните принципи:

- създаване на адекватна рамка за управление на риска в Банката, нейното регулярно преразглеждане и актуализиране при промяна на бизнес модела и стратегията на Банката.
- управлението на риска в Банката засяга и се отнася до всички основни банкови дейности и операции.
- управлението на рисковете заляга като основен професионален модел на работа във всички структурни звена в Банката.
- динамично оценяване развитието на рисковите фактори, на база данни от предходни периоди и прогнозиране тяхното бъдещо влияние, с цел да се подсури Банката да реагира бързо на външни и вътрешни изменения.

Основната дейност по идентифициране, измерване и контрол на общите рискове в Банката се осъществява от функцията по управление на риска, която работи в тясно сътрудничество с останалите дирекции и органи и предоставя на Управителния съвет и Надзорния съвет цялостен преглед на основните рискове. Дейностите, свързани с риска, се отчитат регулярно пред съответните вътрешнобанкови органи, осъществяващи контрол върху нивото на риска.

Управлението на специфичните рискове, присъщи за определена дейност, се осъществява основно от оперативните звена на Банката и се контролира от звеното за управление на риска, съгласно вътрешните правила.

В Банката е организиран допълнителен независим и последващ контрол във връзка с управлението на риска от отговорните звена, осъществяван от Дирекция „Вътрешнобанков одит“. Дирекция „Вътрешнобанков одит“ осъществява контрол, проследявайки ефективността на управлението на риска и контролната среда.

Оповестявания във връзка с член 10 от Директива 2004/25/ЕО

През 2020 няма промяна в акционерния капитал на банката. Мажоритарният собственик Новито Опортюнитис Фонд АГмвК притежава 6 624 316 броя акции, които представляват 95.5% от акционерния капитал на Общинска банка АД към 31.12.2020.

Общинска банка АД няма издадени ценни книжа със специални права на контрол. Акционерните участия в Общинска банка АД нямат ограничения върху правата на глас. Съгласно изискванията на устава на банката, решенията на общото събрание се приемат с мнозинство от представения капитал, а решенията във връзка с чл. 221, т.1, т.2 и т.3 от Търговският закон се изисква мнозинство от 2/3 от представения капитал.

Политика на многообразие, прилагана по отношение на членовете на ръководния орган

На основание изискванията на Закона за кредитните институции и Наредба №20 на БНБ за издаване на одобрения на членове на управителния съвет (съвета на директорите) и надзорния съвет на кредитна институция и изисквания във връзка с изпълнение на техните функции, в Банката е приета и утвърдена Политика за насърчаване на многообразието в рамките на ръководния орган.

Надзорният съвет, изпълняващ функциите на Комитет за подбор на Банката, приема конкретни мерки за покриване на изисквания за многообразие на състава на УС и НС (изискване за целево ниво на представителство по пол, възраст, образование и професионален опит). С политиката за многообразието на Банката се цели: утвърждаване на аспектите на многообразието като определящи критерии при разработване на политиката и определяне на целево ниво от Надзорния съвет на Банката; постигане на оптимално съчетание на личностни качества и

многообразие между членовете на Управителния съвет, изпълнителните директори и членовете на Надзорния съвет на Банката; увеличаване броя на лицата от по-слабо представения пол в състава на Управителния и Надзорния съвети, до достигане на определеното целево ниво, , така че да не се допуска съществено преимущество в полза на нито един пол, при условие на достатъчно кандидатури на представители на различните полове, като е предвиден конкретен целеви диапазон и индикативен срок за постигането му; прилагане на балансиран подход за постигане на многообразие в съставите, както и по отношение на критериите за заемане на съответната длъжност; създаване на възможност за вземане на качествени и ефективни решения от членовете на съветите и осигуряване на гаранции, че решенията на ръководния орган не се влияят от отделно лице или малка група лица по начин, който уврежда интересите на Банката.

Политиката за многообразието включва най-малко следните аспекти на многообразието:

1. наличие на разнообразни и приложими за съответната длъжност знания и умения, образование и професионален опит, включително в сферата на банковото дело и предоставянето на финансови услуги, стратегическо планиране, финанси, управление на риска, бизнес и икономика, корпоративни финанси, човешки ресурси, кредитиране и в сферата на информационните технологии;
2. наличие на разнообразен и приложим достатъчен опит в национална и/или международна финансова институция;
3. наличие на разнообразни и приложими подходящи квалификации за изпълнение на функциите на отделните членове на Управителния съвет и/или на Изпълнителни директори;
4. поддържане на балансирано съотношение на половете в състава на Управителния и Надзорния съвет на Банката и Изпълнителните директори на Банката, така че да не се допуска съществено преимущество в полза на нито един пол, при условие на достатъчно кандидатури на представители на различните полове;
5. еднакво третиране и възможности за персонала от различни полове;
6. осигуряване на разнообразие на възрастовите групи в състава на Управителния съвет, Изпълнителните директори и Надзорния съвет на Банката;
7. прилагане на други разнообразни качествени изисквания към членовете на Управителния съвет, Изпълнителните директори и Надзорния съвет на Банката.

При извършване на подбора на кандидати за членове в ръководния орган, Надзорният съвет взема предвид определеното целево ниво в средносрочен и дългосрочен план, както и сроковете за неговото изпълнение.

Надзорният съвет извършва мониторинг на процеса по постигане на целевото ниво и сроковете за неговото изпълнение и при необходимост прави предложение за актуализацията им; следи за различните аспекти на изпълнение на политиката за многообразието и спазването на критериите за осигуряване на многообразие на ръководния орган.

В рамките на извършване на годишния преглед на настоящата политика, Управителният и Надзорният съвети извършват преглед на Политиката за многообразието.

За да се улесни избора на достатъчно многообразна група от кандидати за длъжности в ръководния орган, Банката прилага политика по отношение на многообразието за персонала, включваща аспекти на кариерно планиране и мерки за гарантиране на еднакво третиране и възможности за персонала от различни полове.

Резултатът от реализацията на Политиката за многообразието е създаване на предпоставки за вземане на качествени и ефективни решения от Управителния съвет и/или Изпълнителните директори и осигуряване на гаранции, че решенията на Управителния съвет не се влияят от отделно лице или малка група лица по начин, който уврежда интересите на Банката,

Приложение 1 към Годишния консолидиран доклад за дейността 2020 година:

Консолидирана декларация за корпоративно управление

както и поддържане на балансирано съотношение на половете в състава на Управителния съвет, така че да не се допуска съществено преимущество в полза на нито един пол.

Консолидирана нефинансова декларация

В изпълнение на изискванията на Директива 2014/95/ЕС на Европейския парламент и на Съвета, на Раздел III от Закона за счетоводството и принципите, препоръчани от Европейската комисия при изготвяне на нефинансова декларация в съдържанието на Консолидирания доклад за дейността на Групата за 2020 година е включено необходимото съдържание и обхват на информацията в Консолидираната нефинансова декларация, както следва:

- Раздел „Преглед на дейността на консолидирана основа“ представя описание на бизнес модела на Групата – цел, стратегия, организационна структура, инфраструктура, продукти, следвани политики по отношение на основните и спомагателните дейности на Групата и други;
- Раздел „Екология, социална отговорност и служители“ представя:
 - политиките, които Групата е приела и следва по отношение на екологичните и социалните въпроси, включително дейностите, които е извършило през отчетния период и резултатите от тях;
 - целите, рисковете и задачите, които предстоят по отношение на екологичните и социалните политики, включително описание на такива дейности, които биха довели до неблагоприятно въздействие върху екологията, служителите или други социални въпроси;
 - описание на основните показатели за резултатите от дейностите, свързани с екологичните и социалните въпроси.

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИТЕ ОДИТОРИ

**До акционерите на
Общинска банка АД
гр. София 1000, ул. Врабча №6**

Доклад относно одита на консолидирания финансов отчет

Мнение

Ние извършихме одит на консолидирания финансов отчет на Общинска банка АД („Банката“) и нейните дъщерни дружества („Групата“), съдържащ консолидиран отчет за финансовото състояние към 31 декември 2020 г. и консолидиран отчет за печалбата или загубата, консолидиран отчет за другия всеобхватен доход, консолидиран отчет за промените в собствения капитал и консолидиран отчет за паричните потоци за годината, завършваща на тази дата, както и пояснителните приложения към консолидирания финансов отчет, включващи и обобщено оповестяване на съществените счетоводни политики.

По наше мнение, приложеният консолидиран финансов отчет дава вярна и честна представа за финансовото състояние на Групата към 31 декември 2020 г., нейните финансови резултати от дейността и паричните потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от Европейския съюз (ЕС).

База за изразяване на мнение

Ние извършихме нашия одит в съответствие с Международните одиторски стандарти (МОС). Нашите отговорности съгласно тези стандарти са описани допълнително в раздела от нашия доклад „Отговорности на одиторите за одита на консолидирания финансов отчет“. Ние сме независими от Групата в съответствие с „Международния етичен кодекс на професионалните счетоводители (включително Международни стандарти за независимост) на Съвета за международни стандарти по етика за счетоводители (Кодекса на СМСЕС)“, заедно с етичните изисквания на Закона за независимия финансов одит, приложим в България, като ние изпълнихме и нашите други етични отговорности в съответствие с тези изисквания. Ние считаме, че одиторските доказателства, получени от нас, са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение.

Ключови одиторски въпроси

Ключови одиторски въпроси са тези въпроси, които съгласно нашата професионална преценка са били с най-голяма значимост при одита на финансовия отчет за текущия период. Тези въпроси са разгледани като част от нашия одит на финансовия отчет като цяло и формирането на нашето мнение относно него, като ние не предоставяме отделно мнение относно тези въпроси.

Обезценка на предоставени кредити и вземания от клиенти
Ключов одиторски въпрос

Предоставените кредити и вземания от клиенти към 31 декември 2020 г. формират 13% от активите на Групата с нетна балансова стойност от 272,847 хил. лв., състояща се от брутна балансова стойност от 278,092 хил. лв. и натрупана обезценка от 5,245 хил. лв.

Групата прилага модели за обезценка, базирани на очакваните кредитни загуби в съответствие с изискванията на МСФО 9 Финансови инструменти.

В началото на 2020 г. поради разпространението на нов коронавирус (Covid-19) в световен мащаб се появиха затруднения в бизнеса и икономическата дейност на редица предприятия и цели икономически отрасли. Това събитие и неговия продължаващ ефект върху икономическата среда оказва влияние и върху дейността на Групата.

Оценката на очакваните кредитни загуби от обезценка на предоставените кредити и вземания от клиенти изисква от ръководството на Групата да прилага значително ниво на преценки при прилагането на счетоводни приблизителни оценки в следните области:

- класифицирането на експозициите по фази на обезценка и идентифициране на експозиции с влошаване на кредитното качество;
- допусканията, включени в рисковите параметри на моделите за определяне на очакваните кредитни загуби, с входящи данни, получени от вътрешни и външни източници;
- включените фактори и очаквани сценарии, повлияни от широкия обхват на потенциални икономически последици от влиянието на Covid-19, които могат да окажат ефект върху очакваните кредитни загуби.

Използваните модели се базират на вероятността от неизпълнение и очакваната загуба при неизпълнение. Входящите данни за моделите, методите за изчисление и тяхното прилагане зависят от преценките на ръководството на Групата.

Как този ключов одиторски въпрос беше адресиран при проведения от нас одит

Ние анализирахме съответствието на моделите определяне на очакваните кредитни загуби на Групата с изискванията на МСФО 9 Финансови инструменти, като взехме предвид и ефектите от пандемията от Covid-19 и влиянието и върху банковата индустрия.

По време на нашия съвместен одит, одиторските ни процедури включваха, без да са ограничени до следните:

- извършихме преглед и оценка на политиките и процедурите, разработени от Групата за моделите за изчисляване на очакваните кредитни загуби по предоставените кредити и вземания от клиенти, и промените в тях, свързани с влиянието на пандемията от Covid-19;
- приложихме процедури за проверка доколко контролите, свързани с мониторинга върху предоставените кредити, са изградени и въведени от Групата, както и оценка на оперативната им ефективност, включително и с участието на нашите ИТ специалисти;
- извършихме проверка и оценка на процесите за класификация на кредитите и определянето на необходима обезценка на колективна база, включително промените в тях, свързани с влиянието на пандемията от Covid-19, като проверихме на извадков принцип конкретни кредити и вземания от кредитния портфейл и извършихме тестове на детайлите като част от процедурите по същество относно класификацията и стойността на предоставените кредити и вземания от клиенти. Анализирахме финансовото състояние на кредитополучателите и проучихме, дали са налице отклонения при спазване на договорните условия.
- извършихме анализ по какъв начин Групата е приложила Реда за отсрочване и уреждане на изискуеми задължения към банки, приет от УС на Асоциацията на българските банки и утвърден от БНБ (т.нар. мораториум върху плащанията за най-силно засегнатите бизнеси в следствие на влошената икономическа обстановка); за извадка от конкретни експозиции, извършихме оценка за съответствие с условията на Реда за разсрочване.
- по отношение на експозициите, обезценявани на колективна основа, ние приложихме професионална преценка, за да анализираме и оценим ключовите допускания, използвани при прилагането на моделите за очакваните кредитни загуби и калкулиране на обезценки за предоставените кредити и вземания от клиенти, и влиянието на макроикономическите

Обезценка на предоставени кредити и вземания от клиенти	
Ключов одиторски въпрос	Как този ключов одиторски въпрос беше адресиран при проведения от нас одит
Ние идентифицирахме определянето на обезценката на предоставените кредити и вземания от клиенти на Групата като ключов одиторски въпрос, поради следните фактори: - стойността и момента на признаване на обезценките по предоставените кредити и вземания от клиенти; - значително влияние на Covid-19 и отговорите на банковата система (прилагането на „Ред за отсрочване и уреждане на изискуеми задължения към банки“, приет от УС на Асоциацията на българските банки и утвърден от БНБ) върху очакваните кредитни загуби; - високата степен на несигурност на счетоводните приблизителни оценки, свързани с прилаганите модели за калкулация за измерване на очакваните кредитни загуби. Приложения 3, 4 и 22 към консолидирания финансов отчет представят оповестяванията относно преценките и допусканията на ръководството на Групата при формирането на очакваните кредитни загуби от обезценка на предоставените кредити и вземания от клиенти на Групата за 2020 г.	показатели и използваните сценарии; анализирахме чувствителността на колективните провизии към промените в предположенията, използвани в моделирането по отношение на влиянието на Covid-19; включихме в нашите екипи, специалисти, които да тестват математическата коректност на приложените модели и използваните ключови допускания; - ние анализирахме на извадков принцип: надеждността и навременността на оценката на кредитното качество на кредитополучателите; взехме предвид влиянието на икономическите условия, оценката на активите, предоставени като обезпечение, и други фактори, които могат да повлияят на събираемостта на кредитите и вземанията от клиенти; извършихме оценка на изчислените обезценки чрез анализ на основните допускания, с конкретен фокус на влиянието на пандемията от Covid-19 върху високорискови индустрии, стойността на обезпеченията и възстановяванията; - изготвихме оценка на адекватността на оповестяванията в консолидирания финансов отчет, включително на оповестяванията на основните предположения и преценки, свързани с изискванията на МСФО 9 за класификация и обезценка на финансови активи и изложеността на Групата на кредитен риск и влиянието на пандемията от Covid-19 върху дейността на Групата.

Друга информация, различна от консолидирания финансов отчет и одиторския доклад върху него

Ръководството носи отговорност за другата информация. Другата информация се състои от доклад за дейността, в т.ч. декларация за корпоративно управление и нефинансова декларация, изготвени от ръководството съгласно Закона за счетоводството, но не включва консолидирания финансов отчет и нашия одиторски доклад върху него.

Нашето мнение относно консолидирания финансов отчет не обхваща другата информация и ние не изразяваме каквато и да е форма на заключение за сигурност относно нея, освен ако не е изрично посочено в доклада ни и до степента, до която е посочено. Във връзка с нашия одит на консолидирания финансов отчет, нашата отговорност се състои в това да прочетем другата информация и по този начин да преценим дали тази друга информация е в съществено несъответствие с консолидирания финансов отчет или с нашите познания, придобити по време на одита, или по друг начин изглежда да съдържа съществено неправилно докладване. В случай че на базата на работата, която сме извършили, ние достигнем до заключение, че е налице съществено неправилно докладване в тази друга информация, от нас се изисква да докладваме този факт. Нямаме какво да докладваме в това отношение.

Отговорност на ръководството и лицата, натоварени с общо управление за консолидирания финансов отчет

Ръководството носи отговорност за изготвянето и достоверното представяне на този консолидиран финансов отчет в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от ЕС, както и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определя като необходима за осигуряване изготвянето на финансови отчети, които не съдържат съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка.

При изготвяне на консолидирания финансов отчет ръководството носи отговорност за оценяване на способността на Групата да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и използвайки счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие, освен ако ръководството не възнамерява да ликвидира Банката майка/Групата или да преустанови дейността и, или ако ръководството на практика няма друга алтернатива, освен да постъпи по този начин.

Лицата, натоварени с общо управление, носят отговорност за осъществяването на надзор над процеса по финансово отчитане на Групата.

Отговорности на одиторите за одита на консолидирания финансов отчет

Нашите цели са да получим разумна степен на сигурност относно това дали консолидираният финансов отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка, и да издадем одиторски доклад, който да включва нашето одиторско мнение. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че одит, извършен в съответствие с МОС и Закона за независимия финансов одит, винаги ще разкрива съществено неправилно отчитане, когато такова съществува. Неправилни отчитания могат да възникнат в резултат на измама или грешка и се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, биха могли да окажат влияние върху икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този консолидиран финансов отчет.

Като част от одита в съответствие с МОС, ние използваме професионална преценка и запазваме професионален скептицизъм по време на целия одит. Ние също така:

- идентифицираме и оценяваме рисковете от съществени неправилни отчитания в консолидирания финансов отчет, независимо дали дължащи се на измама или грешка, разработваме и изпълняваме одиторски процедури в отговор на тези рискове и получаваме одиторски доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено неправилно отчитане, което е резултат от измама, е по-висок, отколкото риска от съществено неправилно отчитане, което е резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумяване, фалшифициране, преднамерени пропуски, изявления за въвеждане на одитора в заблуждение, както и пренебрегване или заобикаляне на вътрешния контрол;
- получаваме разбиране за вътрешния контрол, имащ отношение към одита, за да разработим одиторски процедури, които да са подходящи при конкретните обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на Групата;
- оценяваме уместността на използваните счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството;
- достигаме до заключение относно уместността на използване от страна на ръководството на счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие и, на базата на получените одиторски доказателства, относно това дали е налице съществена несигурност, отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно способността на Групата да продължи да функционира като

действащо предприятие. Ако ние достигнем до заключение, че е налице съществена несигурност, от нас се изисква да привлечем внимание в одиторския си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания в консолидирания финансов отчет или в случай че тези оповестявания са неадекватни, да модифицираме мнението си. Нашите заключения се основават на одиторските доказателства, получени до датата на одиторския ни доклад. Бъдещи събития или условия обаче могат да станат причина Групата да преустанови функционирането си като действащо предприятие;

- оценяваме цялостното представяне, структура и съдържание на консолидирания финансов отчет, включително оповестяванията, и дали консолидираният финансов отчет представя основополагащите за него сделки и събития по начин, който постига достоверно представяне.

Ние комуникираме с лицата, натоварени с общо управление, наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на одита и съществените констатации от одита, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които идентифицираме по време на извършвания от нас одит.

Ние предоставяме също така на лицата, натоварени с общо управление, изявление, че сме изпълнили приложимите етични изисквания във връзка с независимостта и че ще комуникираме с тях всички взаимоотношения и други въпроси, които биха могли разумно да бъдат разглеждани като имащи отношение към независимостта ни, а когато е приложимо, и свързаните с това предпазни мерки.

Сред въпросите, комуникирани с лицата, натоварени с общо управление, ние определяме тези въпроси, които са били с най-голяма значимост при одита на консолидирания финансов отчет за текущия период и които следователно са ключови одиторски въпроси. Ние описваме тези въпроси в нашия одиторски доклад, освен в случаите, в които закон или нормативна уредба възпрепятства публичното оповестяване на информация за този въпрос или когато, в изключително редки случаи, ние решим, че даден въпрос не следва да бъде комуникиран в нашия доклад, тъй като би могло разумно да се очаква, че неблагоприятните последствия от това действие биха надвишили ползите от гледна точка на обществения интерес от тази комуникация.

Ние сме солидарно отговорни за изпълнението на нашия одит и за изразеното от нас одиторско мнение, съгласно изискванията на ЗНФО, приложим в България. При поемане и изпълнение на ангажмента за съвместен одит, във връзка с който докладваме, ние сме се ръководили и от Насоките за изпълнение на съвместен одит, издадени от Института на дипломираните експерт-счетоводители в България и от Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори в България.

Доклад във връзка с други законови и регулаторни изисквания

В допълнение на нашите отговорности и докладване съгласно МОС, описани по-горе в раздела „Друга информация, различна от консолидирания финансов отчет и одиторския доклад върху него“ по отношение на доклада за дейността, в т.ч. декларацията за корпоративно управление и нефинансовата декларация, ние изпълнихме и процедурите, добавени към изискванията по МОС, съгласно Указанията на професионалната организация на дипломираните експерт-счетоводители и регистрираните одитори в България – Институт на дипломираните експерт-счетоводители (ИДЕС). Тези процедури касаят проверки за наличието, както и проверки на формата и съдържанието на тази друга информация с цел да ни подпомогнат във формиране на становища относно това дали другата информация включва оповестяванията и докладванията, предвидени в Глава седма от Закона за счетоводството и в Закона за публичното предлагане на ценни книжа, приложими в България.

Становище във връзка с чл. 37, ал. 6 от Закона за счетоводството

На базата на извършените процедури, нашето становище е, че:

- (а) информацията, включена в доклада за дейността за финансовата година, за която е изготвен консолидираният финансов отчет, съответства на консолидирания финансов отчет;
- (б) докладът за дейността е изготвен в съответствие с приложимите законови изисквания;
- (в) в резултат на придобитото познаване и разбиране на дейността на Групата и средата, в която тя функционира, не сме установили случаи на съществено невярно представяне в доклада за дейността;
- (г) в декларацията за корпоративно управление за финансовата година е представена изискваната от съответните нормативни актове информация, в т.ч. информацията по чл. 100 (н), ал. 8 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа;
- (д) нефинансовата декларация е предоставена и изготвена в съответствие с изискванията на Закона за счетоводството.

Допълнително докладване във връзка с Наредба №58/2018 г. на Комисията за финансов надзор

Изявление във връзка с чл. 11 от Наредба №58/2018 г. на КФН за изискванията за защита на финансовите инструменти и паричните средства на клиенти, за управление на продукти и за предоставяне или получаване на възнаграждения, комисиони, други парични и непарични облаги

На база на извършените одиторски процедури и на придобитото познаване и разбиране за дейността на Банката майка в хода и контекста на нашия одит на консолидирания финансов отчет като цяло, създадената и прилагана организация във връзка със съхраняването на клиентски активи съответства на изискванията на чл. 3-10 от Наредба № 58 на КФН и чл. 92-95 от Закона за пазарите на финансови инструменти, по отношение на дейността на инвестиционния посредник.

Докладване във връзка с чл. 59 от Закона за независимия финансов одит съгласно чл. 10 от Регламент (ЕС) № 537/2014

Съгласно изискванията на Закона за независимия финансов одит във връзка с чл. 10 от Регламент (ЕС) № 537/2014, ние докладваме допълнително и изложената по-долу информация:

- Грант Торнтон ООД и РСМ БГ ООД са назначени за задължителни съвместни одитори на консолидирания финансов отчет на Общинска банка АД за годината, завършила на 31 декември 2020 г. от общото събрание на акционерите, проведено на 28 септември 2020 г., за период от една година.
- Одитът на консолидирания финансов отчет за годината, завършила на 31 декември 2020 г., на Групата представлява трета поредна година на непрекъснат ангажимент за задължителен одит на това предприятие, извършен от Грант Торнтон ООД и трета поредна година за РСМ БГ ООД.
- В подкрепа на съвместното одиторско мнение ние сме предоставили в раздел „Ключови одиторски въпроси“ описание на най-важните оценени рискове, обобщение на отговора на съвместните одитори и важни наблюдения във връзка с тези рискове, когато е целесъобразно.
- Потвърждаваме, че изразеното от нас съвместно одиторско мнение е в съответствие с допълнителния доклад, представен на одитния комитет на Банката, съгласно изискванията на чл. 60 от Закона за независимия финансов одит.
- Потвърждаваме, че не сме предоставяли посочените в чл. 64 от Закона за независимия финансов одит забранени услуги извън одита.
- Потвърждаваме, че при извършването на одита сме запазили своята независимост спрямо Групата.

- За периода, за който се отнася извършения от нас задължителен одит, освен одита, ние не сме предоставяли други услуги на Групата, които не са посочени в доклада за дейността или консолидирания финансов отчет на Групата.

28 април 2021 г.
гр. София, България

За Грант Торнтон ООД
Одиторско дружество

Марий Апостолов
Управител

Зорница Джамбазка
Регистриран одитор, отговорен за одита

Грант Торнтон ООД
адрес: бул. Черни връх № 35, 1421 София
адрес: ул. Параскева Николаева № 4, 1000 София
тел.: (+3592) 980 55 00, (+3592) 980 55 11
факс: (+3592) 980 55 23, (+3592) 69 55 03
ел. поща: office@gt.bg, gt.com
уеб сайт: www.grantthornton.bg

За РСМ БГ ООД
Одиторско дружество

д-р Мариана Михайлова
Регистриран одитор, отговорен за одита
Управител

РСМ БГ ООД
Адрес: ул. проф. Фритъф Хансен № 9, 1124 София
тел.: +359 2 987 55 22
факс: +359 2 987 64 46
уеб сайт: www.rsmbg.bg

ОБЩИНСКА БАНКА АД
 КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
 31 декември 2020
 Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ПЕЧАЛБАТА ИЛИ ЗАГУБАТА

	Приложение	Годината, приключваща на 31.12.2020	Годината, приключваща на 31.12.2019
Приходи от лихви	7	16,977	19,350
Разходи за лихви	7	(9,402)	(9,821)
Нетен доход от лихви		7,575	9,529
Приходи от дивиденди		175	48
Приходи от такси и комисиони	8	15,113	13,422
Разходи за такси и комисиони	8	(2,488)	(2,242)
Нетен доход от такси и комисиони		12,625	11,180
Нетни (загуби)/печалби от операции с финансови активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата	9	(644)	1,145
Нетни печалби от отписване на финансови активи, които не се отчитат по справедлива стойност през печалбата или загубата	10	26,063	7,299
Нетна печалба от валутна преоценка		192	206
Печалба от продажба на нетекущи активи		53	127
Други оперативни приходи	11	2,368	2,244
Други оперативни разходи	12	(749)	(521)
НЕТЕН ОПЕРАТИВЕН ДОХОД		47,658	31,257
Нетен ефект от обезценка на финансови активи	13	(106)	7,462
Нетен ефект от обезценка на нефинансови активи	24	-	(1,662)
(Начислени разходи)/реинтегрирани провизии за периода	14	(281)	77
Административни разходи	15	(32,952)	(31,222)
Разходи за амортизация	26, 27,	(4,207)	(4,455)
Загуба от освобождаване на инвестиция в дъщерно предприятие	28, 29	(4,217)	-
ПЕЧАЛБА ПРЕДИ ДАНИЙЦИ		5,895	1,457
(Разходи)/приходи за данък върху печалбата	16	(1,047)	155
ПЕЧАЛБА ЗА ГОДИНАТА		4,848	1,612

Консолидираният финансов отчет е приет от Управителния съвет на 26 април 2021 г.

Ангел Генов
 Изпълнителен директор

Борислав Иликов
 Изпълнителен директор

Тоня Петкова
 Съставител

Заверили, съгласно одиторски доклад от дата 28.04.2021 г.:

Марий Апостолов
 Управител

д-р Мариана Михайлова
 Управител
 Регистриран одитор, отговорен за одита

Зорница Джамбазка
 Регистриран одитор, отговорен за одита
 Грант Торнтон ООД, одиторско дружество

РСМ БГ ООД, одиторско дружество

Приложенията на страници от 8 до 18 са неделима част от този консолидиран финансов отчет.

КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ДРУГИЯ ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД

Приложение	Годината, приключваща на 31.12.2020	Годината, приключваща на 31.12.2019
НЕТНА ПЕЧАЛБА ЗА ГОДИНАТА	4,848	1,612
<i>Компоненти, които няма да бъдат рекласифицирани последващо в печалба или загуба</i>		
Нетна промяна в справедливата стойност на капиталовите инструменти, оценявани по справедлива стойност в друг всеобхватен доход	2,523	-
Нетна промяна в справедливата стойност на имотите за дейността	48	-
Преоценки на задълженията по планове с дефинирани доходи (Разходи)/приходи от данъци, свързано с компонентите на другия всеобхватен доход, които не могат да бъдат рекласифицирани в печалбата или загубата	28	(377)
	(5)	38
	2,594	(339)
Общо друг всеобхватен доход/(загуба) за годината, нетно от данъци	2,594	(339)
ОБЩО ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД ЗА ГОДИНАТА	7,442	1,273

Консолидираният финансов отчет е приет от Управителния съвет на 26 април 2021 г.

Ангел Генов
 Изпълнителен директор

Борислав Чиликов
 Изпълнителен директор

Тоня Петкова
 Съставител

Заверили, съгласно одиторски доклад от дата 28.04.2021 г.:

Марий Апостолов
 Управител

д-р Мариана Михайлова
 Управител
 Регистриран одитор, отговорен за одита

Зорница Джамбазка
 Регистриран одитор, отговорен за одита
 Грант Торнтон ООД, одиторско дружество

РСМ БГ ООД, одиторско дружество

Приложенията на страници от 8 до 80 са неделима част от този консолидиран финансов отчет.

ОБЩИНСКА БАНКА АД
 КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
 31 декември 2020
 Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ

	Приложение	Към 31.12.2020	Към 31.12.2019
АКТИВИ			
Парични средства в брой и парични салда при Централната банка	17	1,228,264	1,242,301
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата	18	157,295	47,222
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	19	8,636	6,100
Вземания от банки и други финансови институции	20	167,333	213,071
Вземания по споразумения с клауза за обратно изкупуване	21	-	17,956
Предоставени кредити и вземания от клиенти	22	272,847	299,855
Дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност	25	112,929	122,880
Текущи данъчни активи	32.1	-	83
Други активи	23	21,844	4,029
Активи, придобити от обезпечения	24	14,504	20,385
Имоти и оборудване	26	37,786	37,511
Инвестиционни имоти	27	31,148	31,785
Нематериални активи	28	1,713	1,963
Активи с право на ползване	29.1	3,661	4,422
ОБЩО АКТИВИ		2,057,960	2,049,563
ПАСИВИ			
Депозити от други клиенти	30	1,925,634	1,924,241
Текущи данъчни пасиви	32.1	184	15
Задължения по лизингови договори	29.2	3,776	4,469
Провизии	14	1,375	1,085
Други пасиви	31	5,140	5,311
Отсрочени данъчни пасиви	32.2	707	740
ОБЩО ПАСИВИ		1,936,816	1,935,861
СОБСТВЕН КАПИТАЛ			
Акционерен капитал	33.1	69,362	69,362
Неразпределена печалба		4,848	6,223
Преоценъчни резерви	33.2	11,605	8,723
Законови резерви	33.3	35,329	29,394
ОБЩО СОБСТВЕН КАПИТАЛ		121,144	113,702
ОБЩО ПАСИВИ И СОБСТВЕН КАПИТАЛ		2,057,960	2,049,563

Консолидираният финансов отчет е приет от Управителния съвет на 26 април 2021 г.

Ангел Гехов
 Изпълнителен директор

Борислав Чиликов
 Изпълнителен директор

Тоня Петкова
 Съставител

Заверили, съгласно одиторски доклад от дати 28.04.2021 г.:

Мария Апостолов
 Управител

д-р Мариана Михайлова
 Управител
 Регистриран одитор, отговорен за одита

Зорница Джамбатка
 Регистриран одитор, отговорен за одита
 Грант Торнтон ООД, одиторско дружество

РСМ БГ ООД, одиторско дружество

Приложенията на страници от 8 до 30 са неделима част от този консолидиран финансов отчет.

ОБЩИНСКА БАНКА АД
КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
31 декември 2020

Всяки суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ

	Акционерен капитал	Преоценъчен резерв на ДМА	Преоценъчен резерв на ценни книжа	Актьорски резерви	Законови резерви	Неразпределена печалба	Общо
КЪМ 1 ЯНУАРИ 2019	57,362	7,251	1,813	-	26,765	7,111	100,302
Всеобхватен доход за периода	-	-	-	-	-	-	-
Печалба за периода	-	-	-	-	-	1,612	1,612
Друг всеобхватен доход за периода, нетно от данъци	-	-	-	-	-	-	-
Актьорски печалби и загуби	-	-	-	(339)	-	-	(339)
Общо всеобхватен доход	-	-	-	(339)	-	1,612	1,273
Увеличение на акционерния капитал	12,000	-	-	-	-	-	12,000
Увеличение на законовите резерви	-	-	-	-	2,630	(2,630)	-
Отписване на ДМА	-	(2)	-	-	-	2	-
Други движения	-	-	-	-	(1)	128	127
КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ 2019	69,362	7,249	1,813	(339)	29,394	6,223	113,702
Всеобхватен доход за периода	-	-	-	-	-	-	-
Печалба за периода	-	-	-	-	-	4,848	4,848
Друг всеобхватен доход за периода, нетно от данъци	-	-	-	-	-	-	-
Нетна промяна в справедливата стойност на имотите за дейността	-	43	-	-	-	-	43
Нетна промяна в справедливата стойност на инвестициите в ценни книжа	-	-	2,523	-	-	-	2,523
Актьорски печалби и загуби	-	-	-	28	-	-	28
Общо всеобхватен доход	-	43	2,523	28	-	4,848	7,442
Бизнескомбиниции	-	-	-	-	4,217	(4,217)	-
Увеличение на законовите резерви	-	-	-	-	2,006	(2,006)	-
Отписани актьорски резерви	-	-	-	288	(288)	-	-
КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ 2020	69,362	7,292	4,336	(23)	35,329	4,848	121,144

Консолидираният финансов отчет е приет от Управителния съвет на 26 април 2021 г.

Ангел Гечев
Изпълнителен директор

Борислав Чиликов
Изпълнителен директор

Тоня Петкова
Съставител

Заверили, съгласно одиторски доклад от дата 28.04.2021 г.:

Марин Апостолов
Управител

д-р Мариана Михайлова
Управител
Регистриран одитор, отговорен за одита

Зорница Джамбазка
Регистриран одитор, отговорен за одита
Грант Торнтон ООД, одиторско дружество

РСМ БГ ООД, одиторско дружество

Приложенията на страници от 8 до 66 са изследвана част от този консолидиран финансов отчет.

ОБЩИНСКА БАНКА АД
 КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
 31 декември 2020

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ

	Приложе- ние	Годината, прикличваща на 31.12.2020	Годината, прикличваща на 31.12.2019
ОПЕРАТИВНА ДЕЙНОСТ			
Нетна печалба		4,848	1,612
Корекции за изравняване на нетната печалба с нетните парични потоци от оперативна дейност:			
Разходи/(приходи) за данък върху печалбата		1,030	(155)
Амортизация		4,207	4,455
Нетен ефект от обезценка на финансови активи		376	(7,462)
Нетен ефект от обезценка на нефинансови активи		-	1,662
Нетни печалби от отписване на финансови активи, които не се отчитат по справедлива стойност през печалбата или загубата		(26,063)	(7,299)
Провизии		281	(77)
Нетен доход от лихви		(7,537)	(9,529)
Приходи от дивиденди		(175)	(48)
Загуба/печалба от продажби на ценни книжа		27	(8)
Печалба от валутна търговия		(1,860)	(1,491)
Нетна нереализирана загуба/(печалба) от валутна преоценка на ценни книжа		27	(53)
Нетна нереализирана загуба от оценка по справедлива стойност на ценни книжа		2,416	355
ПАРИЧНИ ПОТОЦИ ОТ ОПЕРАТИВНА ПЕЧАЛБА			
ПРЕДИ ПРОМЕНЕТЕ В ОПЕРАТИВНИТЕ АКТИВИ И ПАСИВИ		(22,423)	(18,038)
Намаление /(увеличение) на вземанията по споразумения с клауза за обратно изкупуване		17,956	(17,233)
Намаление на кредитите и вземанията от клиенти		53,545	733
(Увеличение)/намаление на финансови активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата		(110,799)	2,933
(Увеличение)/намаление на други активи, включително активи придобити от обезпечения		(11,934)	997
Увеличение на депозитите от кредитни институции		-	8
Увеличение на депозитите от други клиенти, различни от кредитни институции		1,323	134,069
Увеличение на други пасиви		(134)	480
Получени лихви		16,379	14,990
Платени лихви		(9,008)	(7,414)
Получени дивиденди		162	21
(Платени)/надвнесени дивиденди върху печалбата		(811)	155
НЕТНИ ПАРИЧНИ ПОТОЦИ ОТ ОПЕРАТИВНА ДЕЙНОСТ		(65,744)	111,701

Консолидираният финансов отчет е приет от Управителния съвет на 26 април 2021 г.

Ангел Г. Колев
 Изпълнителен директор

Борислав Чиликов
 Изпълнителен директор

Тоня Петкова
 Съставител

Заверили съгласно одиторски доклад от дата 28.04.2021 г.:

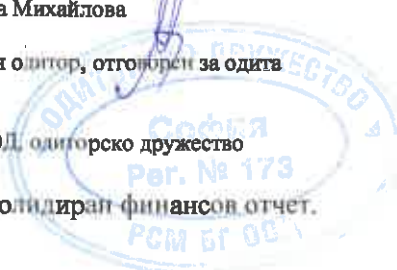
Марий Апостолов
 Управител

д-р Мариана Михайлова
 Управител
 Регистриран одитор, отговорен за одита

Зорница Джамбазка
 Регистриран одитор, отговорен за одита
 Грант Торнтон ООД, одиторско дружество

PCM БГ ООД, одиторско дружество

Приложенията на страници 8 до 80 са не отделна част от този консолидиран финансов отчет.

КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

	Приложе- ние	Годината, приключваща на 31.12.2020	Годината, приключваща на 31.12.2019
ИНВЕСТИЦИОННА ДЕЙНОСТ			
Парични плащания за придобиване на материални активи		(1,856)	(394)
Парични плащания за придобиване на нематериални активи		(117)	(48)
Парични постъпления от продажба на материални активи		273	247
Парични плащания за придобиване на инвестиции, оценявани по амортизирана стойност		-	(37,467)
Парични постъпления от продажба на инвестиции, оценявани по амортизирана стойност		9 617	7,047
НЕТНИ ПАРИЧНИ ПОТОЦИ, ИЗПОЛЗВАНИ В ИНВЕСТИЦИОННА ДЕЙНОСТ		7,917	(30,615)
ФИНАНСОВА ДЕЙНОСТ			
Постъпления от емитиране на акционерен капитал		-	12,000
Плащания по лизингови договори		(1,922)	(2,090)
НЕТНИ ПАРИЧНИ ПОТОЦИ, ИЗПОЛЗВАНИ ВЪВ ФИНАНСОВА ДЕЙНОСТ		(1,922)	9,910
Нетно изменение на паричните средства и паричните еквиваленти		(59,749)	90,996
ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ В НАЧАЛОТО НА ГОДИНАТА		1 454 851	1 363 855
ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ В КРАЯ НА ГОДИНАТА	35	1 395 102	1 454 851

Консолидираният финансов отчет е приет от Управителния съвет на 26 април 2021 г.

Ангел Еколов
Изпълнителен директор

Борислав Чиликов
Изпълнителен директор

Тоня Петкова
Съставител

Заверили, съгласно одиторски доклад от дата 28.04.2021 г.:

Марин Апостолов
Управител

д-р Мариана Михайлова
Управител
Регистриран одитор, отговорен за одита

Зорница Дикамбака
Регистриран одитор, отговорен за одита
Грант Торнтон ООД, одиторско дружество

РСМ БГ ООД, одиторско дружество

Приложенията на страници от 8 до 80 са неразделна част от този консолидиран финансов отчет.

1. Корпоративна информация

Общинска банка АД (Банката, Банката-майка) е акционерно дружество, регистрирано в Република България през април 1996 с ЕИК 121086224 и адрес на управление ул. „Врабча“ № 6, София 1000, България.

Банката майка е получила пълен лиценз от Българска народна банка (БНБ), която е Централната банка на Република България, за извършване на всички видове банкови сделки в страната и чужбина, а именно: привличане на влогове в национална и чуждестранни валути, предоставяне на кредити, сделки с чуждестранни платежни средства и с благородни метали, сделки с ценни книжа и сделки по чл. 54, ал. 1 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа, и други.

Към 31 декември 2020 Банката осъществява дейността си чрез Централно управление и 67 филиала и офиса.

Към 31 декември 2020 мажоритарен акционер в Банката е Новито Опортюнитиис Фонд АГмвК (Novito Opportunities Fund SICAV), който притежава 95.5 % от акциите на Дружеството. Крайното управляващо дружество на фонда е CAIAC Fund Management AG.

Консолидираните финансови отчети на Групата за годините, приключващи към 31 декември 2020 и 2019 обхващат Банката и нейните дъщерни дружества (приложение 2.4), наричани заедно Групата. Финансовата година на Групата приключва на 31 декември. Ръководството на Групата включва нейния Управителен съвет. Лицата, натоварени с общо управление, са представени от Надзорния съвет.

Към 31 декември 2020 съставът на Управителния съвет и изпълнителните директори на Общинска банка АД са както следва:

- Членове на Управителен съвет: Ангел Геков, Борислав Чиликов, Владимир Котларски, Тодор Ванев и Ивайло Иванов.
- Изпълнителни директори: Ангел Геков и Борислав Чиликов.

Настоящият консолидиран финансов отчет е приет от Управителния съвет на 26 април 2021 г.

2. База за изготвяне на консолидирания финансов отчет

2.1. Приложими стандарти

Консолидираният финансов отчет на Групата е съставен в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС) и приети от Европейския съюз (МСФО, приети от ЕС). Инвестициите в дъщерни предприятия са отчетени и оповестени в съответствие с МСФО 10 „Консолидирани финансови отчети“. По смисъла на параграф 1, точка 8 от Допълнителните разпоредби на Закона за счетоводството, приложим в България, терминът „МСФО, приети от ЕС“ представляват Международните счетоводни стандарти (МСС), приети в съответствие с Регламент (ЕО) 1606/2002 на Европейския парламент и на Съвета.

Банката-майка Общинска банка АД е изготвила одитиран индивидуален финансов отчет на 29 март 2021.

2.2. База за изготвяне

Настоящият консолидиран финансов отчет е изготвен съгласно метода на справедливата стойност за финансовите активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата, финансовите активи, оценявани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход и всички деривативни договори. Земите и сградите, използвани в дейността на Групата са представени по преоценена стойност. Всички останали активи и пасиви са отчетени по амортизирана или историческа стойност.

Извънредно положение в България от 13 март 2020 г. до 13 май 2020 г.

През отчетния период дейността на Групата беше повлияна от световната пандемия от Covid-19. В началото на 2020 г., поради разпространението на нов коронавирус (Covid-19) в световен мащаб, се появиха затруднения в бизнеса и икономическата дейност на редица предприятия и цели икономически отрасли. На 11.03.2020 г. Световната здравна организация обяви наличието на пандемия от коронавирус (Covid-19). На 13 март 2020 г. Народното събрание взе решение за обявяване на извънредно положение за период от един месец. На 24 март 2020 г. парламентът прие „Закон за мерките и действията по време на извънредното положение, обявено с решение на Народното събрание от 13 март 2020 г., и за преодоляване на последиците (загл. доп. – ДВ, бр. 44 от 2020 г., в сила от 14.05.2020 г.)“. Впоследствие, извънредното положение бе удължено с още един месец и остана в сила до 13 май 2020 г.

Извънредна епидемична обстановка в България от 14 май 2020 г. до 30 април 2021 г.

На 13 май 2020 г. Министерският съвет обяви извънредна епидемична обстановка, считано от 14 май 2020 г., която беше удължавана периодично преди изтичането на срока ѝ. Към датата на изготвяне на настоящия финансов отчет, срокът на извънредната епидемична обстановка е удължен от правителството до 30 април 2021 г.

Консолидираният финансов отчет е съставен при спазване на принципа на действащо предприятие и като са взети предвид възможните ефекти от продължаващото въздействие на пандемията от коронавирус Covid-19. Дори и към датата на съставяне на този финансов отчет са в сила забрани за пътуване, карантинни мерки и ограничения. Бизнесът трябва да се справя с предизвикателства, свързани с намалени приходи и нарушени вериги за доставки. Пандемията доведе до значителна волатилност на финансовите и стоките пазари в България и в световен мащаб. Различни правителства, включително България обяха мерки за предоставяне както на финансова, така и на нефинансова помощ за засегнатите сектори и засегнатите бизнес организации.

С оглед на предприетите от различни правителства, вкл. българското, динамични мерки за ограничаване на движението на хора и наложените от това промени, отразяващи се пряко на развитието на икономическите отрасли на Република България, държавите от ЕС и останалите държави търговски партньори на компании от страната, Ръководството на Групата не е в състояние да оцени влиянието на коронавирус пандемията върху бъдещото финансово състояние и резултатите от дейността на Групата, но счита, че въздействието би могло да доведе до волатилност на пазарния и ценови риск, свързан с финансовите активи на Групата и е възможно да има негативен ефект върху дейността на кредитополучатели и съответно резултатите от дейността на Групата, отразявайки се в намален или негативен финансов резултат през следващи отчетни периоди.

Очакванията на Ръководството са негативните ефекти да отшумят след отпадането на ограниченията за движението на хора, транспортни средства и стоки, като икономическата активност се очаква да бъде положително повлияна от обявените мерки за подкрепа и заделените допълнителни държавни и европейски фондове, водещи до допълнителни публични гаранции на портфейли с вземания, допълнително безлихвено финансиране на стопански субекти и преки помощи за засегнатите компании и лица. Доколкото тези мерки се допълват разширяват и удължават, Ръководството на Групата не е в състояние да оцени окончателния ефект върху стопанската активност, зависеща и от неизвестната към момента продължителност на въведените карантинни ограничения.

В тези условия ръководството на Групата направи анализ и преценка на способността на Групата да продължи своята дейност като действащо предприятие на база на наличната информация за предвидимото бъдеще. Ръководството очаква, че Групата има достатъчно финансови ресурси, за да продължи оперативната си дейност в близко бъдеще и продължава да прилага принципа за действащо предприятие при изготвянето на консолидирания финансов отчет.

2.3. Функционална валута и валута на представяне

Българският лев е функционалната валута на Групата и валутата на представяне в настоящия консолидиран финансов отчет. Всички суми са представени в хиляди лева (хил. лв.), включително сравнителната информация за 2019 г., освен ако не е посочено друго.

2.4. Принципи на консолидацията

Консолидираният финансов отчет включва финансовите отчети на Банката и нейните дъщерни дружества, изготвени към 31 декември, която дата е датата на финансовата година на Групата. При консолидацията е прилаган подходът на “икономическо предприятие”, като за оценката на неконтролиращото участие при бизнес-комбинации и други форми на придобивания на дъщерни дружества е избран методът на “пропорционален дял в нетните активи”. Финансовите отчети на дъщерните дружества за целите на консолидацията са изготвени за същия отчетен период, както този на Банката и при прилагане на единна счетоводна политика. Дъщерните дружества се консолидират от датата, на която ефективният контрол е придобит от Групата, и спират да се консолидират от датата, на която се приема, че контролът е прекратен.

В консолидирания финансов отчет отчетите на включените дъщерни дружества са консолидирани на база на метода “пълна консолидация”, ред по ред, като е прилагана унифицирана за съществения обект счетоводна политика. Инвестициите на Банката са елиминирани срещу дела в собствения капитал на дъщерните дружества към датата на придобиване. Вътрешно-груповите операции и разчети са напълно елиминирани, вкл. нереализираната вътрешногрупова печалба или загуба.

Дяловете на съдружници - трети лица в дъщерните дружества, извън тези на акционерите на Банката, са посочени самостоятелно в консолидирания отчет за финансовото състояние, консолидирания отчет за печалбата или загубата, в консолидирания отчет за всеобхватния доход и отчета за промените в собствения капитал като “неконтролиращо участие”. Неконтролиращото участие съдържа: а) сумата на дела на акционерите (съдружниците) - трети лица към датата на консолидацията за първи път в справедливата (намерената стойност) на всички разграничими придобити активи, поети пасиви и условните задължения на всяко от съответните дъщерни дружества, определена (на база дела) чрез пропорционалния метод, и б) изменението на сумата на дела на тези лица в собствения капитал на всяко от съответните дъщерни дружества от първата им консолидация до края на текущия отчетен период.

Дружествата, които са консолидирани във финансовия отчет на Групата към 31.12.2020 и 31.12.2019 са:

Име на Дружеството	31.12.2020	31.12.2019	Метод на консолидация
	(%) собственост	(%) собственост	
УД Общинска банка Асет Мениджмънт ЕАД, вкл. управляваните от него фондове:	100%	100%	Пълна консолидация
ДФ “Общинска банка – Перспектива”	100%	100%	Пълна консолидация
ДФ “Общинска банка – Балансиран”	100%	100%	Пълна консолидация
Сий Пропърти ЕАД	0%	100%	Пълна консолидация до м. март 2020 г.

2.5. Приблизителни, значими преценки на ръководството и несигурност на счетоводните приблизителни оценки при прилагане на счетоводната политика

Изготвянето на консолидирания финансов отчет изисква ръководството да прави оценки и разумни предположения, които влияят върху отчетните стойности на активите и пасивите, приходите и разходите за периода, и оповестяването на условните активи и задължения. Тези оценки и предположения се основават на наличната информация към датата на изготвяне на консолидирания финансов отчет като е възможно бъдещите действителни резултати да се различават от тези оценки.

При изготвянето на представения консолидиран финансов отчет значимите преценки на ръководството при прилагането на счетоводните политики на Групата и основните източници на несигурност на счетоводните приблизителни оценки не се различават от тези, оповестени в годишния финансов отчет на Групата към 31 декември 2019 година с изключение на ефекта от Covid-19, който е взет предвид при изготвянето на всички преценки.

Очакванията и направените допускания се преразглеждат текущо от ръководството. Преразглеждането на счетоводните оценки се признава в периода, в който оценката е преразгледана, както и в бъдещите периоди, в които оказва влияние.

Несигурност в допусканията и оценките

Информация за несигурност в допусканията и оценките, за които има значителен риск да доведат до съществени корекции в следващата финансова година, се съдържа в приложение 5 Счетоводна класификация и справедливи стойности на финансови активи и пасиви.

Приходи от договори с клиенти

Групата е обвързана с множество договори за поддържане и обслужване на банкови сметки. Възнагражденията по предоставяните услуги са определени съгласно тарифата на Банката майка. Всички предоставяни услуги се признават с течение на времето. Поради тази причина ръководството преценява кога да признае приходи от договора за поддържане и обслужване на банкови сметки и платежни операции. Допълнителна информация във връзка с източниците на несигурност е представена в Приложение 3.

Справедлива стойност на финансовите инструменти

Когато справедливата стойност на финансовите активи и пасиви в Отчета за финансовото състояние не може да бъде определена на базата на активен пазар, определянето ѝ се извършва чрез използването на различни методи за оценка, които включват математически модели. Където е възможно, данните в тези модели се извличат от наблюдения на пазара, а когато това не е удачно, ръководството използва собствена преценка за определянето на справедливата стойност. Допълнителна информация е представена в приложение 5.

Дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност

Анализът и намеренията на ръководството са потвърдени от бизнес модела на държане на дълговите инструменти, които отговарят на изискванията за получаване на плащания единствено на главница и лихви и държане на активите до събирането на договорените парични потоци от активите, които са класифицирани като дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност. Това решение е съобразено с текущата ликвидност и риск апетита на Групата. Допълнителна информация във връзка с източниците на несигурност е представена в Приложение 4.

Измерване на очакваните кредитни загуби

Кредитните загуби представляват разликата между всички договорни парични потоци, дължими на Групата и всички парични потоци, които Групата очаква да получи. Очакваните кредитни загуби са вероятностно претеглена оценка на кредитните загуби, които изискват преценката на Групата. Очакваните кредитни загуби са дисконтирани с първоначалния ефективен лихвен процент (или с коригирания спрямо кредита ефективен лихвен процент за закупени или първоначално създадени финансови активи с кредитна обезценка). Допълнителна информация във връзка с източниците на несигурност е представена в Приложение 4.2.

Периодична преоценка на недвижими имоти - земи и сгради, използвани в дейността на Групата

Към 31 декември 2020 и 2019 Групата е направила преглед на недвижимите имоти, използвани в дейността, и не е установила индикации за промяна в балансовата им стойност. Допълнителна информация е представена в Приложение 26.

Отсрочени данъчни активи

Оценката на вероятността за бъдещи облагаеми доходи за усвояването на отсрочени данъчни активи се базира на последната одобрена бюджетна прогноза, коригирана относно значими необлагаеми приходи и разходи и специфични ограничения за пренасяне на неизползвани данъчни загуби или кредити. Ако надеждна прогноза за облагаем доход предполага вероятното използване на отсрочен данъчен актив особено в случаи, когато активът може да се употреби без времево ограничение, тогава отсроченият данъчен актив се признава изцяло. Признаването на отсрочени данъчни активи, които подлежат на определени правни или икономически ограничения или несигурност, се преценява от ръководството за всеки отделен случай на базата на специфичните факти и обстоятелства.

Срок на лизинговите договори

При определяне на срока за лизинговите договори, ръководството взема предвид всички факти и обстоятелства, които създават икономически стимул да упражняват опция за удължаване или не упражняват опция за прекратяване. Опциите за удължаване (или периодите след опциите за прекратяване) са включени в срока на лизинга само ако е достатъчно сигурно, че лизинговият договор е удължен (или не е прекратен).

Срокът на лизинга се преоценява, ако опцията действително се упражнява (или не се упражнява) или Групата се задължава да я упражни (или не упражни). Оценката на разумната сигурност се преразглежда само ако настъпи значимо събитие или значителна промяна в обстоятелствата, която засяга тази оценка и това е под контрола на лизингополучателя.

Определяне на подходящия дисконтов процент за оценка на лизинговите задължения

Когато Групата не може лесно да определи лихвения процент, включен в лизинга, използва своя диференциален лихвен процент (IBR) за определяне на стойността на лизинговите задължения. IBR е лихвеният процент, който Групата би трябвало да плати, за да вземе заем за подобен срок и с подобна гаранция, за да получи средствата, необходими за придобиването на актив с подобна стойност и характеристики на актива с право на ползване, в подобна икономическа среда. Следователно IBR отразява това, което Групата „би трябвало да плати“, което изисква оценка, когато няма налични наблюдаеми лихвени проценти (например за дъщерни дружества, които не сключват сделки за финансиране) или когато те трябва да бъдат коригирани, за да отразят срокът и условията на лизинга. Групата оценява IBR, като използва налични данни (като пазарни лихвени проценти), когато са налични, и се изисква да направи определени специфични за Групата оценки.

Признаване на отсрочени данъци във връзка с активи и пасиви, възникващи от лизингови договори

Когато в резултат на лизингов договор възникват активи и пасиви, които водят до първоначалното признаване на облагаема временна разлика, свързана с актива право на ползване, и равна по стойност приспадаща се временна разлика по задължението за лизинг, това води до нетна временна разлика в размер на нула. Следователно Групата не признава отсрочени данъци във връзка с посочените лизингови сделки, дотолкова, доколкото в рамките на полезния срок на актива и падежа на пасива, нетните данъчни ефекти ще са нула. Отсроченият данък обаче ще се признава, когато в следващите периоди възникнат временни разлики при положение, че са налице общите условия за признаване на данъчни активи и пасиви по реда на МСС 12.

2.6. Сравнителни данни

Групата представя сравнителна информация в този консолидиран финансов отчет за една предходна година. Когато е необходимо, сравнителните данни се рекласифицират (и преизчисляват), за да се постигне съпоставимост спрямо промени в представянето в текущата година. В Отчета за печалбите и загубите за предходната година са направени рекласификации и регрупирации между някои позиции с цел постигане на по-добро представяне и оповестяване на отделните показатели и спецификата в тях.

3. Основни елементи на счетоводната политика

Описаните по-долу счетоводни политики са прилагани последователно за всички периоди, представени в настоящия консолидиран финансов отчет.

3.1. Лихвени приходи и разходи

Приходите от лихви и разходите за лихви се признават на пропорционална времева база, използвайки метода на ефективния лихвен процент и прилагайки принципа на текущото начисляване. Приходите от лихви и разходите за лихви включват амортизацията на дисконтови, премийни или други разлики между първоначалната отчетна стойност и стойността на падежа на лихвоносния инструмент, изчислена на база на ефективния лихвен процент.

Приходите от лихви и разходите за лихви представени в Отчета за печалбата или загубата включват:

- лихви от финансови активи и пасиви, оценявани по амортизирана стойност, изчислени на базата на ефективния лихвен процент;
- лихви от дългови инструменти, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход;
- лихви от дългови инструменти, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата.

Групата притежава активи, които носят отрицателни лихви. Платените от Групата лихви по тези активи са представени като разходи за лихви и са оповестени в Приложение 7.

3.2. Такси и комисиони

Приходите от и разходите за такси и комисиони се признават в печалбата или загубата, когато съответната услуга е извършена. Таксите и комисионите, които са неделима част от ефективния лихвен доход на финансов актив или пасив, участват в изчисленията на ефективния лихвен процент и се отчитат като лихвени приходи или разходи.

Таксите, които не са неразделна част от ефективния лихвен процент на финансовия инструмент и се отчитат счетоводно в съответствие с МСФО 15, включват такси, начислявани за обслужване на заем.

Таксите и комисионите се състоят основно от такси за разплащателни операции в лева и чуждестранна валута, такси за обслужване на банкови сметки, за откриване на акредитиви и издаване на гаранции.

Във всички случаи общата цена на сделката за даден договор се разпределя между различните задължения за изпълнение въз основа на относителните самостоятелни продажни цени на отделните продукти и услуги. Възнаграждението, което Групата получава е определено в различните тарифи на Банката майка и не съдържа променлив компонент. Цената на сделката по договора изключва всички суми, събрани от името и за сметка на трети страни. Приходите от такси и комисиони се признават с течение на времето. Значителна част от приходите от такси и комисиони се признават след като услугата е извършена и възнаграждението е събрано от клиента.

3.3. Нетни печалби/(загуби) от валутна преоценка

Сделките, осъществени в чуждестранна валута, се трансформират в лева по официалните курсове на БНБ за деня на сделката. Всички активи и пасиви, деноминирани в чуждестранна валута се преоценяват ежедневно. В края на годината заключителните обменни курсове на БНБ на по-важните валути към датите на Отчета за финансовото състояние са следните:

<u>Вид валута</u>	<u>31 декември 2020</u>	<u>31 декември 2019</u>
Щатски долари	1.62269	1.74099
Евро	1.95583	1.95583

От 1999 година българският лев е фиксиран към еврото, официална валута на Европейския съюз, в съотношение 1 евро за 1.95583 лева.

Нетните печалби или загуби от промяната на валутните курсове, възникнали от преоценката на вземания, и задължения, деноминирани в чуждестранна валута, са отчетени в Отчета за печалбата или загубата за периода, в който са възникнали.

3.4. Нетни печалби/(загуби) от финансови активи, оценявани по справедлива стойност в печалбата или загубата

Нетните печалби/ (загуби) от финансови активи и пасиви, оценявани по справедлива стойност в печалбата или загубата включват печалбите и загубите от продажбата или промяната в справедливата стойност на тези активи, курсовите разлики, произтичащи от преоценката на тези активи и пасиви, деноминирани в чуждестранна валута, както и нетните печалби от търговия с чуждестранна валута. Допълнителна информация е представена в Приложение 9.

3.5. Дивиденди

Приходите от дивиденди се признават, когато се реализира правото за тяхното получаване. Обикновено това е датата, към която държателите на акции и дялове могат да получат одобрения дивидент.

3.6. Данъци

Данъкът върху печалбата включва текущ разход за данък и изменението в салдото на активите и пасивите по отсрочени данъци. Групата начислява текущи данъци съгласно българските закони, на база на облагаемата печалба за периода, определена в съответствие с правилата, установени от данъчните власти, по силата на които се плащат (възстановяват) данъци.

Отсрочените данъци се изчисляват по пасивния метод за всички временни разлики между балансовата стойност на активите и пасивите и тяхната данъчна основа. Отсрочен данък не се предвижда при първоначалното признаване на актив или пасив, освен ако съответната транзакция не засяга данъчната или счетоводната печалба.

Задълженията по отсрочени данъци се отчитат за всички временни разлики, подлежащи на данъчно облагане, освен в случаите, когато възникват от първоначалното отчитане на актив или пасив при сделка, за която към момента на сделката не дава отражение, нито на счетоводната, нито на данъчната печалба (загуба).

Отсрочените данъчни активи се отчитат за всички временни разлики, подлежащи на приспадане, до степента, до която е вероятно да има налична облагаема печалба, срещу която да се извършат съответните приспадания по отсрочени данъчни активи. Това не се отнася за случаите, когато те възникват от първоначалното отчитане на актив или пасив при сделка, за която към момента на сделката не дава отражение, нито на счетоводната, нито на данъчната печалба (загуба).

Отсроченият данък се изчислява въз основа на данъчните ставки, които се очаква да бъдат действащи, когато активът се реализира или задължението се погаси. Ефектът върху отсрочения данък от промяната в данъчните ставки се отчита в печалбата или загубата, с изключение на случаите, когато се отнася до суми, отчетени в другия всеобхватен доход.

3.7. Финансови активи и пасиви

3.7.1. Признаване на финансови активи и пасиви

Групата признава първоначално кредитите и вземанията, привлечените средства и подчинените пасиви на датата, на която възникват. Договори за покупка или продажба на финансови активи, които изискват уреждане на сделките в рамките на обичайното време, установено от пазарните правила, или споразумение (така наречените „редовни“ договори) се признават в Отчета за финансовото състояние на датата на уреждане.

3.7.2. Класификация на финансови активи и пасиви

Парични средства в брой и по сметка в Централната банка

Паричните средства в каса и по разплащателна сметка в БНБ включват банкнотите и монетите на каса и средствата на Групата по сметки в БНБ. Те са отчетени в Отчета за финансовото състояние по амортизирана стойност.

Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата

В тази позиция на отчета за финансовото състояние, Групата отчита две подкатегории: финансови активи, държани за търгуване и финансови активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата, които не са класифицирани в категориите финансови активи, оценявани по амортизирана стойност и финансови активи, оценявани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход. Даден финансов актив се класифицира в тази категория, ако е придобит с цел продажба в кратък срок или договорните характеристики на паричните му потоци не отговарят на условието да пораждат плащания единствено на главница и лихва.

В тази категория Групата би класифицирала при първоначалното признаване неотменимо финансов актив като оценяван по справедлива стойност през печалбата или загубата, ако това ще елиминира или намали значително несъответствието в оценяването или признаването („счетоводно несъответствие“). Групата не отчита пасиви по справедлива стойност и не прилага опцията на избор за еднократно класифициране на финансови активи, определени по справедлива стойност. Деривативите също се категоризират като държани за търгуване, освен ако не са определени за хеджиращи инструменти.

Дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност

Дългови инструменти, които Групата държи в рамките на бизнес модел с цел събиране на договорените парични потоци, и при които договорните парични потоци притежават характеристики единствено на главница и лихва се отчитат по амортизирана стойност. След първоначалното признаване активите се оценяват по амортизирана стойност.

Отчитането по амортизирана стойност изисква прилагането на метода на ефективния лихвен процент. Амортизираната стойност на финансов актив е стойността, по която финансовият актив е отчетен първоначално, намалена с погашенията по главницата плюс или минус натрупаната амортизация с използване на метода на ефективния лихвен процент на всяка разлика между първоначалната стойност и стойността на падеж и намалена с обезценката.

Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход

Дългови инструменти, които Групата държи в рамките на бизнес модел с цел както събиране на договорените парични потоци така и продажба на актива и при които договорните парични потоци пораждат плащания единствено на главница и лихва се отчитат по справедлива стойност в другия всеобхватен доход. След първоначалното признаване активът се оценява по справедлива стойност с отчитане на промените в справедливата стойност в преоценъчния резерв на инвестициите в ценни книжа (другия всеобхватен доход). Когато дългов инструмент, класифициран като оценяван по справедлива стойност през печалбата или загубата, се отпише, натрупаните печалби или загуби, признати в другия всеобхватен доход, се прехвърлят в печалбата или загубата.

Групата е направила неотменим избор да признава промените в справедливата стойност в инвестициите в капиталови инструменти в другия всеобхватен доход вместо в печалбата или загубата. Печалбите или загубите от промени в справедливата стойност се показват в другия всеобхватен доход и последващо няма да могат да се рекласифицират в печалбата или загубата. Когато капиталовият инструмент се отпише, натрупаните печалби или загуби признати в другия всеобхватен доход направо се прехвърлят в други резерви и неразпределена печалба.

Вземания и задължения по споразумения с клауза за обратно изкупуване

Групата сключва договори за покупка (продажба) на финансови инструменти по силата на споразумения за обратна продажба (покупка) на идентични инвестиции на предварително определена бъдеща дата по определена фиксирана цена. Закупените инструменти, подлежащи на обратна продажба на определена бъдеща дата, не се признават в Отчета за финансовото състояние. Изплатените суми се представят в отчета за финансовото състояние на ред Вземания по споразумения с клауза за обратно изкупуване. Финансовите инструменти, продадени по споразумения с клауза за обратно изкупуване, продължават да се отчитат в Отчета за финансовото състояние и се оценяват съгласно счетоводната политика на Групата за този вид инструменти. Получените суми от продажбата се отчитат като Задължения по споразумения с клауза за обратно изкупуване. Разликите между стойностите при покупка (продажба) и при обратна продажба (покупка) се начисляват за периода на сделката и се представят като лихвен приход (разход).

Депозити от банки и други клиенти

Депозитите от банки и други клиенти са финансови инструменти, които се признават първоначално по цена на придобиване. Впоследствие, те се представят по амортизирана стойност, като всяка разлика между получените средства и стойността им на падеж се признава в печалбата или загубата за периода на привлечените средства по метода на ефективния лихвен процент.

Закупени или първоначално създадени финансови активи с кредитна обезценка (POCI)

Закупени или първоначално създадени финансови активи с кредитна обезценка (POCI) са финансови активи, които са кредитно обезценени при първоначалното признаване. POCI активите се оценяват по справедлива стойност при първоначалното им признаване, а приходите от лихви се признават впоследствие въз основа на коригирания ефективен лихвен процент. Загуби от обезценка по посочените активи се признават или освобождават до степента, в която има последваща промяна в очакваните кредитни загуби по актива.

3.7.3. Очаквани кредитни загуби

За целите на прилагане на изискванията на Международен стандарт за финансово отчитане (МСФО) 9 Групата е разработила Политика за определяне на обезценки съгласно изискванията на МСФО 9 Финансови инструменти в „Общинска банка АД“. За целите на измерване на обезценката на финансови инструменти, отчитани по амортизирана стойност, Групата е въвела модел на изчисляване на очаквани кредитни загуби (ОЗК). При възприетия модел, обезценки за очаквани кредитни загуби се признават във всеки един момент и се изчисляват към всяка отчетна дата в зависимост от рисковите параметри на експозициите.

Групата използва подхода на трите фази, който отразява кредитното качество на финансовите активи от момента на първоначалното им признаване. За финансовите активи, класифицирани във фаза 1 (при които не се наблюдава значително увеличение на кредитния риск от момента на първоначално признаване или събития на неизпълнение), към всеки отчетен период Групата признава 12-месечните очаквани кредитни загуби. Дванадесет месечните очаквани кредитни загуби са частта от очакваните кредитни загуби, която в резултат на вероятността от настъпване на събития по неизпълнение в следващите 12 месеца след датата на отчета.

Очаквана кредитна загуба за целия срок на финансовия инструмент се признава за: експозиции, при които се наблюдава значително увеличение на кредитния риск и са класифицирани във Фаза 2, кредитно обезценени финансови активи, класифицирани във Фаза 3, и закупени или възникнали обезценени финансови активи (POCI).

В съответствие с изискванията на МСФО 9 всички финансови активи, за които е приложим общият модел на обезценка, следва да се категоризират в три фази на кредитен риск. За целите на оценката на очакваните кредитни загуби, в зависимост от разпределението на експозициите по фази, Групата използва различна методология за оценка на стойността на бъдещите очаквани парични потоци по кредитните експозиции.

Финансовите активи на Групата, които попадат в обхвата на модела за очаквани кредитни загуби са разпределени във фазите на модела, когато отговарят на следните условия:

- **Фаза 1** – финансови активи без индикация за увеличение на кредитния риск спрямо датата на първоначалната оценка. Те се характеризират с нисък или приемлив за Групата кредитен риск. При разпределението на експозициите във Фаза 1 не се идентифицират събития, които да са пряко свързани с възможни бъдещи кредитни загуби от тях. Изчислението на очакваната кредитна загуба се основава на базата на 12-месечни кредитни загуби, а не за целия срок на актива.
- **Фаза 2** – активи, за които е идентифицирано значително увеличение на кредитния риск от момента на първоначалното признаване, но няма обективни доказателства за настъпили кредитни загуби. Преминаването на експозиция от фаза 1 към фаза 2 се дължи на идентифицираното значително увеличение на кредитния риск в сравнение с момента на възникване на финансовия актив. Обезценката във Фаза 2 се изчислява на колективна основа и се определя въз основа на очакваните загуби за останалия период на всеки един финансов актив от съответния портфейл. Финансовите активи във фаза 2 са такива експозиции, за които има поне един количествен индикатор и/или качествен индикатор, който да показва значително увеличение на кредитния риск.
- **Фаза 3** – експозиции, за които се очакват или са настъпили събития на загуба, настъпило е неизпълнение, налице е обективно доказателство за кредитна обезценка. Очакването за възстановяване на актива се базира по-скоро на очакванията за постъпления от реализация на приетите от Групата обезпечения, отколкото на парични потоци, реализирани от дейността на кредитополучателя/емитента на актива. Обезценката се изчислява въз основа на очакваните загуби за целия оставащ срок (LT) на кредита. Загубите се оценяват на индивидуална основа (експозиция по експозиция или кредитополучател по кредитополучател). Кредитите във фаза 3 са такива експозиции, за които има поне един количествен индикатор, който показва, че те са необслужвани. Показатели за необслужвани са дни в просрочие – над 90, реструктуриране, статус в неизпълнение, което включва съдебен кредит и несъстоятелност на кредитополучателя/ издателя на инструмента, както и начислена обезценка по дадена експозиция.

Закупените или възникнали кредитно обезценени финансови активи (POCI) са финансови активи, които са обезценени при първоначалното признаване. Групата определя даден финансов актив като POCI, когато е налице едно или няколко събития, които имат значително влияние върху бъдещите парични потоци от този актив (в момента на покупката или възникването). Закупените или възникнали кредитно обезценени (POCI) финансови активи не са предмет на разпределение по фази, тъй като тези активи са кредитно обезценени към датата на първоначалното им признаване от Групата и винаги за тях се прилага методологията за очаквани кредитни загуби за целия живот на актива.

Дефиниция за неизпълнение

За да определи риска от неизпълнение, Групата прилага дефиниция за неизпълнение, която е в съответствие с определението на Европейския Банков Орган (ЕБО) за необслужвана експозиция. Счетоводната дефиниция за неизпълнение е в съответствие с тази, използвана за целите на управление на кредитния риск и вътрешното му докладване.

Финансов актив се счита за кредитно обезценен, когато са настъпили едно или повече събития, които имат негативно влияние върху очакваните бъдещи парични потоци по тази експозиция:

- Кредитополучателят изпитва финансови затруднения и е в невъзможност за изплащане на задълженията си без реализация на обезпеченията, независимо от наличието на просрочени суми и дни в просрочие
- Налице е нарушение на договора, като експозицията е категоризирана „в неизпълнение“

- Групата, по икономически или договорни причини, свързани със влошеното финансово състояние на клиента, е предоставила отстъпки, които не би направила при други обстоятелства
- Има вероятност кредитополучателя да изпадне в несъстоятелност

Значително увеличение на кредитния риск

Групата е определила индикаторът 30 дни в просрочие като свързан със значително увеличение на кредитния риск. За всички финансови инструменти, които са в просрочие между 31 и 90 дни, Групата счита, че е налице значително увеличение на кредитния риск и съответно ги разпределя във Фаза 2.

Мерки по реструктуриране

Отстъпката, дадена на кредитополучател във връзка с влошено финансово състояние, по която и да е негова експозиция с над 30 дни в просрочие, но под 90, се счита за значително увеличение на кредитния риск и съответно експозицията се разпределя във Фаза 2.

Преминаване от Фаза 2 към Фаза 1

Финансов актив, който е класифициран във Фаза 2 поради значително увеличение на кредитния риск, се преразпределя във Фаза 1 в момента, в който вече не отговаря на критериите за разпределение във Фаза 2.

Финансов актив се прехвърля от фаза 2 към фаза 1, след като са изпълнени следните условия:

- Двадесет и четири месеца, след месеца, в който е бил реструктуриран, няма забава в плащания по главница и/или лихва над 30 дни;
- липса на просрочие над 30 дни за непредоговорени и нереструктурирани експозиции;
- липса на индикации за влошено финансово състояние на длъжника.

Преминаване от Фаза 3 към Фаза 2

Финансов актив се прехвърля от Фаза 3 към Фаза 2, когато индикаторите, по които кредитът е бил класифициран като кредитно обезценен, не са налични. Необходимо е да бъдат изпълнени следните критерии:

- Експозицията не е в неизпълнение;
- Финансовото състояние на длъжника се е подобрило до степен, че той е в състояние да изплати изцяло и без затруднения задълженията си;
- Необслужвана експозиция с мерки по реструктуриране, която отговаря на следните условия: 1/ Изминала е 1 година от прилагане на мерките по реструктуриране; 2/ През тази една година от прилагане на мерките по реструктуриране по експозицията няма допускани просрочия над 0 дни.

Критерии за групиране на експозиции на база сходни риск характеристики

Групата сегментира финансовите си инструменти на базата на сходни рискови характеристики, както за целите на оценяване на значително увеличение на кредитния риск, така и за изчислението на обезценки на колективна база.

Общите рискови характеристики, които се използват за целите на групирането на кредитите, са следните:

- Вид инструмент (кредитни експозиции, гаранции, акредитиви, дългови инструменти и др.);
- Вид продукт (напр. инвестиционен кредит, кредит за оборотни средства, потребителски кредит, кредитна карта, кредит, обезпечен с жилищен недвижим имот, револвиращ кредит, гаранции, акредитиви и др.);
- Тип клиент (физически лица, юридически лица);
- Вид на обезпечението (недвижими имоти, парични средства, вземания и др.).

Измерване на очаквани кредитни загуби

Очакваните кредитни загуби са дефинирани като вероятностно претеглена оценка за кредитни загуби, които Групата би могла да претърпи по времето, през което е изложена на кредитен риск от даден финансов актив.

Кредитната загуба е разликата между всички договорени парични потоци, които Групата очаква да получи (т.е. целия паричен недостиг), дисконтирани с първоначалния ефективен лихвен процент (или коригирания за кредитни загуби ефективен лихвен процент за закупени или първоначално създадени финансови активи с кредитна обезценка). Групата оценява паричните потоци, като взема предвид всички договорни условия по финансовия инструмент (например опции за предсрочно погасяване, удължаване, кол-опции и други) за очаквания срок на този финансов инструмент. Паричните потоци, които се вземат предвид, включват парични потоци от продажбата на обезпечения или други кредитни подобрения, които са неразделна част от договорните условия. Допуска се, че очакваният срок на финансовия инструмент може да бъде оценен приблизително по надежден начин. В редките случаи обаче, когато не е възможно очакваният срок на финансовия инструмент да бъде оценен приблизително по надежден начин, Групата използва оставащия договорен срок на финансовия инструмент.

Изчислението на очакваните кредитни загуби е базирано на среднопретеглените кредитни загуби. Групата счита, че измерването на обезценките може да бъде направено както на индивидуална, така и на колективна база. Измерването на колективна база е по-подходящо за големи портфолия със сходни риск характеристики.

За финансови активи, оценявани по амортизирана стойност, натрупаният коректив намалява балансовата стойност на инструмента в отчета за финансовото състояние.

За дългови инструменти, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, очакваната кредитна загуба е част от негативната промяна в справедливата стойност, дължаща се на увеличен кредитен риск. Тези активи продължават да се представят по справедлива стойност в отчета за финансовото състояние, като натрупаният коректив за загуби се представя в отчета за всеобхватния доход. При последващо отписване на инструмента, натрупаният коректив се признава в печалбата или загубата за периода.

МСФО 9 изисква за всичките си финансови активи, оценявани по амортизирана стойност или по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, включително финансови гаранции и неусвоени кредитни ангажименти, Групата да заделя очаквани кредитни загуби за 12 месеца или за целия срок на инструмента, в зависимост от промяната в кредитния риск, спрямо първоначалното признаване на актива. Капиталовите инструменти и финансовите активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата, не са обект на кредитна обезценка в съответствие с изискванията на МСФО 9.

3.7.4. Ключови параметри, необходими за изчисляване на очаквани кредитни загуби

За целите на изчисляването на Очакваните кредитни загуби (ECL, ОКЗ), Групата предприема необходимите действия по параметризиране на модела за обезценка, изработен вследствие на наблюдавани данни от моментното състояние по тримесечия или друг интервал от време, ако се определи за по-подходящ. Изчисляването на ОКЗ се основава на следните параметри:

Експозиция при неизпълнение /Exposure at Default (EAD)/: Това е приблизителна оценка на експозицията при бъдещо неизпълнение, която взема предвид очакваните промени в експозицията след отчетната дата, включвайки плащанията по главницата и лихвата и очакваните усоявания по задбалансова част от експозиции.

Конверсионен коефициент /Credit Conversion Factor (CCF)/: Конверсионният коефициент се използва, за да се изчисли размерът на експозицията при неизпълнение във връзка с договорени, но неизползвани лимити на кредитополучатели по задбалансови ангажименти. Това е моделирано допускане, представляващо пропорцията от неусвоената сума, която се очаква да бъде усвоена преди настъпване на събитие за неизпълнение.

Вероятност от неизпълнение /Probability of Default (PD)/: Изразява вероятността от неизпълнение, която се влияе и оценява въз основа на преобладаващите икономически условия към отчетната дата. Тя бива коригирана, за да се вземат предвид прогнозите за бъдещите икономически условия, които могат да увеличат вероятността от неизпълнение, през даден период от време, 12 месеца за Фаза 1 и за целия срок на кредита за експозиции във Фаза 2 и във Фаза 3.

Вероятността даден контрагент да не изпълни договорните клаузи, свързани с изплащане на дълга. За всеки отделен портфейл при колективно оценяване експозиции, Групата поддържа историческа информация за миграцията на експозициите от Фаза 1/Фаза 2 към Фаза 3 („неизпълнение“). Стойността на 12-месечно PD се определя въз основа на наблюдаваните темпове на влошаване и се изчислява като пълзяща средна стойност (moving average) за период, който обхваща минимум 2 години. Групата прилага базисен макронеутрален сценарий при определянето на размера на очакваните кредитни загуби във връзка с кредитни експозиции и финансови ангажименти.

Загуба при неизпълнение /Loss Given Default (LGD)/: Представява оценката на загубата при настъпване на събитие за неизпълнение. Основана се на разликата между дължимите договорни парични потоци и тези, които кредиторът очаква да получи, включвайки обезпеченията. Обикновено се представя като процент от EAD.

Загуба при неизпълнение /Max LGL/: прилага се за необезпечени експозиции.

Коефициент за възстановяване /Cure Rate/: Представя възможността за възстановяване на дадена експозиция в обслужвана (прекласифициране от фаза 3 във фаза 2 или 1).

Дисконтов процент: Използва се за дисконтиране на очакваната кредитна загуба, до настоящата стойност на очакваните бъдещи загуби. Изчислява се чрез първоначалния ефективен лихвен процент (EIR).

Модифицирани финансови активи

Когато Групата счита модификациите на бъдещите парични потоци по финансов актив за значителни, за да доведат до отписване на съществуващата кредитна експозиция, модифицирания актив се счита за „нов“ финансов актив. Съответно датата на съществената модификация се счита за дата на първоначално признаване на новия финансов актив, когато се прилагат изискванията за обезценки на модифицираната кредитна експозиция. Обикновено това означава признаване на 12 месечна кредитна загуба до момента, до който не са изпълнени условията за признаване на очаквани кредитни загуби за целия срок на финансовия актив. При някои обстоятелства, вследствие на модификация, която води до отписване на оригиналния финансов актив, може да има доказателства, че новият финансов актив е обезценен при първоначалното признаване и следователно този актив трябва да бъде признат като „възникнал с обезценка финансов актив“ (POCI).

От друга страна, Групата отчита наличието на модификация, когато договорните парични потоци на финансов актив бъдат предоговорени или модифицирани и предоговарянето или модифицирането не се счита за достатъчно, за да води до отписването на този финансов актив. В тези случаи Групата преизчислява брутната балансова стойност на финансовия актив и признава печалба или загуба от модификация в печалбата или загубата. В тези случаи датата на първоначално признаване на финансовия актив остава непроменена, т.е. датата на модификацията не оказва влияние върху датата на първоначално признаване за целите на обезценка на модифицирани финансови активи.

3.7.5. Отписване на финансови активи и пасиви

Един финансов актив се отписва на датата, на която Групата няма повече контрол върху договорните права и е прехвърлила в значителна степен рисковете от собствеността върху актива. Това се получава, когато

правата се реализират, валидността им е изтекла или са откупени. Един финансов пасив се отписва, когато е погасен, отменен или срокът му е изтекъл.

3.7.6. Компенсиране на финансови активи и пасиви

Финансовите активи и пасиви се нетират, а нетната стойност се отчита в Отчета за финансовото състояние, когато Групата има влязло в сила законно право да нетира признатите стойности, а сделките са предвидени да бъдат уредени на нетна основа.

3.7.7. Изчисляване на амортизирана стойност на финансови активи и пасиви

Амортизираната стойност на финансов актив или пасив е стойността, по която активът или пасивът е бил оценен при първоначалното му признаване, минус извършените погашения по главницата, плюс или минус кумулативната амортизация на всички разлики между стойността при първоначално признаване и тази дължима на падежа, изчислена при прилагане на метода на ефективната лихва и минус всяка корекция, възникнала от очаквани кредитни загуби или обезценки.

3.7.8. Оценка по справедлива стойност на финансови активи и пасиви

Справедлива стойност е цената, която би била получена при продажбата на актив или платена при прехвърлянето на пасив в обичайна сделка между независими пазарни участници към датата на оценяване на основния пазар за Групата или при липсата на такъв, на най-изгодния пазар, до който Групата има достъп към тази дата. Справедливата стойност на пасив отразява риска от неизпълнение на задължението.

Когато е възможно, Групата оценява справедливата стойност на един инструмент, използвайки пазарните цени на активния пазар за този инструмент. Пазарът се счита за активен, ако сделките за този актив или пасив се извършват с достатъчна честота и обем, така че да се осигурява непрекъсната наблюдаема ценова информация.

Ако няма наблюдаема пазарна цена на активен пазар, Групата използва техники за оценяване, като максимално използва подходящи наблюдаеми входящи данни и свежда до минимум използването на ненаблюдаемите. Избраната техника на оценяване обхваща всички фактори, които пазарните участници биха взели в предвид при ценообразуването на сделката.

Най-доброто доказателство за справедлива стойност на финансов инструмент обичайно е цената на сделката, т.е. справедливата стойност на прехвърленото или полученото възнаграждение. Ако Групата определи, че справедливата стойност при първоначално признаване се различава от цената на сделката и няма доказателство за справедливата стойност чрез борсова цена на сходен актив или пасив, нито тя се базира на техника на оценяване, която използва данни от наблюдаеми пазари, тогава финансовият инструмент първоначално се оценява по справедлива стойност, коригирана да разсрочи разликата между справедлива стойност при първоначално признаване и цената на сделката. В последствие тази разлика се признава в печалби и загуби разсрочено на подходяща база за живота на инструмента, но не по-късно от момента, когато оценката може изцяло да се подкрепи от наблюдаеми пазарни данни или сделката е приключена.

Справедливата стойност на депозит на виждане е не по-малка от сумата, дължима при поискване, дисконтирана от първоначалната дата на която депозита може да стане изискуем.

Групата признава трансфери между нивата на йерархията на справедливите стойности към края на отчетния период, през който е възникнала промяната.

Групата използва следната йерархия за определяне и оповестяване на справедливата стойност на финансовите инструменти чрез следната оценителска техника:

Ниво 1: котиран (некоригирани) цени на активни пазари за идентични активи или пасиви;

Ниво 2: други техники, за които цялата входяща информация, която има съществен ефект върху отчетената справедлива стойност, подлежи на наблюдение или пряко, или косвено;

Ниво 3: техники, които използват входяща информация, която има съществен ефект върху отразената справедлива стойност, които не се базират на подлежащи на наблюдение пазарни данни.

Справедливата стойност на финансовите активи и пасиви, които се търгуват на активни пазари са базирани на котирани пазарни цени на борсови или дилърски пазари. За всички останали инструменти Групата определя справедливите им стойности, използвайки други техники за оценяване.

Другите техники за оценяване включват модели на базата на настоящата стойност и дисконтираните парични потоци, сравнение с подобни инструменти, за които съществуват наблюдаеми пазарни цени, модели за оценяване на опции и други модели за оценяване. Предположения и входящи данни, използвани в техниките за оценяване включват безрискови и референтни лихвени проценти, кредит спредове и други премии, използвани при определянето на дисконтовите проценти, цени на дългови и капиталови ценни книжа, валутни курсове и цени на индекси на капиталови инструменти и очаквани колебания и корелация на цените. Целта на техниките за оценяване е да се определи справедливата стойност, която отразява цената, която би била получена при продажба на актив или платена при прехвърляне на пасив, при обичайна сделка между пазарните участници към датата на оценяване.

3.8. Имоти и оборудване, нематериални активи и активи с право на ползване

Имотите и оборудването (Дълготрайните материални активи) и нематериалните активи първоначално се оценяват по себестойност, включваща цената на придобиване, включително митата, невъзстановимите данъци и преките разходи за подготовка на активите за експлоатация.

След първоначалното признаване дълготрайните материални и нематериални активи се отчитат както следва:

Земи и сгради	Модел на преоценена стойност
Машини и оборудване	Модел на цената на придобиване
Офис оборудване и компютри	Модел на цената на придобиване
Транспортни средства – автомобили	Модел на цената на придобиване
Стопански инвентар и други ДМА	Модел на цената на придобиване
Програмни продукти	Модел на цената на придобиване
Активи с право на ползване	Модел на цената на придобиване

След първоначалното им признаване дълготрайните материални и нематериални активи, с изключение на земите и сградите се отчитат по модела на цената на придобиване, минус натрупаната амортизация и натрупаните загуби от обезценка.

След първоначалното признаване земите и сградите се отчитат по преоценена стойност, която е справедливата им стойност към датата на преоценката минус всички последвали натрупани амортизации, както и последвалите натрупани загуби от обезценка.

Справедливата стойност на земите и сградите се определя на базата на пазарни доказателства чрез оценка, която се извършва от независими лицензирани оценители.

Честотата на преоценките зависи от промените в справедливите стойности на отделните имоти, които се преоценяват. В случай че, имотите са изложени на значителни и чести промени в справедливата стойност, това налага ежегодната им преоценка. Ако обаче промените в справедливите им стойности са незначителни, то преоценка се прави на всеки три или пет години.

Когато балансовата сума на един имот се увеличава в резултат на преоценка, увеличението се признава в друг всеобхватен доход и се натрупва в собствения капитал в статията „Преоценъчни резерви“. Увеличението от преоценка обаче се признава за печалба или загуба, когато възстановява обратно намаление от обезценка на същия имот, което преди това е признато за печалба или загуба.

Когато балансовата стойност на един имот се намалява в резултат на преоценка, намалението се признава за печалба или загуба. Намалението обаче се признава в друг всеобхватен доход до степента на съществуващо кредитно салдо в резерва от предходни преоценки по отношение на този актив. Намалението, признато в друг всеобхватен доход, намалява сумата, натрупана в собствен капитал в статията „Преоценъчни резерви“.

Печалбите или загубите при продажба на дълготрайни материални активи се определят като разлика между продажната цена и балансовата стойност на активите и се включват в Отчета за печалбата или загубата.

Амортизациите на дълготрайните активи са изчислени по линейния метод, така че изхвърлянето им да отговаря на предвидения за тях срок на годност. Групата прилага следните годишни амортизационни норми за 2020 и 2019 година:

	2020	2019
Сгради, инвестиционни имоти	2%	2%
Машини и оборудване	15%	15%
Офис оборудване и компютри	20%	20%
Транспортни средства – автомобили	15%	15%
Стопански инвентар и други ДМА	15%	15%
Програмни продукти	10%	10%
Дълготрайни материални активи, за които има правни ограничения за периода на ползване/подобрения на наети сгради	съобразно срока на правното ограничение за ползване, но не по-висок от 33.3%	съобразно срока на правното ограничение за ползване, но не по-висок от 33.3%
Активи с право на ползване	съобразно срока на правното ограничение за ползване, но не по-малко от 12 месеца	съобразно срока на правното ограничение за ползване, но не по-малко от 12 месеца

Групата не разполага с нематериални активи с неограничен полезен живот. В посочените категории активи, банката не е определила остатъчна стойност.

3.9. Инвестиционни имоти

Групата притежава инвестиционни имоти, които държи за получаване на доходи от наеми. Инвестиционните имоти се оценяват първоначално по тяхната цена на придобиване. Разходите по сделката се включват в първоначалната оценка. След първоначалното признаване, инвестиционните имоти се отчитат по тяхната цена на придобиване минус натрупаната амортизация и натрупаните загуби от обезценка.

Групата прехвърля имот от или към инвестиционен имот само ако възникне промяна в използването. Инвестиционен имот е имотът (земята или сградата или части от сграда, или и двете), държан от Групата по-скоро за получаване на приходи от наем или за увеличаване стойността на капитала, или и за двете. Промяна в използването на имот възниква, когато имотът отговаря или престане да отговаря на определението за инвестиционен имот и има фактически доказателства за промяна в използването.

Амортизациите на инвестиционните имоти са изчислени по линейния метод, така че изхвърлянето им да отговаря на предвидения за тях срок на годност. Групата прилага следните годишни амортизационни норми за 2020 и 2019 година:

	2020	2019
Сгради - инвестиционни имоти	2%	2%

3.10. Активи, придобити от обезпечения

Активите, придобити от обезпечения, се оценяват по по-ниската от себестойността и нетната реализируема стойност съгласно изискванията на МСС 2 Материални запаси.

Себестойността на активите, придобити от обезпечения, представлява сумата от всички преки разходи по придобиването на активите, както и други разходи, направени във връзка с доставянето им до тяхното настоящо местоположение и състояние.

Нетната реализируема стойност е предполагаемата продажна цена в нормалния ход на стопанската дейност минус приблизително оценените разходи за осъществяване на продажбата.

Обезценката на тези активи се изчислява в съответствие със счетоводната политика на Групата на база на очакваната реализация на активите, придобити от обезпечения. Обезценката на активите, придобити от обезпечения, се включва в Отчета за печалбата или загубата. Ръководството на Групата счита, че балансовата стойност на активите, придобити от обезпечения представлява най-добрата преценка за тяхната нетна реализируема стойност към датата на отчета за финансово състояние. Към 31 декември 2020 обезценката на тези активи е нула лева (2019: нула лв.). Допълнителна информация е представена в приложение 24.

3.11. Провизии

Размерът на провизиите по гаранции, кредитни ангажименти, висящи съдебни спорове и други задбалансови ангажименти се признава за разход и задължение, когато Групата а има текущи правни или конструктивни задължения, които са възникнали в резултат на минало събитие и вследствие на това е вероятно изходящ поток от средства, включващ икономически изгоди, да бъде необходим за покриване на задължението и може да бъде направена надеждна оценка на размера на задължението. Всички загуби в резултат от признаване на провизии за задължения се начисляват в Отчета за печалбата или загубата за съответния период.

Групата признава провизии за поети кредитни ангажименти и финансови гаранции, произтичащи от дейността ѝ, в съответствие с изискванията на МСФО 9 Финансови инструменти. Провизиите за тези инструменти се изчисляват на базата на коефициента на кредитна конверсия (CCF), който показва дела на поетия ангажимент, който вероятно ще бъде финансиран.

Други провизии се признават и оценяват на базата на МСС 37 Провизии, условни пасиви и условни активи. Групата участва в редица текущи съдебни спорове. Въз основа на историческия опит и експертните доклади, Групата оценява развитието на тези случаи, както и вероятността и размера на потенциалните финансови загуби.

Други провизии включват провизии за пенсиониране, както са оповестени в приложение 3.12.2.

3.12. Доходи на персонала

3.12.1. Доходи при прекратяване

Доходи при прекратяване се признават като разход, когато Групата се е ангажирала ясно, без реална възможност за отказ, с официален подробен план, с който или да прекрати работни отношения преди нормалната дата на пенсиониране, или да предостави обезщетения при прекратяване, в резултат на предложение, направено за насърчаване на доброволното напускане. Доходи при прекратяване за доброволно напускане са признати като разход, ако Групата е отправила официално предложение за доброволно прекратяване, и е вероятно, че офертата ще бъде приета, а броят на приелите може да се оцени надеждно. Ако обезщетения се дължат за повече от 12 месеца след края на отчетния период, те се дисконтират до тяхната настояща стойност.

3.12.2. Планове с дефинирани доходи

План с дефинирани доходи е план за доходи след напускане, различен от план с дефинирани вноски. Нетното задължение на Групата за планове с дефинирани доходи се изчислява като се прогнозира сумата на бъдещите доходи, които служителите са придобили в замяна на своите услуги в текущия и предходни периоди, и този доход се дисконтира, за да се определи неговата настояща стойност.

Групата има задължение за изплащане на доход при напускане на тези свои служители, които се пенсионира в съответствие с изискванията на чл. 222, § 3 от Кодекса на Труда (КТ) в България. Съобразно тези разпоредби на КТ, при прекратяване на трудовия договор на служител придобил право на пенсия, работодателят му изплаща обезщетение в размер на две месечни brutни работни заплати. В случай, че служителът има натрупан стаж от 10 и повече години в Групата към датата на пенсиониране, обезщетението е в размер на шест месечни brutни работни заплати.

3.12.3. Краткосрочни доходи на наети лица

Задължения за краткосрочните доходи на наети лица се оценяват на недисконтирана база и са отчетени като разход когато свързаните с тях услуги се предоставят. Пасив се признава за сумата която се очаква да бъде изплатена по краткосрочен бонус в пари или планове за разпределение на печалбата, ако Групата има правно или конструктивно задължение да заплати тази сума като резултат от минали услуги, предоставени от служител, и задължението може да се оцени надеждно. Групата признава като задължение недисконтираната сума на оценените разходи по платен годишен отпуск, очаквани да бъдат заплатени на служителите в замяна на труда им за изминалия отчетен период.

3.13. Лизинг

3.13.1. Групата като лизингополучател

За новите договори, Групата преценява дали даден договор е или съдържа лизинг. Лизингът се определя като „договор или част от договор, който предоставя правото да се използва актив (базовият актив) за определен период от време в замяна на възнаграждение.“ За да приложи това определение, Групата извършва три основни преценки:

- дали договорът съдържа идентифициран актив, който или е изрично посочен в договора, или е посочен по подразбиране в момента, когато активът бъде предоставен за ползване;
- Дружеството има правото да получава по същество всички икономически ползи от използването на актива през целия период на ползване, в рамките на определения обхват на правото му да използва актива съгласно договора;
- Дружеството има право да ръководи използването на идентифицирания актив през целия период на ползване.

Групата оценява дали има правото да ръководи „как и с каква цел“ ще се използва активът през целия период на ползване.

Оценяване и признаване на лизинг от Групата като лизингополучател

На началната дата на лизинговия договор Групата признава актива с право на ползване и пасива по лизинга в отчета за финансовото състояние. Активите с право на ползване, възникнали в резултат на сключени лизингови договори, първоначално се оценяват по цената на придобиване. Цената на придобиване на актива с право на ползване обхваща размера на първоначалната оценка на пасива по лизинга, вкл. невъзстановими данъци и данъци, за които Групата няма право на данъчен кредит (както административни такси, невъзстановимо ДДС и др.), лизинговите плащания, извършени към или преди началната дата, намалено с получените стимули по лизинга, първоначалните преки разходи, извършени от лизингополучателя и оценка на разходите, които лизингополучателят ще направи за демонтаж и преместване на основния актив, възстановяване на обекта, на който активът е разположен, или възстановяване на основния актив в състоянието, изисквано съгласно реда и условията на лизинговия договор, освен ако тези разходи са направени за производството на материални запаси. Задължението за тези разходи се поема от лизингополучателя към началната дата или, вследствие използването на основния актив, през определен период, включително митата, невъзстановимите данъци и преките разходи за подготовка на активите за експлоатация.

Групата прилага модела на цената на придобиване, като оценява актива с право на ползване по цена на придобиване, намалена с всички натрупани амортизации и всички натрупани загуби от обезценка и коригиран спрямо всяка преоценка на пасива по лизинга.

Групата амортизира актива с право на ползване по линейния метод от датата на започване на лизинга до по-ранната от двете дати: края на полезния живот на актива с право на ползване или изтичане на срока на лизинговия договор. Групата също така преглежда активите с право на ползване за обезценка, когато такива индикатори съществуват.

Изискванията за амортизация в МСС 16 Имоти, машини и съоръжения са приложени и към активите с право на ползване, а разходите за амортизации са представени на ред „Амортизация“ в отчета за печалбите и загубите.

На началната дата на лизинговия договор Групата оценява пасива по лизинга по настоящата стойност на лизинговите плащания, които не са изплатени към тази дата, дисконтирани с лихвения процент, заложен в лизинговия договор, ако този процент може да бъде непосредствено определен или диференциалния лихвен процент на Дружеството.

За да определи диференциалния лихвен процент, Групата използва бенчмарков лихвен процент, състоящ се от безрисковия лихвен процент и надбавка отразяваща кредитния риск, свързан със спецификата на дейността на Групата. Този лихвен процент отразява средните пазарни нива за ново финансиране на подобни активи и при необходимост се коригира допълнително поради специфичните условия на лизинговия договор, в т.ч. срок, държава, валута и обезпечения.

Лизинговите плащания, включени в оценката на лизинговото задължение, се състоят от фиксирани плащания (включително по същество фиксирани), вкл. невъзстановими данъчни задължения и данъци, за които Групата няма право на данъчен кредит, променливи плащания въз основа на индекс или процент, суми, които се очаква да бъдат дължими от лизингополучателя по гаранциите за остатъчна стойност и плащания, произтичащи от опции, ако е достатъчно сигурно, че Групата ще упражни тези опции.

След началната дата пасивът по лизинга се намалява с размера на извършените плащания и се увеличава с размера на лихвата. Пасивът по лизинга се преоценява, за да отрази преоценките или измененията на лизинговия договор или да отрази коригираните фиксирани по същество лизингови плащания.

Когато задължението за лизинг се преоценява, съответната корекция се отразява в актива с право на ползване или се признава в печалбата или загубата, ако балансовата стойност на актива с право на ползване вече е намалена до нула.

Групата е избрало да отчита краткосрочните лизингови договори и лизинга на активи с ниска стойност, като използва практическите облекчения, предвидени в стандарта. Вместо признаване на активи с право на ползване и задължения по лизингови договори, плащанията във връзка с тях се признават като разход в печалбата или загубата по линейния метод за срока на лизинговия договор.

В отчета за финансовото състояние, активите с право на ползване са включени на ред „Активи с право на ползване“, а задълженията по лизингови договори са представени на ред „Задължения по лизингови договори“.

3.13.2. Дружеството като лизингодател

Като лизингодател, Групата класифицира своите лизингови договори като оперативен или финансов лизинг.

Лизинговият договор се класифицира като договор за финансов лизинг, ако с него се прехвърлят по същество всички рискове и изгоди от собствеността върху основния актив, и като договор за оперативен лизинг, ако с него не се прехвърлят по същество всички рискове и изгоди от собствеността върху основния актив.

Активите, отдадени по оперативни лизингови договори, се отразяват в отчета за финансовото състояние на Дружеството и се амортизират в съответствие с амортизационната политика, възприета по отношение на подобни активи на Групата, и изискванията на МСС 16 „Имоти, машини и съоръжения”. Групата реализира приходи от наем по договори за оперативен лизинг на инвестиционните си имоти (вижте приложение 11, 27). Приходите от наем се признават на линейна база за срока на лизинговия договор.

Активите, отдадени при условията на финансови лизингови договори, се отразяват в отчета за финансовото състояние на Групата като вземане, равно на нетната инвестиция в лизинговия договор. Доходът от продажба на активите се включва в отчета за печалбата или загубата за съответния период. Признаването на финансовия приход се основава на модел, отразяващ постоянен периодичен процент на възвращаемост върху остатъчната нетна инвестиция.

3.14. Нови стандарти, влезли в сила от 1 януари 2020

Групата е приложила следните нови стандарти, изменения и разяснения към МСФО, разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти, които са задължителни за прилагане от годишния период, започващ на 1 януари 2020 г., но нямат съществен ефект от прилагането им върху финансовия резултат и финансовото състояние на Групата:

- МСС 1 и МСС 8 (изменен) - Дефиниция на същественост, в сила от 1 януари 2020 г., приети от ЕС;
- Изменения на референциите към Концептуална рамка за финансово отчитане в сила от 1 януари 2020 г., приети от ЕС;
- МСФО 3 (изменен) – Определение за Бизнес в сила от 1 януари 2020 г., все още не е приет от ЕС
- Изменения на МСФО 9, МСС 39 и МСФО 7: Реформа на референтните лихвени проценти, в сила от 1 януари 2020 г., приети от ЕС;
- Изменения на МСФО 16 намаления на наемите, свързани с Covid-19, в сила от 1 юни 2020, приет от ЕС.

3.15. Стандарти, изменения и разяснения, които все още не са влезли в сила и не се прилагат от по-ранна дата от Групата

Към датата на одобрение на този финансов отчет са публикувани нови стандарти, изменения и разяснения към съществуващи вече стандарти, но не са влезли в сила или не са приети от ЕС за финансовата година, започваща на 1 януари 2020 г., и не са били приложени от по-ранна дата от Групата. Не се очаква те да имат съществен ефект върху финансовите отчети на Групата. Ръководството очаква всички стандарти и изменения да бъдат приети в счетоводната политика на Групата през първия период, започващ след датата на влизането им в сила.

Промените са свързани със следните стандарти:

- Изменения в МСС 1 Представяне на финансовите отчети: Класификация на пасивите като текущи и нетекущи, в сила от 1 януари 2023 г., все още не е приет от ЕС;
- Изменения в МСФО 3 Бизнес комбинации, МСС 16 Имоти, машини и съоръжения, МСС 37 Провизии, условни пасиви и условни активи, в сила от 1 януари 2022 г., все още не са приети от ЕС;
- Годишни подобрения 2018-2020 г. в сила от 1 януари 2022 г., все още не са приети от ЕС;
- Изменения на МСФО 4 Застрахователни договори - отлагане на МСФО 9, в сила от 1 януари 2021 г., все още не са приети от ЕС;
- Изменения на МСФО 9, МСС 39, МСФО 7, МСФО 4 и МСФО 16 Реформа на лихвените показатели - Фаза 2, в сила от 1 януари 2021 г., все още не са приети от ЕС;
- МСФО 14 „Отсрочени сметки при регулирани цени” в сила от 1 януари 2016 г., все още не е приет от ЕС;
- МСФО 17 „Застрахователни договори” в сила от 1 януари 2023 г., все още не е приет от ЕС.

4. Управление на риска

4.1. Основна рамка

В своята обичайна дейност Групата е изложена на следните видове риск:

- Кредитен риск;
- Пазарен риск;
- Ликвиден риск;
- Операционен риск.

Настоящото приложение представя информация за изложеността на Групата към различните видове риск, приложимите политики за тяхното идентифициране, измерване, управление и мониторинг. Отделните видове риск се управляват и контролират от специализирани звена в Групата, в съответствие с вътрешно-банковите правила и политики за управление на риска. Функциите на комитет по управление на риска се изпълняват от Надзорния съвет на Общинска банка АД. Управителният съвет управлява дейността на Банката майка в съответствие с нейната бизнес и риск стратегия. Помощни органи към Управителния съвет са Комитет за управление на активите и пасивите (КУАП), Кредитен съвет за физически лица и Кредитен съвет за корпоративни клиенти. Ръководството на Общинска банка АД е утвърдило вътрешни лимити с цел да се контролират рисковете и да се ограничи влиянието им върху резултата на Групата.

4.2. Кредитен риск

Кредитният риск е рискът, клиентът или контрагентът да не изпълни договорните си задължения, което би довело до финансова загуба за Групата. Основна бизнес линия на Групата е свързана с генериране на доходи от отпускане на заеми на клиенти, което поставя акцент върху кредитния риск като основен риск.

Кредитният риск възниква основно от предоставени кредити и вземания от клиенти (включително свързаните с тях задължения за отпускане на заеми, като например кредитни ангажменти или кредитни карти), инвестиции в дългови ценни книжа и деривати, които представляват активи в отчета за финансовото състояние. За целите на управлението на риска се разглеждат всички елементи, свързани с кредитен риск, а именно риск от неизпълнение от страна на контрагента, както и риск от концентрация.

4.2.1. Управление на кредитния риск

Управлението на кредитния риск се осъществява чрез вътрешна организация, съобразена с размера, с мащаба и сложността на дейностите на Групата, чрез въведени системи от вътрешни лимити, контролни процедури и механизми за превенция.

Дейността по управление на кредитния риск обхваща:

- Гарантиране, наличието на подходящи практики за кредитен риск, включително ефективна система за вътрешен контрол;
- Идентифициране, оценка и измерване на кредитния риск от ниво индивидуален инструмент до ниво портфейл;
- Създаване на кредитни политики за предварителна и последваща оценка на риска: изисквания за наличие на парични потоци, осигуряващи издължаване на кредитните експозиции, за предоставяне на приемливо за институцията обезпечение по кредитните експозиции, извършване на текуща кредитна оценка на кредитополучателите и непрекъснато наблюдение на вътрешните лимити;
- Ограничаване на концентрациите по видове активи, контрагенти, отрасли и др.;

- Създаване на вътрешна рамка за контрол относно структурата за одобрение и подновяване на кредитни инструменти;
- Разработване и поддържане на класификация на експозициите в зависимост от степента на риска от неизпълнение;
- Разработване и поддържане на процесите за измерване на очакваните кредитни загуби, включително мониторинг на кредитния риск, прилагането на прогнозна информация и методи за измерване и симулация на очаквани кредитни загуби;
- Гарантиране наличието на политики и процедури за подходящо поддържане, одобряване и валидиране на модели, използвани за оценка и измерване на очаквани кредитни загуби;
- Създаване и поддържане на надеждни данни за оценка на кредитния риск и отчитане на очаквани кредитни загуби;
- Предоставяне на съвети и насоки на бизнес звената за управлението на кредитния риск.

Функцията за вътрешен одит извършва редовни проверки, гарантиращи, че установените контроли и процедури са адекватно разработени и прилагани.

4.2.2. Значително увеличение на кредитния риск

Групата извършва мониторинг на всички финансови активи, обект на обезценка, за наличие или липса на значително увеличение на кредитния риск след първоначалното признаване. Ако е отчетено значително увеличение на кредитния риск, корективът за загуба на база на очаквани кредитни загуби се изчислява за целия срок на актива, а не за 12 месеца.

4.2.3. Вътрешни кредитни рейтинги

С цел количествена и качествена оценка на рисковия профил на кредитоискателите и на кредитополучателите - корпоративни клиенти на Групата, е разработена система за присъждане на вътрешен кредитен рейтинг, която класифицира клиентите според степента на риска от неизпълнение. Оценка за кредитния риск се определят с помощта на качествени и количествени индикатори, които са показателни за риска от неизпълнение. Рамката за вътрешно категоризиране на кредитния риск обхваща десет категории, които са базирани на финансов анализ на одитирани финансови отчети за три годишен период, и подлежат на текущо потвърждение и актуализация в зависимост от текущите данни и информация за проява на ранно предупредителни сигнали за промяна. Информацията за кредитния рейтинг се основава на набор от данни, за които се счита, че могат да предоставят с достатъчна степен на сигурност прогноза за риска от неизпълнение, и прилагане на кредитни експертни оценки. При анализа на кредитоспособността на клиента се оценява неговото текущо и прогнозно финансово състояние и достатъчността на прогнозните парични потоци за обслужване на дълга. Степента на ликвидност и достатъчността на предложеното обезпечение се приема като вторичен фактор, намаляващ очакваната кредитна загуба в случай на неизпълнение на задълженията от страна на клиента. Финансовите инструменти не се считат за такива с нисък кредитен риск, само поради стойността на обезпечението.

Всички експозиции се наблюдават и оценката на кредитоспособността се актуализира при необходимост с цел да отрази текущата информация. Следните данни се използват за наблюдение на клиентите и експозициите:

- Информация за кредитен рейтинг от външни рейтингови агенции, при наличие на такава;
- Промени в бизнеса, икономическите условия или финансово състояние:
 - информация, получена чрез периодичен преглед на финансовото и правното състояние на длъжника, включително изпълнение на заложените прогнози и на договорните отношения;
 - анализ на пазарна информация, промени в икономическия сектор, в който оперира клиентът и др.;

- Целево ползване на предоставения ресурс, включително чрез документи за плащания;
- Коефициенти за рентабилност, за финансов ливъридж, за събираемост на вземанията, за обращаемост на материалните запаси и възрастов анализ;
- Необходимост от обратно финансиране;
- Размер на усвоения лимит спрямо предоставения лимит;
- Предприети мерки по въздържане.

Групата акумулира информация за неизпълнение на експозициите, анализира ги по вид продукт и кредитополучател, както и по вътрешен/външен рейтинг в зависимост от оценявания портфейл.

Групата използва различни индикатори, за да определи дали кредитният риск се е увеличил значително за портфейл от активи със сходни характеристики. Индикаторите по различните портфейли със сходни характеристики за категория кредити и аванси към клиенти са следните:

- Клиенти, корпоративен сегмент:
 - Промени в посока влошаване на вътрешния кредитен рейтинг;
 - Промяна в посока влошаване на външен кредитен рейтинг (ако е наличен), определен от признатите три агенции за външна кредитна оценка (Standard & Poor's, Moody's и Fitch);
 - Просрочие над 30 дни;
 - Значителни модификация – чрез предоставяне на отстъпки на клиента;
 - Експозиция с просрочие по-голямо от 30 дни и с мерки по реструктуриране в пробационен период;
 - Включени в списък за наблюдение.
- Клиенти, сегмент Граждани и домакинства
 - Просрочие над 30 дни;
 - Значителна модификация – чрез предоставяне на отстъпки на клиента;
 - Експозиция с просрочие по-голямо от 30 дни и с мерки по реструктуриране в пробационен период;
 - Включени в списък за наблюдение.

Извършва се периодично проверка на индикаторите, за да се прецени дали факторите, довели до неизпълнение, са точно и своевременно отразени в калкулациите за обезценка.

Независимо от посоченото се предполага, че кредитният риск на даден финансов актив се е увеличил от първоначалното признаване, когато договорните плащания са със забава повече от 30 дни след датата на падежа, освен ако не се разполага с разумна и подкрепена информация, която доказва противното.

Издадените банкови гаранции се оценяват по методика, приложима за спецификите на инструмента, а кредитните ангажименти по корпоративни кредити се оценяват с подобни за корпоративните кредити критерии. При оценка на банкови гаранции и на кредитни ангажименти се използват конверсионни фактори за приравняване на експозицията към балансова.

4.2.4. Измерване на очаквани кредитни загуби

Очакваните кредитни загуби се измерват на базата на следните параметри:

- Експозиция при неизпълнение - приблизителна оценка на експозицията при бъдещо неизпълнение, което взема предвид очакваните промени в експозицията след отчетната дата, включвайки плащанията по главницата и лихвата и очакваните усвоявания по задбалансова част от експозиции.

- Конверсионен коефициент - използва се, за да се изчисли размера на експозицията при неизпълнение във връзка с договорени, но неизползвани лимити по задбалансови ангажменти;
- Вероятност от неизпълнение на задължението - вероятността от неизпълнение, която се оценява на база исторически данни за неизпълнението по портфейли;
- Загуба при неизпълнение - оценката на загубата при настъпване на събитие за неизпълнение. Основава се на разликата между дължимите договорни парични потоци и тези, които кредиторът очаква да получи, реализирайки обезпеченията;
- Коефициент за възстановяване - вероятността за оздравяване на експозициите;
- Дисконтов процент - Използва се за дискотиране на кредитни загуби в бъдещи периоди до настоящата стойност на очаквана кредитна загуба. Прилага се ефективния лихвен процент (EIR) при първоначално признаване.

Очакваните кредитни загуби се изчисляват, отчитайки риска от неизпълнение по време на срока на договора за експозиции със завишен кредитен риск, а за останалите експозиции за срок до 1 година.

4.2.5. Групиране на база на сходни рискови характеристики

За целите на колективната обезценка, финансовите инструменти се групират на база сходни рискови характеристики, които са индикативни за способността на кредитополучателите да изплащат всички дължими суми в съответствие с договорните условия.

Групирането се основава на следните характеристики:

- По типове продукти (кредитни карти, овърдрафти; кредити с погасителен план – инвестиционни кредити, потребителски кредити, облигации, издадени гаранции и др.);
- По видове клиенти (физически лица, корпоративни клиенти, държавно управление);
- По вид на обезпечението (обезпечени с необезпечени имоти и др.).

Групата е възприела подход за групиране на кредитите в 8 портфейла със сходни характеристики.

- Корпоративни клиенти – кредити с погасителен план, вкл. инвестиционни;
- Корпоративни клиенти – револвиращи кредити;
- Корпоративни клиенти – задбалансови ангажменти, вкл. гаранции и акредитиви;
- Държавно управление;
- Физически лица – кредити, обезпечени с жилищни недвижими имоти;
- Физически лица – потребителски кредити;
- Физически лица – овърдрафти и кредитни карти;
- Дългови ценни книжа.

4.2.6. Кредитен риск на финансови институции

Кредитният риск на финансовите институции се определя в зависимост от присъдения им от международните агенции рейтинг или при липса на такъв, на вътрешния рейтинг определен на база анализ на финансовото състояние на банката контрагент. В таблицата по-долу са показани съответствията между него и максимално допустимия вътрешен рейтинг по пет-степенна скала от 1 (min) до 5 (max).

Официален рейтинг			Максимално допустим вътрешен рейтинг на банка-контрагент
Moody's	Standard & Poor's	Fitch IBCA	
Aaa	AAA	AAA	-
Aa1	AA+	AA+	
Aa2	AA	AA	
Aa3	AA-	AA-	-
A1	A+	A+	
A2	A	A	
A3	A-	A-	1
Baa1	BBB+	BBB+	
Baa2	BBB	BBB	
Baa3	BBB-	BBB-	2
Ba1	BB+	BB+	
Ba2	BB	BB	
Ba3	BB-	BB-	3
B1	B+	B+	
B2	B	B	
B3	B-	B-	4
Caa	CCC+	CCC	
	CCC	CC	
Ca	CCC-	C	
	CC	DDD	5
C	C	DD	
		D	

Оценката за нивото на контрагентния риск на Групата се осъществява на база присъдения на контрагента и/или финансовия инструмент краткосрочен или дългосрочен кредитен рейтинг от Moody's, Standard & Poor's и Fitch, които са агенции за външна кредитна оценка (АВКО). За контрагенти, които нямат такъв, оценката на контрагентния риск се извършва чрез финансов анализ на състоянието на банката - контрагент на основа на "Методика за определяне на вътрешен рейтинг на банките контрагенти, чрез оценка на финансовото им състояние".

Методиката се базира на критериите за оценка на самостоятелната финансова стабилност на банката-контрагент, за да се установи вероятността за неизпълнение при липса на външна подкрепа. Вътрешният рейтинг представлява точкова оценка на количествени и качествени показатели на съответната банка, които образуват комплексна оценка. Разглеждат се макро профила на съответната банкова система, специфичния профил и финансово състояние на банковата финансова институция, както и различни качествени показатели (фактори) на консолидирана основа.

Официален рейтинг

	Към 31.12.2020	Към 31.12.2019
AA+	840	604
AA	1,959	819
AA-	11,942	46,849
A+	26,882	26,492
A	26,783	45,816
A-	32,066	15,641
BBB+	27,078	23,628
BBB	-	19,549
BBB-	39,677	33,673
вътрешен рейтинг	106	-
ОБЩО ЕКСПОЗИЦИЯ	167,333	213,071

Промените в присъдените рейтинги на банките-контрагенти от международните рейтингови агенции се следят регулярно и при необходимост се променят определените лимити за експозиции към банки-контрагенти.

Групата спазва утвърдени лимити като процент от капиталовата база (собствения капитал), с цел контрол на контрагентния риск и риска от концентрация при пласиране или инвестиране на средства в различни инструменти, емитирани от местни или чуждестранни финансови институции, съобразно присъдения международен рейтинг на емитента.

За изчислението на очакваната кредитна загуба от предоставени кредити и аванси на банки по амортизирана стойност се използват параметрите - вероятност от неизпълнение и загуба при неизпълнение, съответстващи на рейтинга на всеки контрагент съгласно публикуван ежегоден доклад на Moody's.

Риск от концентрация

Концентрацията на кредитния риск на Групата по дадена категория финансови активи е представен в следващите таблици. Освен ако не е изрично посочено, за финансовите активи сумите в таблицата представляват брутни балансови стойности. За кредитните ангажименти и договорите за финансова гаранция сумите в таблицата представляват съответно сумите, поети като ангажименти по кредити или гаранции.

Парични салда при централната банка и вземания от банки и други финансови институции

	Към 31.12.2020	Към 31.12.2019
Концентрация по сектор		
Централни банки	1,205,900	1,218,554
Български търговски банки	7,346	44,090
Чуждестранни търговски банки	159,525	168,499
Чуждестранни финансови институции	495	521
	1,373,266	1,431,664
Очаквани кредитни загуби	(33)	(39)
ОБЩО	1,373,233	1,431,625
Концентрация по регион		
	Към 31.12.2020	Към 31.12.2019
Европа	1,361,305	1,411,207
Америка	11,943	20,454
Азия	18	3
	1,373,266	1,431,664
Очаквани кредитни загуби	(33)	(39)
ОБЩО	1,373,233	1,431,625

Предоставени кредити и вземания от клиенти

Разпределението по сектори и отрасли е представено в приложение 22. По географски признак всички предоставени кредити и вземания от клиенти към 31 декември 2020 и 2019 са в регион Европа.

За контрол на риска от концентрация на кредити, предоставени на небанкови клиенти в Групата са утвърдени вътрешни отраслови и регионални лимити – всеки отрасъл има индивидуален лимит съгласно риск апетита и стратегията на Групата, а всеки район е ограничен до 70% от общата кредитна експозиция (балансова и задбалансова) на Групата, както и лимит за експозиции към предприятия, извършващи паралелна банкова дейност до 15% от капиталовата база.

ОБЩИНСКА БАНКА АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
31 декември 2020
 Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

Дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност

	Към 31.12.2020	Към 31.12.2019
Концентрация по сектор		
Държавен сектор	105,348	115,125
Финансови институции	7,598	7,775
	112,946	122,900
Очаквани кредитни загуби	(17)	(20)
ОБЩО	112,929	122,880

Всички инвестиции в дългови ценни книжа по амортизирана стойност от държавния сектор представляват български държавни ценни книжа и български общински облигации, а инвестициите в корпоративни облигации по амортизирана стойност са емитирани от европейски банки. Към 31 декември 2020 и 2019 Групата няма инвестиции във високорискови държави.

В следващите няколко таблици е представен анализ на кредитната експозиция на Групата по видове експозиции, вътрешен рейтинг/портфейл със сходни рискови характеристики и „Фаза“, без да се взема предвид ефекта от обезпечения. Ако не е допълнително посочено, финансовите активи са представени в таблицата по брутна балансова стойност. Кредитните ангажименти и гаранции са представени съответно със сумите, поети като ангажименти по кредити или гаранции.

Парични салда при централната банка и вземания от банки	Към 31.12.2020			Към 31.12.2019	
	Фаза 1 12-месечни ОКЗ	Фаза 2 ОКЗ за целия срок	Фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо	Общо
Централни банки	1,205,900	-	-	1,205,900	1,218,554
Банки с инвестиционен рейтинг	167,366	-	-	167,366	213,110
Общо брутна балансова стойност	1,373,266	-	-	1,373,266	1,431,664
Загуба от обезценка	(33)	-	-	(33)	(39)
Общо Балансова стойност	1,373,233	-	-	1,373,233	1,431,625

Предоставени кредити и вземания от клиенти	Към 31.12.2020			Към 31.12.2019	
	Фаза 1 12-месечни ОКЗ	Фаза 2 ОКЗ за целия срок	Фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо	Общо
Корпоративни клиенти: Стандартни	135,510	8,361	2,940	146,811	209,199
Корпоративни клиенти: Революиращи	18,056	562	410	19,028	61,936
Физически лица: Ипотечни	31,569	290	273	32,132	18,534
Физически лица: Стандартни	75,737	1,381	1,364	78,482	75,426
Физически лица: Революиращи	1,627	4	8	1,639	2,202
Общо брутна балансова стойност	262,499	10,598	4,995	278,092	367,297
Загуба от обезценка	(2,540)	(774)	(1,931)	(5,245)	(67,442)
Общо Балансова стойност	259,959	9,824	3,064	272,847	299,855

ОБЩИНСКА БАНКА АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
31 декември 2020
Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

Кредитни ангажименти и гаранции	Към 31.12.2020			Към 31.12.2019	
	Фаза 1 12-месечни ОКЗ	Фаза 2 ОКЗ за целия срок	Фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо	Общо
Кредитни ангажименти	81,201	-	-	81,201	68,125
Финансови гаранции и акредитиви	34,468	399	443	35,310	33,139
Общо кредитни ангажименти и гаранции	115,669	399	443	116,511	101,264
Провизии	535	-	20	555	327

Дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност	Към 31.12.2020			Към 31.12.2019	
	Фаза 1 12-месечни ОКЗ	Фаза 2 ОКЗ за целия срок	Фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо	Общо
Български общински облигации	70,369	-	-	70,369	79,872
Облигации от чуждестранни емитенти банки	7,598	-	-	7,598	7,775
Български държавни облигации	34,979	-	-	34,979	35,253
Общо брутна балансова стойност	112,946	-	-	112,946	122,900
Загуба от обезценка	(17)	-	-	(17)	(20)
Балансова стойност	112,929	-	-	112,929	122,880

Вземания от банки и други финансови институции	Към 31.12.2020			Към 31.12.2019	
	Фаза 1 12-месечни ОКЗ	Фаза 2 ОКЗ за целия срок	Фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо	Общо
Ностро сметки в банки	43,287	-	-	43,287	43,552
Предоставени депозити при банки	123,584	-	-	123,584	169,037
Гаранционни депозити във Mastercard Inc. и Visa	495	-	-	495	521
Общо брутна балансова стойност	167,366	-	-	167,366	213,110
Загуба от обезценка	(33)	-	-	(33)	(39)
Общо Балансова стойност	167,333	-	-	167,333	213,071

Финансови активи, оценявани по справедлива стойност в печалбата или загубата

Максималната изложеност на кредитен риск от инвестиции в ценни книжа, оценявани по справедлива стойност в печалбата или загубата, е тяхната балансова стойност, която към 31 декември 2020 е 157,295 хил. лв. (2019: 47,222 хил. лв.), така както е оповестено в приложение 18.

Следващата таблица обобщава загубата от обезценка към края на годината по видове активи:

Загуба от обезценка	Към 31.12.2020	Към 31.12.2019
Вземания от банки и други финансови институции	33	39
Предоставени кредити и вземания от клиенти	5,245	67,442
Дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност	17	20
Кредитни ангажименти и договори за финансови гаранции	555	327
ОБЩО	5,850	67,828

Таблиците по-долу анализират движението на загубата от обезценка през 2020 и 2019 по видове активи:

ОБЩИНСКА БАНКА АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
31 декември 2020
 Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

	Фаза 1 12-месечни ОКЗ	Фаза 2 ОКЗ за целия срок	Фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо
Загуба от обезценка – Кредитен портфейл				
Загуба от обезценка към 1 януари 2020	3,234	1,668	62,540	67,442
Изменение в загубата от обезценка				
- Трансфер към Фаза 1	1	(41)	-	(40)
- Трансфер към Фаза 2	(7)	119	(41)	71
- Трансфер към Фаза 3	(3)	(147)	1,736	1,586
- Увеличение, дължащо се на изменение в кредитния риск	172	1	18	191
- Намаление, дължащо се на изменение в кредитния риск	(191)	(160)	-	(351)
- Погасени	(812)	(561)	(115)	(1,488)
- Отписвания	(220)	(115)	(62,247)	(62,582)
Нови финансови активи, създадени или закупени през периода	366	10	40	416
Загуба от обезценка към 31 декември 2020	2,540	774	1,931	5,245

	Фаза 1 12-месечни ОКЗ	Фаза 2 ОКЗ за целия срок	Фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо
Загуба от обезценка – Кредитен портфейл				
Загуба от обезценка към 1 януари 2019	3,710	1,482	76,263	81,455
Изменение в загубата от обезценка				
- Трансфер към Фаза 1	1	(38)	(3)	(40)
- Трансфер към Фаза 2	(291)	771	(249)	231
- Трансфер към Фаза 3	(4)	(297)	1,630	1,329
- Увеличение, дължащо се на изменение в кредитния риск	127	33	1,938	2,098
- Намаление, дължащо се на изменение в кредитния риск	(1,162)	(405)	(10,612)	(12,179)
- Погасени	(583)	(9)	(56)	(648)
- Отписвания	-	-	(6,626)	(6,626)
Нови финансови активи, създадени или закупени през периода	1,436	131	255	1,822
Загуба от обезценка към 31 декември 2019	3,234	1,668	62,540	67,442

Другите финансови активи, с които Групата оперира не са имали трансфери в рамките на фазите за очаквани кредитни загуби. Всички дългови инструменти, класифицирани в категориите оценявани по амортизирана стойност, по справедлива стойност през печалбата и загубата и по справедлива стойност през друг всеобхватен доход са класифицирани във фаза 1.

Таблиците по-долу анализират движението на загубата от обезценка през 2020 и 2019 във връзка с кредитни ангажименти и неотменими финансови гаранции:

	Фаза 1 12-месечни ОКЗ	Фаза 2 ОКЗ за целия срок	Фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо
Загуба от обезценка – Кредитни ангажименти				
Загуба от обезценка към 1 януари 2020	236	50	-	286
Изменение в загубата от обезценка				
- Трансфер към Фаза 3				
- увеличение, дължащо се на изменение в кредитния риск	63	-	-	63
- намаление, дължащо се на изменение в кредитния риск	(165)	(50)	-	(215)
Нови финансови активи, първоначално създадени или закупени	439	-	-	439
Финансови активи, които са били отписани през периода	(42)	-	-	(42)
Загуба от обезценка към 31 декември 2020	531	-	-	531

ОБЩИНСКА БАНКА АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
31 декември 2020

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

	Фаза 1 12-месечни ОКЗ	Фаза 2 ОКЗ за целия срок	Фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо
Загуба от обезценка – Кредитни ангажименти				
Загуба от обезценка към 1 януари 2019	371	-	31	402
Изменение в загубата от обезценка				
– Трансфер към Фаза 3	-	-	-	-
– увеличение, дължащо се на изменение в кредитния риск	10	-	-	10
– намаление, дължащо се на изменение в кредитния риск	(219)	-	(31)	(250)
Нови финансови активи, първоначално създадени или закупени	161	50	-	211
Финансови активи, които са били отписани през периода	(87)	-	-	(87)
Загуба от обезценка към 31 декември 2019	236	50	-	286

	Фаза 1 12-месечни ОКЗ	Фаза 2 ОКЗ за целия срок	Фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо
Загуба от обезценка – Финансови гаранции				
Загуба от обезценка към 1 януари 2020	5	-	36	41
Изменение в загубата от обезценка				
– намаление, дължащо се на изменение в кредитния риск	(1)	-	(4)	(5)
Нови финансови активи, първоначално създадени или закупени	1	-	-	1
Финансови активи, които са били погасени	(1)	-	(12)	(13)
Загуба от обезценка към 31 декември 2020	4	-	20	24

	Фаза 1 12-месечни ОКЗ	Фаза 2 ОКЗ за целия срок	Фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо
Загуба от обезценка – Финансови гаранции				
Загуба от обезценка към 1 януари 2019	5	-	58	63
Нови финансови активи, първоначално създадени или закупени	1	-	10	11
Финансови активи, които са били погасени	(1)	-	(32)	(33)
Загуба от обезценка към 31 декември 2019	5	-	36	41

Повече информация за значителните промени през 2020 и 2019 в брутната балансова стойност на финансовите активи, на които се дължат промените в загубата от обезценка, е представена в таблиците.

	Фаза 1 12-месечни ОКЗ	Фаза 2 ОКЗ за целия срок	Фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо Общо
Брутна балансова стойност към 1 януари 2020	253,782	16,610	96,905	367,297
Изменение в брутната балансова стойност				
- трансфер към фаза 1	405	(405)	-	-
- трансфер към фаза 2	(1,404)	1,496	(92)	-
- трансфер към фаза 3	(354)	(3,861)	4,215	-
Нови финансови активи	86,811	293	286	87,390
Погасени	(76,741)	(3,254)	(338)	(80,333)
Отписани	-	(281)	(95,981)	(96,262)
Брутна балансова стойност 31 декември 2020	262,499	10,598	4,995	278,092
Загуба от обезценка 31 декември 2020	(2,540)	(774)	(1,931)	(5,245)
Нетна балансова стойност 31 декември 2020	259,959	9,824	3,064	272,847

ОБЩИНСКА БАНКА АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
31 декември 2020
 Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

	Фаза 1 12-месечни ОКЗ	Фаза 2 ОКЗ за целия срок	Фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо
Брутна балансова стойност към 1 януари 2019	226,055	18,755	123,218	368,028
Изменение в брутната балансова стойност				
- трансфер към фаза 1	288	(285)	(3)	-
- трансфер към фаза 2	(9,369)	10,019	(650)	-
- трансфер към фаза 3	(366)	(2,579)	2,945	-
Нови финансови активи	118,381	2,069	845	121,295
Погасени	(81,207)	(11,369)	(14,598)	(107,174)
Отписани	-	-	(14,852)	(14,852)
Брутна балансова стойност 31 декември 2019	253,782	16,610	96,905	367,297
Загуба от обезценка 31 декември 2019	(3,235)	(1,667)	(62,540)	(67,442)
Нетна балансова стойност 31 декември 2019	250,547	14,943	34,365	299,855

Ипотечно кредитиране

Предоставяното ипотечно кредитиране е насочено към сегмент клиенти „Физически лица“ и се обезпечава с недвижими имоти. Въведени са изисквания при одобрение на кредитна експозиция за недвижими имоти по смисъла на Закона за кредитите за недвижими имоти на потребители. Водещи критерии за одобрение са постоянна трудова заетост, минимален остатъчен доход и съотношение дълг към стойност на недвижимия имот (LTV). Последното се изчислява като съотношение на брутната сума на заема - или сумата, заделена за кредитни ангажименти - към стойността на обезпечението. Стойността на обезпечението за жилищни ипотечни кредити за целите на изчисление на LTV, е първоначалната стойност на обезпечението, която се актуализира периодично или при съществени промени в пазарните цени на жилищата.

Таблиците по-долу показват експозициите от ипотечни кредити по диапазони на LTV.

Ипотечни кредити

Стойност на коефициент loan to value (LTV)	Към 31.12.2020	Към 31.12.2019
по малко от 50%	13,053	12,129
от 51% до 70%	15,366	14,167
от 71% до 90%	16,394	13,968
от 91% до 100%	849	1,579
над 100%	189	515
Общо	45,851	42,358

Ангажименти по ипотечни кредити

стойност на коефициент loan to value (LTV)	Към 31.12.2020	Към 31.12.2019
по малко от 50%	29	130
от 51% до 70%	10	-
от 71% до 90%	-	27
от 91% до 100%	-	-
над 100%	20	-
Общо	59	157

Обезпечения и други кредитни подобрения

По кредитните експозиции са приети обезпечения и/или други кредитни подобрения за намаляване на кредитния риск. Основните видове обезпечения и видовете активи, с които са свързани, по отношение „Предоставени кредити и вземания от клиенти“ са ипотечи на вещни права (договорни, законни, морски),

залози на вещи, права и вземания по реда на Закона за особените залози и Закона за задълженията и договорите, залози по реда на Закона за договорите за финансови обезпечения и други.

Потребителско кредитиране

Потребителското кредитиране се състои от потребителски кредити, овърдрафти и кредитни карти, по които не са учредени /вписани материални обезпечения.

Корпоративно кредитиране

Кредитоспособността на клиента, както е посочено в приложение 4.2.3., се оценява на база количествени и качествени фактори, свързани с финансовото състояние и техния анализ. Предложеното обезпечение не участва в оценката на кредитоспособността на клиента. Независимо от изложеното, при предоставяне на финансиране се изисква обезпеченост като вторичен източник на погасяване на дълга в случай на неизпълнение. Актуалността на оценките по приетите обезпечения се следи като същата не следва да надвишава 12 месеца давност. При влошено кредитно качество на длъжника прегледът на финансовото състояние, прегледът на обезпеченията и тяхната оценка се извършват по-често.

Към 31 декември 2020 нетната балансова стойност на предоставените кредити и вземания на корпоративни клиенти е била 118,154 хил. лв. (2019: 209,242 хил. лв.), а стойността на съответните обезпечения е 922,380 хил. лв. (2019: 1,506,270 хил. лв.).

4.2.7. Управление на кредитния риск във връзка с Covid-19

Предвид продължаващите действия от страна на правителството за ограничаване разпространението на Covid-19 и случващите се и предстоящи икономически последици, Групата разработва сценарии за възможните ефекти върху дейността ѝ. Тези сценарии ще бъдат включени в стрес тестовете като част от Вътрешния анализ на адекватността на капитала, както и в регулярния мониторинг и оценка на рисковия профил на Групата. Очакванията за финансовите ефекти върху Групата са взети предвид при годишната актуализация както на стратегията, така и на бюджета. Групата ще използва сценарии за целите на стрес тестовете, при които всички експозиции, които са предмет както на частния мораториум, така и на Програма за гарантиране на безлихвени кредити в защита на хора, лишени от възможността да полагат труд поради пандемията от Covid-19, ще бъдат класифицирани като необслужвани и експозиции в неизпълнение, съответно разпределени във фаза 3. Тези допускания ще бъдат използвани за целия портфейл на Групата - експозиции на корпоративни клиенти и експозиции на физически лица. Ще бъдат стресирани и показателите Вероятност от неизпълнение и Реализирана загуба при неизпълнение. С тези индикатори ще бъде изчислен стресов сценарий за изчислени очакваните кредитни загуби, на чиято база ще бъде изчислен ефектът върху капиталовата адекватност на Групата. Предвид посочените по-долу данни, Групата не очаква съществен ефект върху общата капиталова адекватност конкретно от експозициите, които са предмет на Реда за отсрочване.

Групата е подхождала консервативно към клиентите, които са кандидатствали за отсрочване на плащанията по частния мораториум. Одобрените към 31 декември 2020 корпоративни клиенти са 7 на брой с обща експозиция в размер на 12,912 хил. лева, което представлява 4.96% от общия брой на корпоративните клиенти на Банката и съответно 7.79% от brutния балансов дълг на корпоративния портфейл.

Физическите лица са 57 на брой, като общата brutна балансова стойност на разсрочените експозиции е в размер на 2,210 хил. лева към 31 декември 2020, което представлява 0.46% от общия брой кредитополучатели – физически лица и 1.97% от brutния балансов дълг на портфейл физически лица.

Във връзка с изискванията на параграф 17 на Насоките на ЕБО ЕВА/GL/2020/15, Групата е изготвила план, в който описва процесите, организацията и отговорностите на структурните звена във връзка с анализа и

оценката на кредитополучателите от възможна вероятност от неплащане на задълженията си, предмет на Реда за отсрочване и уреждане на изискуеми задължения към банки и дъщерните им дружества – финансови институции, във връзка с предприетите от органите на Република България действия за ограничаване на пандемията Covid-19 и последиците от тях (Реда за отсрочване), който включва следното:

1. Мерки и действия за установяване на кредитополучателите, възползвали се от Реда за отсрочване, чиито краткосрочни ликвидни затруднения е вероятно да доведат до дългосрочно нарушаване на ликвидността, респективно до невъзможност от изпълнение на договорните условия, настъпване на свръхзадължнялост и неплатежоспособност;
2. Регулярен мониторинг и контрол на експозициите и кредитополучателите, възползвали се от „Ред за отсрочване и уреждане на изискуеми задължения към банки и дъщерните им дружества – финансови институции във връзка с въведеното на 13 март 2020 от Народното събрание извънредно положение“ (Редът за отсрочване);
3. Своевременно отразяване на експозициите към кредитополучателите по предходната точка в счетоводните и регулаторни отчети на Групата.

Планът е съобразен с мащабите и дейността на Групата, както и със структурата и обема на портфейла от кредити на кредитополучатели, възползвали се от Реда за отсрочване. Планът е в съответствие с вътрешната нормативна уредба на Групата, регулираща кредитната дейност, като я допълва по отношение на действията, свързани с управлението на кредитните експозиции към клиенти, възползвали се от Реда за отсрочване, във връзка с процесите по текущ мониторинг и контрол на кредитополучатели и експозиции, на оценка и класификация по реда на действащата регулаторна рамка.

Кредитополучателите, възползвали се от Реда за отсрочване, са обособени по клиентски групи, на база вътрешното сегментиране на клиентите в Групата, а именно:

- корпоративни клиенти: юридически лица или физически лица с приравним статут (ЧЗП с БУЛСТАТ), дружества по Закона за задълженията и договорите, общини;
- физически лица: физически лица, доказали доходи с трудови правоотношения по смисъла на Закона за данъците върху доходите на физическите лица (ЗДДФЛ); стопанска дейност (упражняване на занаят, упражняване на свободна професия и доходи от други извънтрудови правоотношения, и други дейности по смисъла на ЗДДФЛ).

В съответствие с одобрените вътрешни документи структурните единици, участващи в кредитния процес са:

- a. Дирекция „Корпоративно банкиране“ – за кредитополучатели корпоративни клиенти;
- b. Дирекция „Банкиране на дребно“ - за кредитополучатели физически лица;
- c. Филиалите на „Общинска банка“ АД;
- d. Дирекция „Проблемни кредити“;
- e. Дирекция „Правна“
- f. Дирекция „Риск“;
- g. Дирекция „Операции“;
- h. Компетентни органи за вземане на решения за отпускане на финансиране /промяна на условията по отпуснато финансиране към клиент – кредитополучател на Банката, в рамките на предоставените им пълномощия – Управителен съвет, Кредитен съвет за корпоративни клиенти, Кредитен съвет за физически лица, 1-во ниво за одобрение на кредити на физически лица;
- i. Комитет по обезценки и провизии;

Постъпилите искания се разглеждат в съответствие с утвърдения вътрешен ред, според вида на кредитополучателя, при съблюдаване и на условията на Реда за отсрочване, и при прилагане на допълнителни изисквания към анализа, както следва:

А) Проверка на финансовото състояние на клиента и статуса на кредитната експозиция към „Общинска банка“ АД

При установено влошено финансов състояние на кредитополучателя, вследствие на което се наблюдава влошено качество на експозицията (вкл. класифициране, като „Необслужван“ в съответствие с Регламент 680/2014 преди настъпване на пандемичната обстановка, предизвикана от Covid-19), искането се разглежда по реда на Наръчника за кредитиране на физически лица на Общинска банка АД и Правилата за кредитиране на физически лица на Общинска банка АД, но не и при условията на Реда за отсрочване. Промените по експозицията се третираат като реструктуриране.

Б) Проверка на основанията на искането за отсрочване. Целта е установяване, доколко недостатъчността и /или нарушаването в паричните потоци се дължи на извънредната ситуация, предизвикана от пандемията Covid-19 или на други, несвързани с нея обстоятелства.

В) При установяване липса на спад или очакване на такъв в паричните потоци, предизвикан от пандемията от Covid-19, искането за промяна по Реда за отсрочване се отклонява и се обсъждат с клиента възможни варианти за погасяване и евентуално преговаряне или реструктуриране на дълга.

Процес за текущ контрол и мониторинг на експозиции към клиенти, възползвали се от Реда за отсрочване

I. Кредитополучатели, корпоративни клиенти.

- i. Ежедневно дирекция „Риск“, отдел „Кредитен риск“ проверява за настъпили промени в правния статус на кредитополучателите: промяна в собствеността, промяна на представляващи, промяна на правната форма, промяна на седалището на управление, налагане на запори и /или възбрани на дялове и /или акции, подадени молби за обявяване в ликвидация, в несъстоятелност, deregистрация по ДДС.

Проверките се извършват в правно информационния софтуер, ползван от Общинска банка, в Търговския регистър и регистър на ЮЛНЦ към Агенция по вписванията.

При установяване на промени, служител от отдел „Кредитен риск“ отправя писмено запитване до дирекция „Корпоративно банкиране“ относно промените, като при подадени молби за обявяване в ликвидация, в несъстоятелност, deregистрация по ДДС изисква извънреден кредитен преглед.

- ii. Ежемесечно експертите от дирекция „Корпоративно банкиране“ осъществяват текущ мониторинг на кредитополучателите и експозициите, включени в портфейла по Реда за отсрочване.

Мониторингът включва и проверка в информационно-счетоводната система на Банката майка на входящите и изходящи парични потоци и съпоставянето им по обем и контрагенти с данните от предходен, съпоставим период. За резултатите от проверката се уведомява ресорния началник на отдел и директор на дирекция Корпоративно банкиране, които при необходимост инициират действия, включително, но неизчерпателно: допълнителен анализ, контакт и /или среща с клиента чрез филиалите или лично, извънреден вътрешен преглед на експозицията и финансовото състояние на кредитополучателя, както и на отрасъла, в който той извършва своята дейност.

- iii. Ежемесечно отдел „Кредитен риск“ към дирекция „Риск“ проверява промените в размера и качеството на кредитните експозиции на кредитополучателите, солидарните длъжници и поръчителите към финансови институции (банки и небанкови финансови институции).

При установяване на промяна в статуса (поемане на нови кредитни задължения; ръст в дните просрочие по експозиции към края на съответния месец), служител от отдел „Кредитен риск“ отправя писмено запитване до дирекция „Корпоративно банкиране“ относно причините за настъпилите промени.

- i. При установена необходимост на база получената от дирекция „Корпоративно банкиране“ информация и установени промени по т. i и т. iii по-горе, отдел „Кредитен риск“ изготвя писмен доклад до Комитета по обезценки и провизии, с цел промяна на класификационната фаза по реда на МСФО 9 и/или съответното регулаторно отчитане.
- ii. Тримесечно се извършва преглед на настъпилите промени във финансовото състояние за изтеклия период от датата на предходния преглед. Анализира се достатъчността и стабилността на паричните потоци за покриване на текущата дейност и изплащане на задълженията. При необходимост се сравнява със съпоставим период от миналата година, при съобразяване с бизнес-цикъла на кредитополучателя и отражението върху дейността му на предприетите от органите на Република България действия за ограничаване на пандемията от Covid-19 и последиците от нея.

Прегледът се извършва от експертите от дирекция „Корпоративно банкиране“ въз основа на тримесечни отчети на клиентите и друга относима финансова информация, придружени с доклади от обслужващите клиента филиали. За резултатите се уведомяват отдел „Кредитен риск“ към дирекция „Риск“ и ресорните началник на отдел от дирекция „Корпоративно банкиране“ и директор на дирекция.

Директор дирекция „Корпоративно банкиране“ и /или началник на отдел към дирекцията при необходимост инициират действия, включително, но неизчерпателно: допълнителен анализ, контакт и /или среща с клиента чрез филиалите или лично, извършен вътрешен преглед на експозицията и други.

- iii. С тримесечна честота, в рамките на доклада за управление на риска, дирекция „Риск“ включва отчет на експозициите към корпоративни клиенти, възползвали се от Реда за отсрочване.
- iv. С шестмесечна честота експертите в дирекция „Корпоративно банкиране“ внасят пред Кредитния съвет за корпоративни клиенти (КСКК) доклад за текущ мониторинг (по форма и съдържание, съгласно „Наръчник за кредитиране на корпоративни клиенти“).

На база анализите на дирекция „Корпоративно банкиране“ и становищата на отдел „Кредитен риск“ към дирекция „Риск“ и отдел „Банкови дейности и операции“ към дирекция „Правна“, КСКК има право да внесе предложение пред Комитета за обезценки и провизии за промяна в статуса на клиента и експозициите му и съответно фазата му за целите на изчисление на очаквани кредитни загуби. За своите решения, в съответствие с „Правилник за работа на Комитета за обезценки и провизии“ същият уведомява Управителния съвет на Банката майка.

- v. При възстановяване на финансовото състояние на клиента на нива до преди настъпване на пандемичната обстановка, предизвикана от Covid-19 и /или след погасяване на отсрочените по Реда за отсрочване вноски, по отношение на експозициите към клиента се преустановява прилагането на настоящия план и експозицията се управлява съгласно регулярните процедури за мониторинг на корпоративни клиенти.

II. Кредитополучатели, физически лица.

- i. Ежемесечно експерти от дирекция „Банкиране на дребно“:
 - Извършват проверка за установяване на трудовата заетост на кредитополучателя, за наличие на регистриран трудов договор и размер на осигурителния доход.
 - Извършват проверка за наличие или липса на задължения на кредитополучателя. Проверката се извършва чрез ползване на услугата „Подаване на искания за издаване на удостоверение по чл.87, ал.11 от ДОПК“ в Портала за електронни услуги на НАП.

Удостоверенията се изпращат по електронна поща на дирекция „Риск“, отдел „Кредитен риск“.

- ii. Ежемесечно отдел „Кредитен риск“ към дирекция „Риск“ проверява промените в размера и качеството на кредитните експозиции на кредитополучателите, солидарните длъжници и поръчителите към финансови институции (банки и небанкови финансови институции).

При установяване на промяна в статуса (поемане на нови кредитни задължения; ръст в дните просрочие по експозиции към края на съответния месец), служител от отдел „Кредитен риск“ отправя писмено запитване до дирекция „Банкиране на дребно“ относно причините за промените.

- iii. При установена необходимост на база получената от дирекция „Банкиране на дребно“ информация и установени промени по т. i и т. ii по-горе, отдел „Кредитен риск“ изготвя писмен доклад до Комитета по обезценки и провизии, с цел промяна в статуса на клиента и експозициите му и съответно фазата му за целите на изчисление на очаквани кредитни загуби.
- iv. С тримесечна честота, в рамките на доклада за риска, дирекция „Риск“ включва отчет на експозициите към физически лица, възползвали се от Реда за отсрочване.
- v. При възстановяване на финансовото състояние на клиента на нива до преди настъпване на пандемичната обстановка, предизвикана от Covid-19 и /или след погасяване на отсрочените по „Ред за отсрочване“ вноски, по отношение на експозициите към клиента се преустановява прилагането на настоящия план и експозицията се управлява съгласно регулярните процедури за мониторинг на физически лица.

За целите на всички описани по-горе действия се използва информация от основната информационно-счетоводна система на Банката, официални публични регистри, както и информацията от Централен Кредитен Регистър на БНБ.

Вътрешната и регулаторна отчетност на експозициите, предмет на Реда за отсрочване на плащанията, както и на кредитите, предмет на Програма за гарантиране на безлихвени кредити в защита на хора, лишени от възможността да полагат труд поради пандемията от Covid-19, се изготвят на база указания за прилагане на Реда на отсрочване и Указания по Програма за гарантиране на безлихвени кредити в защита на хора, лишени от възможността да полагат труд поради пандемията от Covid-19, изготвени от бизнес звената, съгласувани с Дирекция Риск и одобрени от Управителния съвет на Банката. Указанията за отчетност на тези експозиции са в съответствие с Насоките на ЕВО за мораториум върху плащанията, изискванията на БНБ и Програма за гарантиране на безлихвени кредити в защита на хора, лишени от възможността да полагат труд поради пандемията от Covid-19 в тази връзка.

Инвестиции в ценни книжа

Групата държи инвестиции в ценни книжа, оценени по амортизирана стойност, с балансова стойност от 112,929 хил. лв., по справедлива стойност през ДВД с балансова стойност от 8,636 хил. лв. и такива по справедлива стойност през печалбата и загубата, с балансова стойност от 157,295 хил. лв. Инвестициите в ценни книжа, оценени по амортизирана стойност към 31 декември 2020 са държавни, общински и корпоративни облигации, инвестициите в ценни книжа по справедлива стойност през ДВД са капиталови инструменти, а тези по справедлива стойност през печалбата и загубата са правителствени облигации и капиталови инструменти.

Ефектите от Covid-19 пандемията не са довели до съществени промени в приблизителните оценки, промени в моделите за оценка на очакваната загуба (ECL), различни от изменение в рисковите параметри на модела за провизиране, и не водят до промяна в класификацията или бизнес моделите на финансови активи през 2020 година. Ръководството на Банката майка очаква информация за предприетите мерки и издадени насоки от Европейския банков орган (ЕБО) и БНБ в качеството ѝ на национален регулатор, за бъдещите им действия и коригирани регулации в банковия сектор като цяло.

4.3. Пазарен риск

Групата е изложена на пазарен риск, представляващ риска от неблагоприятна промяна на пазарните условия, като например лихвените проценти, цените на капиталовите инструменти или обменните курсове на чуждестранни валути, които биха оказали влияние върху доходите или върху стойността на притежаваните от Групата финансови инструменти. Управлението на пазарния риск се осъществява в съответствие с вътрешните правила, в които са предвидени съответно разпределение на отговорностите при вземане на решения, информационна система, система за мониторинг, система от лимити за контрол на този тип риск.

4.3.1. Валутен риск

Групата оперира и в чуждестранна валута, поради което е изложена на въздействието на колебанията във валутните курсове. Групата ежедневно управлява своята валутна експозиция за съответствие с регулаторните изисквания на Централната банка с оглед спазване на лимитите за открити позиции по валути и нетната открити позиция. След въвеждането на Валутен борд в Република България българският лев е фиксиран към еврото. Групата изготвя своите отчети в български лева, поради което влияние върху отчетите оказват движенията в обменните курсове на валутите извън Еврозоната.

ОБЩИНСКА БАНКА АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
31 декември 2020

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

Таблицата по-долу представя риска от промяна на валутни курсове към 31 декември 2020, в която са включени активите и пасивите на Групата по балансова стойност разпределени по видове валута:

	Евро	Щатски долари	Лева	Други валути	Общо
Активи					
Парични средства и парични салда при централни банки	50,526	1,166	1,175,501	1,071	1,228,264
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата	62,586	-	94,703	6	157,295
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	-	3,856	4,780	-	8,636
Вземания от банки и други финансови институции	128,779	27,209	6,944	4,401	167,333
Вземания по споразумения с клауза за обратно изкупуване	-	-	-	-	-
Предоставени кредити и вземания от клиенти	62,916	-	209,931	-	272,847
Дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност	11,939	1,614	99,376	-	112,929
Текущи данъчни активи	-	-	-	-	-
Други активи	563	20	21,261	-	21,844
Активи, придобити от обезпечения	-	-	14,504	-	14,504
Имоти и оборудване	-	-	37,786	-	37,786
Инвестиционни имоти	-	-	31,148	-	31,148
Нематериални активи	-	-	1,713	-	1,713
Активи с право на ползване	-	-	3,661	-	3,661
ОБЩО АКТИВИ	317,309	33,865	1,701,308	5,478	2,057,960
Пасиви					
Депозити от други клиенти	310,896	32,489	1,576,831	5,418	1,925,634
Задължения по лизингови договори	-	-	3,776	-	3,776
Провизии	4	-	1,371	-	1,375
Други пасиви	203	859	4,048	30	5,140
Текущи данъчни пасиви	-	-	184	-	184
Отсрочени данъчни пасиви	-	-	707	-	707
ОБЩО ПАСИВИ	311,103	33,348	1,586,917	5,448	1,936,816

Към 31 декември 2020 позициите на Групата в активи и пасиви във валута различни от лева и евро е съответно 1.91% и 2.00% от общата сума на активите и пасивите.

Разликата между позициите на Групата в активи и пасиви, деноминирани във валута, различни и от лева и евро е минимална, което обуславя незначителна изложеност към риск от промени на валутните курсове.

ОБЩИНСКА БАНКА АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
31 декември 2020
 Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

Таблицата по-долу представя риска от промяна на валутни курсове към 31 декември 2019, в която са включени активите и пасивите на Групата по балансова стойност разпределени по видове валута:

	Евро	Щатски долари	Лева	Други валути	Общо
Активи					
Парични средства и парични салда при централни банки	31,674	1,069	1,208,961	597	1,242,301
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата	1,164	-	46,047	11	47,222
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	-	2,154	3,946	-	6,100
Вземания от банки и други финансови институции	165,314	25,277	17,821	4,659	213,071
Вземания по споразумения с клауза за обратно изкупуване	-	-	17,956	-	17,956
Предоставени кредити и вземания от клиенти	77,325	-	222,530	-	299,855
Дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност	12,131	1,791	108,958	-	122,880
Текущи данъчни активи	-	-	83	-	83
Други активи	389	3	3,637	-	4,029
Активи, придобити от обезпечения	-	-	20,385	-	20,385
Имоти и оборудване	-	-	37,511	-	37,511
Инвестиционни имоти	-	-	31,785	-	31,785
Нематериални активи	-	-	1,963	-	1,963
Активи с право на ползване	-	-	4,422	-	4,422
ОБЩО АКТИВИ	287,997	30,294	1,726,005	5,267	2,049,563
Пасиви					
Депозити от други клиенти	263,617	29,313	1,626,047	5,264	1,924,241
Задължения по лизингови договори	43	-	4,426	-	4,469
Провизии	-	-	1,085	-	1,085
Текущи данъчни пасиви	-	-	15	-	15
Други пасиви	244	954	4,079	34	5,311
Отсрочени данъчни пасиви	-	-	740	-	740
ОБЩО ПАСИВИ	263,904	30,267	1,636,392	5,298	1,935,861

Към 31 декември 2019 позициите на Групата в активи и пасиви във валута различна от лева и евро е съответно 1.74% и 1.84% от общата сума на активите и пасивите.

Разликата между позициите на Групата в активи и пасиви, деноминирани във валута, различни и от лева и евро е минимална, което обуславя незначителна изложеност към риск от промени на валутните курсове.

4.3.2. Лихвен риск

Лихвеният риск е риск от загуби, породени от несигурност относно бъдещите равнища на лихвените проценти. Дейността на Групата е изложена на колебания в лихвените проценти, дотолкова доколкото лихвочувствителни активи (включително инвестициите) и пасиви падежират или търпят промени в лихвените равнища по различно време и в различна степен. В случаите на активи и пасиви с плаващи лихвени проценти, Групата е изложена на риск от промени в базисните лихвени проценти (например ОЛП, LIBOR, EURIBOR), които служат за основа при определяне на лихвените условия, въпреки че тези индекси се променят при висока корелация. Процедурите по управление на лихвения риск по отношение на баланса между предоставен и привлечен ресурс се прилагат от гледна точка на чувствителността на Групата спрямо промени в лихвените равнища. В допълнение, цялостният ефект зависи от различни фактори като например

ОБЩИНСКА БАНКА АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
31 декември 2020

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

доколко има плащания преди и след договорните дати, т.е. доколко се спазват договорените погасителни срокове, както и вариациите в лихвените равнища.

Таблицата по-долу показва лихвоносните инструменти на Групата, представени по отчетна стойност, категоризирани по вид лихвен процент:

	2020			2019		
	С плаваща лихва	С фиксирана лихва	Общо	С плаваща лихва	С фиксирана лихва	Общо
Активи						
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност в печалбата или загубата	-	156,974	156,974	-	46,847	46,847
Вземания от банки и други финансови институции	43,782	123,584	167,366	44,073	169,037	213,110
Вземания по споразумения с клауза за обратно изкупуване	-	-	-	-	17,956	17,956
Кредити и вземания от клиенти	223,340	54,752	278,092	290,178	77,119	367,297
Дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност	47,823	65,124	112,947	52,125	70,775	122,900
Общо активи	314,945	400,434	715,379	386,376	381,734	768,110
Пасиви						
Депозити от други клиенти	-	1,925,634	1,925,634	-	1,924,241	1,924,241
Задължения по лизингови договори	3,776	-	3,776	4,469	-	4,469
Общо пасиви	3,776	1,925,634	1,929,410	4,469	1,924,241	1,928,710

Промяната в годишния лихвен доход на Групата при 100 б.п. изменение на лихвената крива е 702 хил. лв. или 0.64% от капиталовата база.

За оценка на лихвения риск при сценарий изменение на лихвените проценти със 100 б.п. Групата отчита както ефекта върху годишния нетен лихвен доход, така и изменението в стойността на ценните книжа по справедлива стойност в печалбата и загубата (4,224 хил. лв.). Общият ефект върху финансовия резултат е 4,926 хил. лв. негативно изменение, което е 4.52% от капитала на Групата.

4.3.3. Ценови риск

За контрол на ценовия риск е определен лимит за максимална експозиция по чуждестранни корпоративни облигации като процент от капиталовата база. Групата сключва сделки с чуждестранни корпоративни облигации само ако облигациите имат присъден кредитен рейтинг на някоя от следните международни рейтингови агенции – Standard&Poor's; Moody's; Fitch Ratings съгласно определена скала в зависимост от вида на емитента (банки и не-банкови финансови институции и търговски корпорации), при най-висока сигурност или ниска степен на риск на съответния рейтинг.

Групата спазва утвърден лимит при търговия с корпоративни капиталови ценни книжа, емитирани от български търговски дружества, определен като процент от капиталовата база, както и стоп-лос нива/лимита.

За оценка на позициите си в дългови и капиталови инструменти Групата използва модел Value at Risk (VaR) по метода на Monte Carlo симулация. VaR е очакваната загуба в стойността на даден портфейл спрямо съответен доверителен интервал и зададен времеви хоризонт. VaR оценката се базира на статистически данни, изведени от исторически данни на актива, като се допуска, че лихвените проценти, валутните курсове и цените на ценните книжа варират на случаен принцип, докато дневната флукутация може да се изрази чрез стандартно разпределение. Използваният доверителен интервал Value at Risk е определен на 99%.

ОБЩИНСКА БАНКА АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
31 декември 2020
 Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

Стойността под риск (VaR) за еднодневен период при доверителен интервал 99% по рискови категории на дълговите и капиталови инструменти оценявани по справедлива стойност е както следва:

Рискова категория	Към 31.12.2020	Към 31.12.2019
Лихвен риск	386	98
Риск при капиталовите инструменти	315	129
Валутен риск	52	30
VAR кумулативен*	496	167

*Включва диверсификационен ефект между рисковите фактори

Следващата таблица представя динамиката през 2020 на Стойността под риск (VaR) за еднодневен период на държане при доверителен интервал 99%.

	VAR кумулативен*	Рискова Категория		
		Лихвен риск	Риск капиталови инструменти	Валутен риск
Средна	430	349	242	42
Минимална	165	98	125	26
Максимална	531	445	315	53

Направените изчисления относно изложеността на Групата към риска от промяна на стойността на портфейла от ценни книжа по справедлива стойност, съгласно модела VaR при доверителен интервал 99% 1 ден на държане и базиран на Монте Карло симулация, показва намаление на изложеността ѝ към този риск.

Към края на отчетния период основният риск е лихвеният, който остава основен подклас пазарен риск за упоменатия портфейл. Наблюдава се минимално увеличение на риска свързан с капиталовите инструменти, който обаче не е значим фактор в общата съвкупност от рискови фактори за портфейла. Валутният риск отчита намаление като запазва незначителни стойности.

Стойност под риск (VaR) - основни положения

Групата използва модел за определяне на възможните промени в пазарната стойност на портфейла от ценни книжа по справедлива стойност. Моделът VaR по метода Монте Карло, е предназначен за измерване на пазарния риск, като представя максималната бъдеща загуба при нормални пазарни условия, която няма да бъде превъзможена с определена степен на вероятност (доверителен интервал) за определен период от време (период на държане). Моделът по цитирания метод, се базира на проиграването на голямо количество случайни съвкупности от пазарни данни, и определянето на разпределението на стойността на активите при тези данни.

Изчисленията по избрания метод преминават през няколко основни етапа:

1. Определят се ключови фактори - такива, които влияят върху стойността на портфейла, като лихвени точки (1 лихвена точка = 0.01%), цени на акции или базови инструменти (за деривати), валутни курсове и др.
2. Генериране на корелационна матрица и вектор на волатилността за определящите пазарни фактори на базата на историческите им стойности за период от наблюдение от една година. Матрицата и вектора се използват за генериране на голям брой случайни сценарии за бъдеща промяна на пазарните фактори.
3. Генерираните сценарии се използват, за да се симулира и калкулира очакваното изменение на стойността на пазарните инструменти и портфейли, като се отчита и ефекта на диверсификацията между активите. Генерираните сценарии, за съответните рискови фактори, дават възможност за формиране ценовото разпределение (ценова-хистограма) на очакваните стойности на инструментите (портфейлите), като очакваната стойност на разпределението се получава от средната стойност на съответните ценови редове. Ценовите редове се сортират от най-високата към най-ниската стойност и се прилага съответния избран доверителен интервал.

Поради факта, че избраният метод за VaR, разчита на исторически данни при предоставяне на информация относно волатилност и корелации на отделните рискови фактори и предвижда с вероятност от 99% бъдещите промени при същите, то съществува статистическа вероятност от 1%, поради например резки и големи пазарни движения, стойността под риск да бъде надценена или подценена. VaR показва риска на портфейлите в края на работния ден.

За да се определи надеждността на резултатите от допусканията за промяна в пазарната стойност на портфейла, съгласно VaR модела, се извършват насрещни проверки (бек-тест). Бек-тестът представлява постфактум сравнение между оценката на риска, чрез модела и действителните дневни промени в стойностите му. Изчисленията се извършват на база действителната промяна в стойността на портфейла (изключвайки промени дължащи се на такси, комисионни и нетен лихвен доход - хипотетична промяна), допускайки, че позициите от предходния ден са останали непроменени. За неточност на модела се приема всяко еднодневно намаление на стойността на портфейла, което надвишава съответната Стойност под риск, изчислена за същия ден. Действителните резултати се наблюдават редовно, във връзка с валидността на модела.

VaR моделът е неразделна част от управлението на пазарния риск на Групата, като определените от Групата нива и динамика/тренд на VaR показателите се следят и анализират динамично и се докладват регулярно на ръководството.

4.3.1. Влияние на пандемията върху цените на финансовите инструменти

Covid-19 епидемия се превърна в една от основните заплахи за световната икономика и финансовите пазари през 2020 г. Опасенията и страховете, свързани с разпространението на вируса Covid-19 и неговото въздействие върху глобалната икономика, се отразиха негативно върху инвеститорските настроения, което от своя страна доведе до рязък спад на цените на финансовите инструменти на основните пазари. Стресът на финансовите пазари бе повлиян от глобалната несигурност, която се увеличаваше все повече и повече.

Бизнес картината се промени в невиджани мащаби в рамките на броени месеци, което постави изключително сериозни предизвикателства пред много индустрии, доскоро смятани за едни от най-печелившите и устойчиви.

Пазарната ситуация бе изключително сложна и трудна за прогнозиране.

Извънредните обстоятелства, свързани с епидемията доведоха и до намаляване на справедливата стойност на притежаваните от банката ценни книжа.

През месеците март и април 2020 г. бе регистрирана преоценка на притежаваните от Групата финансови инструменти в размер на 3,300 хил. лв.

Завръщането към растежа бе основано на първите новини, че спешно се ускорява процесът на разрешаване, производство и разпространение на ваксините, на ваксинационните кампании, както и на мерките предприети от правителствата на отделните държави.

Пазарната ситуация към края на 2020 г. по отношение на цените на пазарните инструменти е почти на нивото от преди пандемията, като на много от финансовите инструменти, цените дори ги превишават.

4.4. Ликвиден риск

Ликвидният риск измерва способността на Групата да изпълнява задълженията си при настъпване на падежа им, да управлява неочакваните намаления или промени в източниците за финансиране, както и да конвертира активите си в парични средства възможно най-бързо и с минимална загуба на стойността им.

Основен метод за управление на ликвидността е поддържането на балансите в Групата по размери, структура и съотношения, осигуряващи възможност във всеки момент тя да посрещне своевременно задълженията си, на разумна цена и с минимален риск. За измерване и контрол на ликвидния риск се използват различни модели и техники.

Групата поддържа структура на активите и пасивите, която осигурява спазване на зададените стойности на коефициентите за ликвидност и изпълнението на изискването за ликвидно покритие съгласно чл. 412 параграф 1 на Регламент 575 /2013 (Liquidity Coverage Ratio - LCR). Фокусът е върху управлението на ликвидността за период до 30 дни. Групата изчислява своето отношение на ликвидно покритие по следната формула:

$$\frac{\text{Ликвиден буфер}}{\text{Нетни изходящи ликвидни потоци при период на напрежение от 30 календарни дни}}$$

$$= \text{Отношение на ликвидно покритие (\%)}$$

Групата поддържа отношение на ликвидно покритие най-малко от 100% .

Предвид трудната предсказуемост на входящите/изходящи парични потоци на разпоредителите с бюджетни средства, Групата управлява текущата ликвидност чрез предоставяне на краткосрочни вземания на различни финансови институции, чрез следене на падежите с цел осигуряване на дневен излишък.

Процесът по управление на ликвидността задължително включва наблюдението на резултатите от регулярно извършвани стрес тестове въз основа на различни сценарии. Групата прилага вътрешна „Методика за провеждане на стрес-тестове за ликвиден риск на „Общинска банка“ АД“. Стрес тестовете се изготвят на база на информация, необходима за формирането на LCR коефициента в съответната отчетна форма.

Стрес-сценариите отчитат появата на ликвиден недостиг в резултат както на външни за Групата фактори, така и на вътрешно присъщи такива.

1. Идиосинкратичен шок (базов и утежнен), дължащ се на влошена финансова позиция, рисков профил и/или репутация на Групата, би довел до загуба на доверие в стабилността на Групата, намаляване на достъпа ѝ до пазарите и съществен отлив на депозитна база.

2. Общопазарен шок, дължащ се на влошена икономическа среда, спад в цените на активите и/или недостиг на ликвидност на финансовите пазари, би довел до спад в стойността на търгуемите активи на Групата и респ. на ликвидния буфер.

Изготвя се също и обратен стрес тест, като се симулира допълнително изтегляне на депозити с падеж по-голям от 30 дни, независимо от вида им, с цел да се види при какъв изходящ поток Групата би преустановила дейността си, с оглед на вземане на превантивни мерки при необходимост.

Групата разчита главно на собствен ресурс и не разполага с одобрени и неусвоени кредитни линии.

Таблиците по-долу анализират активите, пасивите и задбалансовите ангажименти на Групата, групирани по съответни срокове и падежи на базата на остатъчен срок до крайната дата на падежите. В тези таблици безсрочните депозити на клиенти са представени в матуритетната зона „до 1 месец“, но значителна част от тях остават в Групата за по-дълъг период от време. Срочните депозити обикновено се подновяват от депозантите на падеж и на практика също се задържат в Групата за по-дълъг период от време.

ОБЩИНСКА БАНКА АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
31 декември 2020

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

31 декември 2020	До 1 месец	От 1 м. до 3 м.	От 3 м. до 1 г.	От 1 до 5 г.	Над 5 г.	Общо
Активи						
Парични средства и парични салда при централни банки	1,228,264	-	-	-	-	1,228,264
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата	61,792	9,515	616	73,167	12,205	157,295
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	-	-	-	8,636	-	8,636
Вземания от банки и други финансови институции	118,842	47,997	-	-	494	167,333
Вземания по споразумения с клауза за обратно изкупуване	-	-	-	-	-	-
Предоставени кредити и вземания от клиенти	9,387	7,418	37,445	126,988	91,609	272,847
Дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност	-	5,956	9,085	15,814	82,074	112,929
Текущи данъчни активи	-	-	-	-	-	-
Други активи	-	-	4,726	-	17,118	21,844
Активи, придобити от обезпечения	-	-	-	-	14,504	14,504
Имоти и оборудване	-	-	-	-	37,786	37,786
Инвестиционни имоти	-	-	-	-	31,148	31,148
Нематериални активи	-	-	-	-	1,713	1,713
Активи с право на ползване	-	-	-	-	3,661	3,661
Общо активи	1,418,285	70,886	51,872	224,605	292,312	2,057,960
Пасиви						
Депозити от други клиенти	1,601,751	102,265	204,510	17,108	-	1,925,634
Задължения по лизингови договори	161	483	1,449	1,683	-	3,776
Провизии	-	-	-	1,375	-	1,375
Текущи данъчни пасиви	-	184	-	-	-	184
Отсрочени данъчни пасиви	-	-	-	-	707	707
Други пасиви	5,140	-	-	-	-	5,140
Общо пасиви	1,607,052	102,932	205,959	20,166	707	1,936,816
НЕСЪОТВЕТСТВИЕ В МАТУРИТЕТНИТЕ СТРУКТУРИ, НЕТНО	(188,767)	(32,046)	(154,087)	204,439	291,605	121,144
С НАГРУПВАНЕ	(188,767)	(220,813)	(374,900)	(170,461)	121,144	

ОБЩИНСКА БАНКА АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
31 декември 2020

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

31 декември 2019	До 1 месец	От 1 м. до 3 м.	От 3 м. до 1 г.	От 1 до 5 г.	Над 5 г.	Общо
Активи						
Парични средства и парични салда при централни банки	1,242,301	-	-	-	-	1,242,301
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата	37,584	-	-	8,584	1,054	47,222
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	-	-	-	6,100	-	6,100
Вземания от банки и други финансови институции	163,879	48,671	-	-	521	213,071
Вземания по споразумения с клауза за обратно изкупуване	-	17,956	-	-	-	17,956
Предоставени кредити и вземания от клиенти	6,714	9,533	42,122	128,746	112,740	299,855
Дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност	7,708	-	-	27,945	87,227	122,880
Текущи данъчни активи	-	-	-	-	83	83
Други активи	-	-	-	-	4,029	4,029
Активи, придобити от обезпечения	-	-	-	-	20,385	20,385
Имоти и оборудване	-	-	-	-	37,511	37,511
Инвестиционни имоти	-	-	-	-	31,785	31,785
Нематериални активи	-	-	-	-	1,963	1,963
Активи с право на ползване	-	-	-	-	4,422	4,422
Общо активи	1,458,186	76,160	42,122	171,375	301,720	2,049,563
Пасиви						
Депозити от други клиенти	1,602,327	100,528	209,564	11,822	-	1,924,241
Задължения по лизингови договори	199	346	1,526	2,398	-	4,469
Провизии	218	8	49	39	771	1,085
Текущи данъчни пасиви	15	-	-	-	-	15
Отсрочени данъчни пасиви	-	-	-	-	740	740
Други пасиви	5,311	-	-	-	-	5,311
Общо пасиви	1,608,070	100,882	211,139	14,259	1,511	1,935,861
НЕСЪОТВЕТСТВИЕ В МАТУРИТЕТНИТЕ СТРУКТУРИ, НЕТНО	(149,884)	(24,722)	(169,017)	157,116	300,209	113,702
С НАТРУПИВАНЕ	(149,884)	(174,606)	(343,623)	(186,507)	113,702	

Матуритетна структура на условните задължения и ангажименти към 31 декември 2020 и 2019 е както следва:

	До 1 месец	От 1 м. до 3 м.	От 3 м. до 1 г.	От 1 до 5 г.	Над 5 г.	Общо
31 декември 2020	1,146	16,685	21,298	56,148	21,234	116,511
31 декември 2019	57,927	5,148	27,125	14,801	4,088	109,089

ОБЩИНСКА БАНКА АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
31 декември 2020

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

Таблиците по-долу показват матуритетната структура на активите и пасивите на Групата, като пасивите в частта „Задължения към други клиенти, различни от кредитни институции“ са коригирани с неснижаем остатък, изчислен на база на исторически опит за 1 година назад.

31 декември 2020	До 1 месец	От 1 м. до 3 м.	От 3 м. до 1 г.	От 1 до 5 г.	Над 5 г.	Общо
Активи						
Парични средства и парични салда при централни банки	1,228,264	-	-	-	-	1,228,264
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата	61,792	9,515	616	73,167	12,205	157,295
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	-	-	-	8,636	-	8,636
Вземания от банки и други финансови институции	118,842	47,997	-	-	494	167,333
Вземания по споразумения с клауза за обратно изкупуване	-	-	-	-	-	-
Предоставени кредити и вземания от клиенти	9,387	7,418	37,445	126,988	91,609	272,847
Дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност	-	5,956	9,085	15,814	82,074	112,929
Текущи данъчни активи	-	-	-	-	-	-
Други активи	-	-	4,726	-	17,118	21,844
Активи, придобити от обезпечения	-	-	-	-	14,504	14,504
Имоти и оборудване	-	-	-	-	37,786	37,786
Инвестиционни имоти	-	-	-	-	31,148	31,148
Нематериални активи	-	-	-	-	1,713	1,713
Активи с право на ползване	-	-	-	-	3,661	3,661
Общо активи	1,418,285	70,886	51,872	224,605	292,312	2,057,960
Пасиви						
Депозити от други клиенти	164,346	2,928	1,741,252	17,108	-	1,925,634
Задължения по лизингови договори	161	483	1,449	1,683	-	3,776
Провизии	-	-	-	1,375	-	1,375
Текущи данъчни пасиви	-	184	-	-	-	184
Отсрочени данъчни пасиви	-	-	-	-	707	707
Други пасиви	5,140	-	-	-	-	5,140
Общо пасиви	169,647	3,595	1,742,701	20,166	707	1,936,816
НЕСЪОТВЕТСТВИЕ В МАТУРИТЕТНИТЕ СТРУКТУРИ, НЕТНО						
С НАТРУПВАНЕ	1,248,638	67,291	(1,690,829)	204,439	291,605	121,144
	1,248,638	1,315,929	(374,900)	(170,461)	121,144	

ОБЩИНСКА БАНКА АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
31 декември 2020

Всякакви суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

	До 1 месец	От 1 м. до 3 м.	От 3 м. до 1 г.	От 1 до 5 г.	Над 5 г.	Общо
31 декември 2019						
Активи						
Парични средства и парични салда при централни банки	1,242,301	-	-	-	-	1,242,301
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата	37,584	-	-	8,584	1,054	47,222
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	-	-	-	6,100	-	6,100
Вземания от банки и други финансови институции	163,879	48,671	-	-	521	213,071
Вземания по споразумения с клауза за обратно изкупуване	-	17,956	-	-	-	17,956
Предоставени кредити и вземания от клиенти	6,714	9,533	42,122	128,746	112,740	299,855
Дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност	7,708	-	-	27,945	87,227	122,880
Текущи данъчни активи	-	-	-	-	83	83
Други активи	-	-	-	-	4,029	4,029
Активи, придобити от обезпечения	-	-	-	-	20,385	20,385
Имоти и оборудване	-	-	-	-	37,511	37,511
Инвестиционни имоти	-	-	-	-	31,785	31,785
Нематериални активи	-	-	-	-	1,963	1,963
Активи с право на ползване	-	-	-	-	4,422	4,422
Общо активи	1,458,186	76,160	42,122	171,375	301,720	2,049,563
Пасиви						
Депозити от други клиенти	182,474	2,671	1,727,274	11,822	-	1,924,241
Задължения по лизингови договори	199	346	1,526	2,398	-	4,469
Провизии	218	8	49	39	771	1,085
Текущи данъчни пасиви	15	-	-	-	-	15
Отсрочени данъчни пасиви	-	-	-	-	740	740
Други пасиви	5,311	-	-	-	-	5,311
Общо пасиви	188,217	3,025	1,728,849	14,259	1,511	1,935,861
НЕСЪОТВЕТСТВИЕ В МАТУРИТЕТНИТЕ СТРУКТУРИ, НЕТНО	1,269,969	73,135	(1,686,727)	157,116	300,209	113,702
С НАТРУПВАНЕ	1,269,969	1,343,104	(343,623)	(186,507)	113,702	

ОБЩИНСКА БАНКА АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
31 декември 2020
 Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

Като част от управлението на ликвидния риск, възникващ от финансовите пасиви, Групата притежава ликвидни активи състоящи се от пари и парични еквиваленти. Тези активи Групата определя като „ликвиден резерв“, представен в следната таблица:

	2020	2020	2019	2019
	Балансова	Справедлива	Балансова	Справедлива
	стойност	стойност	стойност	стойност
Парични средства в брой	22,364	22,364	23,747	23,747
Сметки в Централната банка	260,926	260,926	266,902	266,902
Предоставени ресурси и депозити в банки	159,630	159,630	206,258	206,258
ОБЩО	442,920	442,920	496,907	496,907

4.5. Финансови активи, предоставени като обезпечение

Към 31 декември 2020 няма блокирани такива активи. Към 31 декември 2019 български държавни ценни книжа в размер на 44,928 хил. лв. са блокирани като обезпечение за поддържане на бюджетни сметки (виж приложение 18). Тези финансови активи са признати в Отчета за финансовото състояние и при необходимост могат да бъдат деблокирани и използвани.

Към 31 декември 2020 Банката е блокирала 830,000 хил. лв. (31.12.2019: 830,000 хил. лв.) в специална сметка в БНБ на основание чл. 152, ал.6 от Закона за публичните финанси във връзка с обезпечаване на наличните парични средства по сметките на бюджетните организации (виж приложение 17).

Групата не държи обезпечения на финансови или нефинансови активи, които може да продава или да залага на свой ред, дори когато няма неизпълнение от страна на собственика на обезпечението.

4.6. Доверени активи на отговорно пазене

Групата е регистрирана като инвестиционен посредник и извършва операции за клиенти в съответствие с изисквания на Наредба 38 на Комисията по финансов надзор (КФН). Групата има одобрена политика, във връзка с доверителните си операции за клиенти, която е изготвена на база изискванията на Наредба 38 на КФН. Към 31 декември 2020 общата сума на доверените активи на клиенти предоставени на Групата за отговорно пазене възлизат на 7,676 хил. лв. (2019: 7,916 хил. лв.).

4.7. Операционен риск

Групата определя като операционен риск риска от загуби, произтичащ от неадекватни или недобре функциониращи вътрешни процеси, хора и системи, или от външни събития, като включва в себе си правен риск. Правният риск се включва в Операционния риск и се определя като:

- а) риск от загуба в резултат на нарушение, неправилно прилагане или заобикаляне на разпоредби от нормативен акт, правило или стандарт от страна на служителите на Групата, възникнала поради тяхното непознаване или по други причини;
- б) риск от загуба в резултат на неспазване на договорни задължения от Групата или от нейни контрагенти по действащи договори;
- в) риск от загуба в резултат на действия от страна на държавни органи или длъжностни лица.
- г) риск от загуба, произтичащ от промените в действащото законодателство на Република България и/или на Европейския съюз, които могат да попречат на Групата да осъществява нормално своята дейност.

Правният риск може да се прояви при съдебни дела, неблагоприятни съдебни решения или договори, които могат да се окажат неизпълними и могат да нарушат или да имат неблагоприятно въздействие върху дейността на Групата.

В Групата са разработени „Политика за управление на операционния риск“ и „Правила за управление на операционния риск“. Политиката на Групата за управление на операционния риск, като част от общата рамка на Политиката за управление на риска, е съобразена с основните изисквания и препоръки на Базелския комитет за банков надзор и на БНБ, преглежда се регулярно, като при установена необходимост се актуализира.

Всички операционни събития се записват и съхраняват в Регистър на загубите от операционни събития – вътрешна Oracle базирана WEB система, създадена от Банката майка. Системата позволява автоматично историческо архивиране на всички регистрирани операционни събития.

Отдел „Пазарен и операционен риск“ от дирекция „Риск“ представя тримесечно на Управителния съвет отчет за понесените загуби от операционни събития, а месечно докладва пред Комисията за оценка на рискови събития (КОРС). Анализът служи за вземане на решения за засилване на контролните действия.

Разпространението на Covid-19 доведе до промяна в социалния живот и начина на организация на работата в много компании. Вследствие разразилата се пандемия, превърнала се в един от основните източници на операционен риск, в Групата са въведени серия от мерки, които имат за цел, защита, контрол и ограничаване или избягване реализацията на операционни събития произтичащи от разпространението на заразата. Дирекция „Риск“ осъществявайки своите функции по управление на риска, наблюдава и следи за ефикасността на мерките и тяхното прилагане. Предприетите мерки са с широк спектър на обхват, основната цел е, осигуряване на непрекъсваемост на дейността и повишаване на сигурността на банковите услуги.

В Групата се прилага пропускателен режим, с определени строги изисквания към служителите и клиентите. За осигуряване на непрекъсваемост на дейността, от първостепенно значение е защитата на здравния статус на служителите, за безпроблемно осъществяване на банковите услуги и особено защитата на критичните за Групата дейности.

Управителният съвет на Банката майка е отговорен за организирането на системата за управление на операционния риск.

4.8. Спазване на изискванията за капиталова адекватност

От 2014 влезе в сила Регламент (ЕС) № 575/2013 на Европейския Парламент и на Съвета от 26.06.2013 относно пруденциалните изисквания за кредитните институции и инвестиционните посредници и за изменение на Регламент (ЕС) №648/2012. Този документ регламентира и капиталовата адекватност на банките. Собственият капитал на Банката майка за регулаторни цели се състои от следните елементи:

- Капитал от първи ред (цялата сума се класифицира като базов собствен капитал от първи ред), който се състои от емитиран капитал, премийни резерви и общи резерви намалени със следните отбиви – положителна репутация, нематериални активи и други регулаторни корекции свързани с позиции, които се включват в счетоводния капитал или активите на Банката майка, но се третират по различен начин за регулиране на капиталовата адекватност.
- Капитал от втори ред: резервите от преценка на недвижимите имоти, използвани за банкова дейност, намалени с регулаторни корекции свързани с позиции, които се включват в счетоводния капитал или активите на Банката, но се третират по различен начин за регулиране на капиталовата адекватност.
- Банката изчислява отношението на обща капиталова адекватност като процентно съотношение между собствения (регулаторен) капитал и рисково-претеглените активи за кредитен, пазарен и операционен риск.

Регламент (ЕС) № 575/2013 на Европейския парламент и на Съвета установява заедно с Директива 2013/36/ЕС на Европейския парламент и на Съвета пруденциалната регулаторна рамка за кредитните институции и инвестиционните посредници, извършващи дейност в Съюза. Сериозният икономически шок, предизвикан от пандемията от Covid-19 и извънредните противоепидемични мерки имат големи последици за икономиката. Публичните органи на равнището на Съюза и на държавите членки предприеха решителни действия, за да подпомогнат домакинствата и платежоспособните предприятия да устоят на временното забавяне на икономическата активност. Предвид това, че ролята на кредитните институции в процеса на възстановяване ще бъде ключова, но същевременно те най-вероятно също ще бъдат засегнати от влошената икономическа ситуация, Европейската централна банка и ЕБО предоставиха повече яснота относно прилагането на заложената в Регламент (ЕС) №575/2013 гъвкавост, като издадоха тълкувания и насоки за прилагането на пруденциалната рамка в контекста на Covid-19.

Управителният съвет на Българската народна банка прие решение, че ще спазва, считано от 10 септември 2020 г. следните приети от Европейския банков орган (ЕБО) Насоки:

- ЕВА/GL/2020/11 относно изискванията за надзорната отчетност и оповестяване в съответствие с „бързата редакция“ на Регламент (ЕС) № 575/2013 в отговор на пандемията от Covid-19;
- ЕВА/GL/2020/12 относно единното оповестяване съгласно член 473а от Регламент (ЕС) № 575/2013 за преходния период за смекчаване на въздействието от въвеждането на МСФО 9 върху собствения капитал в съответствие с „бързата редакция“ на Регламент (ЕС) № 575/2013 в отговор на пандемията от Covid-19.

„Бързата редакция“ на Регламент (ЕС) № 575/2013 (CRR “quick fix”) въвежда изменения в регулаторните изисквания, които имат въздействие върху надзорната отчетност на собствения капитал, начина на отчитане на кредитния риск, пазарния риск и отношението на ливъридж.

В процеса на изготвяне на надзорната отчетност за капиталовите изисквания, Банката майка спазва изискванията на рамката CRD IV (Регламент (ЕС) № 575/2013 (Регламента) и Директива 2013/36/ЕС (Директивата)), приетите Насоки в съответствие с „бързата редакция“ на Регламент (ЕС) № 575/2013 в отговор на пандемията от Covid-19 и Наредба № 7 на БНБ за организация и управление на рисковете в банките.

Банката майка поддържа регулаторен собствен капитал за целите на капиталовата адекватност под формата на базов собствен капитал от първи ред и допълнителен капитал от първи ред.

Минималните регулаторни капиталови изисквания към банките са както следва:

- съотношение на обща капиталова адекватност 8 %;
- съотношение на капитала от първи ред 6 %.

Минималните регулаторни капиталови изисквания към Общинска банка са както следва:

- съотношение на обща капиталова адекватност 8.25 %;
- съотношение на капитала от първи ред 6.25 %.

Към 31 декември 2020 Общинска банка АД отчита следните капиталови съотношения:

- съотношение на обща капиталова адекватност 24.48%. (2019: 19.12%);
- съотношение на капитала от първи ред 24.48%. (2019: 19.12%).

ОБЩИНСКА БАНКА АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
31 декември 2020

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

Към 31 декември 2020 и 2019 структурата на собствения капитал на Банката майка е както следва:

	2020 Basel III	2019 Basel III
Капитал от първи ред		
Регистриран и внесен капитал	69,362	61,362
Намаления		
- Нематериални активи	(1,713)	(1,963)
- Отсрочени данъци, които се основават на бъдеща печалба	(318)	(281)
Нереализирана печалба от финансови инструменти по справедлива стойност в друг всеобхватен доход	4,336	1,813
Други регулаторни корекции съгласно Basel III	37,384	34,425
	109,051	95,356
Общо капиталова база (собствени средства)	109,051	95,356

Към 31 декември 2020 и 2019, съгласно Наредба № 8 от 24 април 2014 на БНБ за капиталовите буфери на банките, Общинска банка АД поддържа следните капиталови буфери:

- предпазен капиталов буфер от базов собствен капитал от първи ред в размер на 11,137 хил. лв. (2019: 12,466 хил. лв.), 2.5% от сумата на общата рисково претеглена експозиция на Банката майка в размер на 445,495 хил. лв. (2019: 498,654 хил. лв.);
- специфичен за институцията антицикличесен капиталов буфер в размер на 1,514 хил. лв. (2019: 1,791 хил. лв.), който е 0.5% от кредитните рискови експозиции в Р. България;
- капиталов буфер за системен риск в размер на 13,365 хил. лв. (2019: 14,960 хил. лв.), равняващ се на 3% от общата рисково претеглена експозиция;
- капиталови изисквания във връзка с корекции по втори стълб в размер на 1,114 хил. лв. (2019: 1,247 хил. лв.), които са 0.25% от общата рисково претеглена експозиция.

5. Счетоводна класификация и справедливи стойности на финансови активи и пасиви

Оценка на финансови активи и пасиви

Счетоводната политика на Групата по отношение на оценяването по справедлива стойност е представена в приложение 3.7.8.

Групата използва следната йерархия за определяне и оповестяване на справедливата стойност на финансовите инструменти чрез следната оценителска техника:

Ниво 1: котирувани (некоригирани) цени на активни пазари за идентични активи или пасиви;

Ниво 2: други техники, за които цялата входяща информация, която има съществен ефект върху отчетената справедлива стойност, подлежи на наблюдение или пряко, или косвено;

Ниво 3: техники, които използват входяща информация, която има съществен ефект върху отразената справедлива стойност, които не се базират на подлежащи на наблюдение пазарни данни.

Справедливата стойност на финансовите активи и пасиви, които се търгуват на активни пазари са базирани на котирувани пазарни цени на борсови или дилърски пазари. За всички останали инструменти Групата определя справедливите им стойности използвайки други техники за оценяване.

Другите техники за оценяване включват модели на базата на настоящата стойност и дисконтираните парични потоци, сравнение с подобни инструменти, за които съществуват наблюдаеми пазарни цени, модели за оценяване на опции и други модели за оценяване. Предположения и входящи данни, използвани в техниките за оценяване включват безрискови и референтни лихвени проценти, кредит спредове и други премии,

ОБЩИНСКА БАНКА АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
31 декември 2020

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

използвани при определянето на дисконтовите проценти, цени на дългови и капиталови ценни книжа, валутни курсове и цени на индекси на капиталови инструменти и очаквани колебания и корелация на цените.

Целта на техниките за оценяване е да се определи справедливата стойност, която отразява цената, която би била получена при продажба на актив или платена при прехвърляне на пасив при обичайна сделка между пазарните участници към датата на оценяване.

Таблиците по-долу представят анализ на активите, оценени по справедлива стойност към 31 декември 2020 и 2019 по нива на йерархия на справедливите стойности, чрез която се категоризира измерването на справедливите стойности. Стойностите се базират на сумите признати в Отчета за финансовото състояние.

31 декември 2020	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Балансова стойност
Активи, оценени по справедлива стойност				
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата	156,900	379	16	157,295
Капиталови инструменти, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	-	3,856	4,780	8,636
ОБЩО	156,900	4,235	4,796	165,931
31 декември 2019	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Балансова стойност
Активи, оценени по справедлива стойност				
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата	46,743	457	22	47,222
Капиталови инструменти, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	-	2,154	3,946	6,100
ОБЩО	46,743	2,611	3,968	53,322

Движението между началното и крайното салдо на капиталовите инвестиции от Ниво 3 представлява нетната преоценка на тези инструменти, като през периода не са извършвани покупки, продажби или рекласификации на подобни инструменти.

6. База за консолидация

6.1. Инвестиции в дъщерни предприятия

Дъщерните предприятия, включени в консолидацията, са както следва:

Име на дъщерното дружество	Страна на учредяване	Основна дейност	2020 Участие	2019 Участие
Управляващо дружество „Общинска Банка Асет Мениджмънт“ ЕАД	България	Управляващо дружество	100.00%	100.00%
Договорен фонд „Общинска банка - Балансиран“	България	Договорен фонд	100.00%	100.00%
Договорен фонд „Общинска банка - перспектива“	България	Договорен фонд	100.00%	100.00%
Сий пропърти ЕАД	България	Недвижими имоти	-	100.00%

В групата няма дъщерни дружества с неконтролиращо участие.

6.2. Продажба на дъщерно предприятие със загуба на контрол

През 2020 г. Групата продаде изцяло акционерното си участие в размер на 100% в своето дъщерно дружество Сий пропърти ЕАД за парична сума в размер на 1,322 хил. лв.

Групата е признала намаление на консолидираната печалба в размер на 4,217 хил. лв.

	2020 хил. лв.
Получено възнаграждение	1,322
Продаден дял в нетните активи на Сий пропърти ЕАД	(5,539)
Резултат от загуба на контрол, признат на ред "Загуба от освобождаване на инвестиция в дъщерно предприятие"	(4,217)

7. Нетен доход от лихви

	Годината, приключваща на 31.12.2020	Годината, приключваща на 31.12.2019
Приходи от лихви		
Лихви от финансови активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата	1,873	970
Лихви от кредити и вземания на клиенти	12,284	13,895
Лихви по вземания от предоставени ресурси и депозити на банки и финансови институции	116	1,771
Лихви от инвестиции, оценявани по амортизирана стойност	2,680	2,699
Отрицателни лихви по лихвоносни пасиви	24	15
Общо приходи от лихви	16,977	19,350
Разходи за лихви		
Лихви по депозити от кредитни институции	(41)	-
Лихви по депозити, други различни от кредитни институции	(1,083)	(1,871)
Лихви по финансов лизинг	(138)	(190)
Отрицателни лихви по лихвоносни активи	(8,140)	(7,760)
Общо разходи за лихви	(9,402)	(9,821)
НЕТЕН ДОХОД ОТ ЛИХВИ	7,575	9,529

Нетният доход от лихви, който Групата калкулира, използвайки метода на ефективната лихва за финансови активи и пасиви, оценявани по амортизирана стойност, за годината, приключваща на 31 декември 2020 включва приходи в размер на 15,104 хил. лв. (2019: 18,380 хил. лв.) и разходи в размер на 9,402 хил. лв. (2019: 9,821 хил. лв.).

Приходите от лихви, които Групата калкулира, използвайки метода на ефективната лихва за финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход за годината, приключваща на 31 декември 2020 са съответно в размер на нула лв. (2019: нула лв.).

ОБЩИНСКА БАНКА АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
31 декември 2020
 Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

8. Нетен доход от такси и комисиони

	Годината, приключваща на 31.12.2020	Годината, приключваща на 31.12.2019
Приходи от такси и комисиони		
Касови и арбитражни операции	1,763	1,696
Обслужване и поддържане на сметки	5,592	4,028
Преводни операции	3,037	3,490
Картови операции	2,913	2,910
Документарни операции	543	582
Други	1265	716
Общо приходи от такси и комисиони	15,113	13,422
Разходи за такси и комисиони		
Преводни операции	(911)	(920)
Картови операции	(1,266)	(1,031)
Други	(311)	(291)
Общо разходи за такси и комисиони	(2,488)	(2,242)
ПРИХОДИ ОТ ТАКСИ И КОМИСИОНИ, НЕТНО	12,625	11,180

В резултат на намалената икономическа активност в резултат на Covid-19 и спадът на общите лихвени равнища, Банката майка е въвела такси, които да регулират свръхликвидността на някои клиенти, което в комбинация с измененията в тарифата на Банката майка от края на 2019 г. е довело до ръст в приходите от такси и комисиони.

9. Нетни (загуби)/печалби от операции с финансови активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата

	Годината, приключваща на 31.12.2020	Годината, приключваща на 31.12.2019
Загуба от преценка на ценни книжа, оценявани по справедлива стойност през печалбата и загубата	(2,476)	(355)
(Загуба)/печалба от продажба на ценни книжа, оценявани по справедлива стойност през печалбата и загубата	(27)	8
Печалба от продажба на валута	1,860	1,491
(Загуба)/печалба от валутна преценка на ценни книжа, оценявани по справедлива стойност през печалбата и загубата	(1)	1
ОБЩО	(644)	1,145

10. Нетни печалби от отписване на финансови активи, които не се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата

През отчетния период Групата е реализирала печалба в размер на 26,063 хил. лв. (2019 г.: 7,299 хил. лв.) от отписване на финансови активи, отчитани по амортизирана стойност, в резултат от сключени договори за продажба на вземания по група кредити.

В приложение 4.2 представя подробно изменението на brutните стойности на продадените активи и заделените за тях очаквани кредитни загуби.

11. Други оперативни приходи

	Годината, приключваща на 31.12.2020	Годината, приключваща на 31.12.2019
Приходи от договори за наеми	1,120	1,172
Неустойки по кредитни и други договори	236	634
Приходи от инкасова дейност	186	230
Продажба на монети и изделия от благородни метали	32	25
Приходи от отписани вземания	-	53
Други приходи	794	130
ОБЩО	2,368	2,244

12. Други оперативни разходи

	Годината, приключваща на 31.12.2020	Годината, приключваща на 31.12.2019
Разходи за инвестиционни имоти	(267)	(326)
Разходи за персонализация на електронни карти	(127)	(144)
Други разходи	(355)	(51)
ОБЩО	(749)	(521)

13. Нетен ефект от обезценка на финансови активи

Движението на обезценките за несъбираемост е както следва:

	Предоставени кредити и вземания на клиенти	Вземания от банки и други финансови институции	Дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност	Други активи	Общо
КЪМ 01 ЯНУАРИ 2019	(81,455)	(96)	(16)	(861)	(82,428)
Начислени обезценки за периода	(10,044)	(116)	(6)	(53)	(10,219)
Реинтегрирани обезценки за периода	17,431	173	2	75	17,681
Нетни обезценки	7,387	57	(4)	22	7,462
Отписани кредити за сметка на обезценките	6,626	-	-	619	7,245
КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ 2019	(67,442)	(39)	(20)	(220)	(67,721)
Начислени обезценки за периода	(5,632)	(78)	(20)	-	(5,730)
Реинтегрирани обезценки за периода	5,247	84	23	270	5,624
Нетни обезценки	(385)	6	3	270	(106)
Отписани кредити за сметка на обезценките	62,582	-	-	223	62,805
КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ 2020	(5,245)	(33)	(17)	273	(5,022)

14. Провизии

Движението на провизиите през периода е както следва:

	Провизии по кредитни ангажменти	Провизии по съдебни дела	Провизии при пенсиониране	Общо
КЪМ 1 ЯНУАРИ 2019	(465)	(216)	(319)	(1,000)
Начислени провизии за периода	(868)	(61)	-	(929)
Реинтегрирани провизии за периода	1,006	-	-	1,006
Нетно начислени провизии	138	(61)	-	77
Други движения през периода	-	-	(162)	(162)
КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ 2019	(327)	(277)	(481)	(1,085)
Начислени провизии за периода	(683)	(53)	-	(736)
Реинтегрирани провизии за периода	455	-	-	455
Нетно начислени провизии	(228)	(53)	-	(281)
Уредени през периода	-	62	-	62
Други движения през периода	-	-	(71)	(71)
КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ 2020	(555)	(268)	(552)	(1,375)

14.1. Провизии по кредитни ангажменти

Провизиите по кредитни ангажменти представляват очакваните кредитни загуби на финансовите гаранции и неусвоените кредитни ангажменти за 12 месеца или за целия период в зависимост от промяната в кредитния риск, спрямо първоначалното им признаване в съответствие с изискванията на МСФО 9.

14.2. Провизии по съдебни дела

Провизии по съдебни дела се признават, когато на база експертна правна оценка се установи, че е по-вероятно Групата да трябва да посрещне тези задължения в близко бъдеще. Към 31 декември 2020 Групата извърши оценка на заведените срещу нея съдебни дела и оцени необходимите провизии по тях в размер на 268 хил. лв. (2019: 277 хил. лв.).

14.3. Провизии за пенсиониране

Провизиите за пенсиониране представляват настоящата стойност на задълженията на Групата по планове с дефинирани доходи, представляващи обезщетения при пенсиониране в съответствие с изискванията на чл. 222 от Кодекса на труда. Актюерските печалби/загуби коригират сумата на признатото задължение. Основните параметри при определяне на задълженията по планове с дефинирани доходи за 2020 година са: Дисконтов процент – 0.199%; Увеличение на възнагражденията – 2% годишно; Пенсионна възраст: мъже 64 години и 3 месеца, жени 61 години и 6 месеца за 2020 и увеличение с по 2 месеца всяка година, докато не се достигне 65 г. за мъжете и за жените.

Резултатите от анализа на отклонението между действителния опит през периода и направените актюерски предположения в предходната оценка може да бъде представен, както следва:

Параметър	Сума
Заделен резерв за отпадналите от съвкупността лица към 31.12.2019	186
Изплатени суми за пенсиониране	197
Недостиг на резерв	(11)
От които реализирани в следствие на непредвидени случаи като:	
- ранно пенсиониране	7
- лица с корекция на брутно трудово възнаграждение в следствие на промяна на клас през 2020	1
Нетен недостиг, изключващ непредвидените случаи	(3)
% от заделения резерв	1.43%

Резултатите от анализа на чувствителността на актюерските предположения са представени в настоящата таблица:

Изменения в допусканията	Централен сценарий	Дисконтов процент		Промяна във възнаграждението		% на напускане	
		+100 b.p.	-50 b.p.	+1%	-1%	+2%	-2%
Изменение	552	540 (12)	558 6	564 12	540 (12)	547 (5)	557 5

Очакванията за изменението на задължението по плана с дефинирани доходи през 2020 може да бъде представено, както следва:

	Провизии при пенсиониране
Провизия за пенсиониране към 31.12.2020	552
в т.ч. Провизия за потенциално пенсиониращи през 2021	352
Очакван разход за пенсии през 2021	352
Освобождаване на резерв за напуснали	17
Излишък	17
Очаквана провизия за пенсиониране към 31.12.2021	310

ОБЩИНСКА БАНКА АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
31 декември 2020

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

15. Административни разходи

	Годината, приключваща на 31.12.2020	Годината, приключваща на 31.12.2019
Разходи за персонала	(15,867)	(15,244)
Вноска за Фонда за реструктуриране на Банки	(4,881)	(3,475)
Информационни, комуникационни и технологични разходи	(2,979)	(2,781)
Разходи за охрана и инкасова дейност	(2,024)	(2,000)
Вноска за Фонда за гарантиране на влоговете в банките	(2,006)	(2,127)
Доставки и други външни услуги	(1,597)	(1,574)
Разходи за консумативи и материали	(860)	(823)
Консултантски, одиторски и други професионални услуги	(455)	(469)
Наеми на сгради и активи	(210)	(439)
Реклама, маркетинг и комуникации	(21)	(31)
Други разходи	(2,052)	(2,259)
ОБЩО	(32,952)	(31,222)

Броят на служителите на Групата към 31 декември 2020 е 649 (2019: 670).

Начислените за годината суми за услуги, извършени от регистрираните одитори на Групата включват услуги за независим финансов одит в размер на 142 хил. лв. (2019: 132 хил. лв.) и услуги за преглед на надеждността на системите за вътрешен контрол по чл.76, ал. 7, т.1 от Закона за кредитните институции в размер на 18 хил. лв. (2019: 17 хил. лв.).

16. Разходи/приходи за данъци

Разходите за данъци представляват сбора от текущи данъци и отсрочени данъци за всички временни разлики, изчислени в съответствие с Закона за корпоративно подоходно облагане при ставка от 10% за 2020 и 2019.

Данъците, посочени в Отчета за печалбата или загубата се състоят от следните елементи:

	Годината, приключваща на 31.12.2020	Годината, приключваща на 31.12.2019
Разход за текущ данък	(1,083)	(52)
Приход от отсрочени данъци, свързани с възникването и обратното проявление на отсрочени данъчни активи	36	207
ОБЩО (РАЗХОДИ)/ПРИХОДИ ЗА ДАΝЪК ВЪРХУ ПЕЧАЛБАТА	(1,047)	155

Действителните данъци на Групата се различават от теоретичния си размер, изчислен на базата на печалбата преди данъци и номиналния размер на данъчната ставка, както следва:

	Годината, приключваща на 31.12.2020	Годината, приключваща на 31.12.2019
Печалба преди данъци	5,895	1,457
Данъци по приложими данъчни ставки 10 % за 2020 и 2019	(590)	(146)
Данъчен ефект върху приходи/разходи, с които се намалява/увеличава облагаемата печалба	(495)	94
Разход за текущ данък	(1,085)	(52)
Приход от отсрочени данъци, свързани с възникването и обратното проявление	38	207
ОБЩО (РАЗХОДИ)/ПРИХОДИ ЗА ДАΝЪК ВЪРХУ ПЕЧАЛБАТА	(1,047)	155
ЕФЕКТИВНА ДАΝЪЧНА СТАВКА	17.76%	10.64%

ОБЩИНСКА БАНКА АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
31 декември 2020
Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

През 2020 г. Банката майка е признала текущ разход за данъци във връзка с елементи на другия всеобхватен доход в размер на 280 хил. лв. (2019: 0 хил. лв.)

17. Парични средства в брой и парични салда при централната банка

	Към 31.12.2020	Към 31.12.2019
Парични средства в брой	22,364	23,747
Сметки в Централната банка	1 205,900	1 218,554
ОБЩО	1 228,264	1 242,301

Сметките в Централната банка включват минимални нелихвоносни резерви в размер на 109,557 хил. лв. (2019: 113,713 хил. лв.), както и резервен обезпечителен фонд във връзка с гаранционния механизъм на информационната система „Борика“ в размер на 5,417 хил. лв. (2019: 7,939 хил. лв.) в съответствие с разпоредбите на Централната банка. Няма ограничения, наложени от Централната банка за използване на минималните резерви. Тези резерви се определят на база на депозитите, привлечени от Групата.

От август 2018 година Групата обезпечава привлечените средства от бюджетни предприятия и държавни институции чрез блокиране в полза на Министерството на финансите на основание на чл. 152, ал. 6 Закона за публичните финанси на парични средства по специално разкрита за тази цел сметка в Българската народна банка. Към 31 декември 2020 блокираната сума е в размер на 830,000 хил. лв. (2019: 830,000 хил. лв.).

18. Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата

	Към 31.12.2020	Към 31.12.2019
Български държавни ценни книжа	156,602	46,405
Дялове в договорни фондове	13	15
Общински облигации	366	442
Акции в местни предприятия	297	338
Чуждестранни корпоративни облигации	6	11
Компенсаторни инструменти	11	11
ОБЩО	157,295	47,222

Ценните книжа са оценени по справедлива стойност, представляваща тяхната пазарна стойност. Към 31 декември 2020 няма български държавни ценни книжа, блокирани като обезпечение за поддържане на бюджетни сметки. Към 31 декември 2019 блокираните български държавни ценни книжа са възлизали на 44,928 хил. лв.

Към 31 декември 2020 йерархията на справедливите стойности, чрез която се категоризира измерването на справедливите стойности тези активи по нива, се разпределя съответно Ниво 1 – 156,900 хил. лв. (2019: 46,743 хил. лв.), Ниво 2 – 379 хил. лв. (2019: 457 хил. лв.) и Ниво 3 – 16 хил. лв. (2019: 22 хил. лв.).

19. Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход

Финансовите активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход към 31 декември 2020 представляват акции в чуждестранни предприятия на стойност 3,856 хил. лв. (2019: 2,154 хил. лв.) и в български предприятия на стойност 4,780 хил. лв. (2019: 3,946 хил. лв.), категоризирани съответно в Ниво 2 и в Ниво 3 в йерархията на справедливите стойности.

ОБЩИНСКА БАНКА АД
ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
31 декември 2020
 Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

20. Вземания от банки и други финансови институции

	Към 31.12.2020	Към 31.12.2019
Ностро сметки в банки	43,287	43,552
Предоставени депозити при банки	123,584	169,037
Гаранционни депозити във Mastercard Inc. и Visa	495	521
	167,366	213,110
Очаквани кредитни загуби	(33)	(39)
ОБЩО	167,333	213,071

Гаранционните депозити са депозити на Mastercard Inc. и Visa във връзка с разплащанията на Групата в тези системи.

Към 31 декември 2020 и 2019 остатъчният и оригиналният матуритет на всички предоставени депозити на банки е до 3 месеца.

21. Вземания по споразумения с клауза за обратно изкупуване

Към 31 декември 2019 вземанията по споразумения с клауза за обратно изкупуване в размер на 17,956 хил. лв. са с контрагенти финансови институции и са с остатъчен матуритет до три месеца. Банката майка не е определила очаквани кредитни загуби, поради високата ликвидност и покритие с обезпечение на посочените споразумения. Към 31 декември 2020 Банката майка няма вземания по споразумения с клауза за обратно изкупуване.

22. Предоставени кредити и вземания от клиенти

22.1. Анализ по видове клиенти

Структурата на кредитния портфейл по видове клиенти е както следва:

	Към 31.12.2020			Към 31.12.2019		
	Отчетна стойност	Обезценка за несъбираемост	Балансова стойност	Отчетна стойност	Обезценка за несъбираемост	Балансова стойност
Физически лица	112,254	(1,320)	110,934	96,180	(5,567)	90,613
жилищно -ипотечни кредити	32,133	(38)	32,095	28,745	(548)	28,197
потребителски кредити	79,064	(1,265)	77,799	66,003	(4,894)	61,109
кредитни карти	1,057	(17)	1,040	1,432	(125)	1,307
Предприятия	120,741	(2,587)	118,154	193,897	(59,934)	133,963
Бюджетни предприятия	41,409	(1,325)	40,084	69,463	(1,903)	67,560
НБФИ	3,688	(13)	3,675	7,757	(38)	7,719
ОБЩО	278,092	(5,245)	272,847	367,297	(67,442)	299,855

ОБЩИНСКА БАНКА АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
31 декември 2020

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

В структурата на кредитния портфейл по видове клиенти, кредитите отпуснати на физическите лица са допълнително посочени по цел на кредита.

Сегмент	Фаза	Брой сделки	31 Декември 2020		Балансова стойност в хил. лв.
			Отчетна стойност в хил. лв.	Обезценка в хил. лв.	
Дребно	фаза 1	14,448	108,934	(556)	108,377
	фаза 2	84	1,676	(167)	1,509
	фаза 3	130	1,645	(597)	1,048
	Общо	14,662	112,254	(1,320)	110,934
Нефинансови предприятия	фаза 1	108	110,053	(1,030)	109,023
	фаза 2	5	7,338	(223)	7,115
	фаза 3	12	3,350	(1,334)	2,016
	Общо	125	120,741	(2,587)	118,154
Финансови предприятия	фаза 1	1	3,407	-	3,407
	фаза 2	2	281	(13)	268
	фаза 3	-	-	-	-
	Общо	3	3,688	(13)	3,675
Бюджет	фаза 1	20	40,106	(955)	39,151
	фаза 2	1	1,303	(370)	933
	фаза 3	-	-	-	-
	Общо	21	41,409	(1,325)	40,084
Общо кредитен портфейл		14,811	278,092	(5,245)	272,847

22.2. Анализ по отрасли

	Към 31.12.2020			Към 31.12.2019		
	Отчетна стойност	Обезценка за несъбираемост	Балансова стойност	Отчетна стойност	Обезценка за несъбираемост	Балансова стойност
Физически лица	112,254	(1,320)	110,934	96,180	(5,567)	90,613
Промисленост	11,561	(417)	11,144	24,364	(10,844)	13,520
Услуги	27,044	(344)	26,700	39,707	(6,408)	33,299
Търговия	5,768	(1,180)	4,588	31,498	(15,413)	16,085
Бюджетни предприятия	41,409	(1,325)	40,084	69,463	(1,903)	67,560
Строителство	29,889	(560)	29,329	58,371	(18,282)	40,089
Транспорт	40,704	(73)	40,631	27,754	(357)	27,397
Селско стопанство	5,775	(13)	5,762	12,203	(8,630)	3,573
Финансови и застрахователни дейности	3,688	(13)	3,675	7,757	(38)	7,719
ОБЩО	278,092	(5,245)	272,847	367,297	(67,442)	299,855

През 2020 отписаните вземания по кредити за сметка на заделената обезценка за несъбираемост е в размер на 62,582 хил. лв. (2019: 7,245 хил. лв.) (приложение 13).

Ефектите от Covid-19 върху кредитния процес и управлението на кредитния риск са представени в приложение 4.2.7.

ОБЩИНСКА БАНКА АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
31 декември 2020
 Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

23. Други активи

	Към 31.12.2020	Към 31.12.2019
Имоти, придобити за препродажба	12,389	284
Разчети с банки	4,238	136
Авансови плащания	1,496	867
Разходи за бъдещи периоди	1,043	1,047
Други финансови вземания	3,327	3,568
Оборотни наличности от благородни метали	486	569
ДДС за внасяне	324	-
Материали	207	244
Други активи	1,097	300
	24,607	7,015
Обезценка	(2,763)	(2,986)
ОБЩО	21,844	4,029

През 2020 г. Групата е закупила урегулиран поземлен имот на стойност 12,105 хил. лв. Тази покупка е в съседство на притежаван от нея имот, придобит от обезпечение, представен в приложение 24. Групата е в процес на напреднали преговори с купувач, декларира намерение за закупуване на двата имота в цялост.

24. Активи, придобити от обезпечения

Движението на активите, придобити от обезпечения е както следва:

	Недвижими имоти
Към 1 януари 2019	21,489
Придобити	1,465
Продадени	(907)
	22,047
Начислена обезценка за периода	(1,662)
Към 31 декември 2019	20,385
Продадени	(211)
Освободени в резултат от бизнес комбинация	(5,670)
Към 31 декември 2020	14,504

Групата е направила своя ежегоден анализ за наличие на индикации за обезценка до нетна реализируема стойност на активите, придобити от обезпечения. Заключение от извършените процедури е, че не са идентифицирани факти и обстоятелства, които да показват, че нетната реализируема стойност на активите, придобити от обезпечения, е по-ниска от тяхната балансова стойност.

За целите на анализа на нетната реализируема стойност са използвани оценки от ангажирани от Групата външни независими оценители на недвижими имоти. В оценките е използван методът на пазарните аналози (сравнителните продажби). При него се прави оценка чрез пряко сравнение на разглеждания имот и подобни на него, които са били продадени, като цената се определя въз основа на тези предишни сделки. При прилагането на този метод е необходимо данните за сравнимите имоти да бъдат действително сходни, имотите да са подобни, да са в същия район, а времето на сделката и датата, към която се изготвя оценката да са близки. При изчисленията в хода на анализа са използвани предимно значими ненаблюдаеми входящи данни като коефициент за пазарна реализация, коефициент за местоположение и коефициент за специфични особености (състояние).

Както е оповестено в пояснение 2.2 през 2020 г. Банката е освободила инвестицията си в Сий Пропърти ЕАД, в резултат на което е реализирано намаление на активите, придобити от обезпечения в размер на 5,670 хил. лв.

ОБЩИНСКА БАНКА АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
31 декември 2020

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

Както е оповестено в приложение 23 Групата е в процес на напреднали преговори с купувач, декларирал намерение за закупуване на два имота – имот закупен с цел препродажба, отчитан в други активи с балансова стойност от 12,105 хил. лв. и поземлени имоти, придобити от обезпечения на стойност 12,716 хил. лв.

25. Дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност

	Към 31.12.2020	Към 31.12.2019
Български общински облигации	70,369	79,872
Български държавни облигации	34,978	35,253
Чуждестранни корпоративни облигации	7,599	7,775
	112,946	122,900
Очаквани кредитни загуби	(17)	(20)
ОБЩО	112,929	122,880

Групата не е залагала свои дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност.

26. Имоти и оборудване

	Земя и сгради	Офис оборудване	Транспортни средства	Стопански инвентар	Други материални активи	Активи в процес на изграждане	Общо
Преоценена/Отчетна стойност							
1 януари 2019	19,731	9,068	1,775	3,508	5,321	133	39,536
Постъпили	-	166	-	7	17	79	269
Отписани	-	(541)	(238)	(162)	(283)	-	(1,224)
Прехвърлени	-	-	(264)	-	-	18,520	18,256
Нетно увеличение/ (намаление)	-	(375)	(502)	(155)	(266)	18,599	17,301
31 декември 2019	19,731	8,693	1,273	3,353	5,055	18,732	56,837
Постъпили	-	1,499	-	16	19	58	1,592
Отписани	-	(691)	(238)	(97)	(146)	-	(1,172)
Преоценка	43	-	-	-	-	-	43
Прехвърлени в Активи с право на ползване	-	-	264	-	-	-	264
Нетно увеличение/ (намаление)	43	808	26	(81)	(127)	58	727
31 декември 2020	19,774	9,501	1,299	3,272	4,928	18,790	57,564
Натрупана амортизация							
1 януари 2019	3,263	6,290	1,289	3,272	5,109	-	19,223
Начислена за годината	331	851	75	89	57	-	1,403
Амортизация на отписаните	-	(535)	(188)	(159)	(272)	-	(1,154)
Амортизация на прехвърлените	-	-	(146)	-	-	-	(146)
Начислена за годината, нетно	331	316	(259)	(70)	(215)	-	103
31 декември 2019	3,594	6,606	1,030	3,202	4,894	-	19,326
Начислена за годината	323	829	94	67	38	-	1,351
Амортизация на отписаните	-	(674)	(181)	(95)	(144)	-	(1,094)
Амортизация на прехвърлените	-	-	195	-	-	-	195
Начислена за годината, нетно	323	155	108	(28)	(106)	-	452
31 декември 2020	3,917	6,761	1,138	3,174	4,788	-	19,778
Нетна балансова стойност към 31 декември 2019	16,137	2,087	243	151	161	18,732	37,511
Нетна балансова стойност към 31 декември 2020	15,857	2,740	161	98	140	18,790	37,786

ОБЩИНСКА БАНКА АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
31 декември 2020

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

Към 31 декември 2020 в съответствие с приетата счетоводна политика Групата е направила преоценка в размер на 43 хил. лв. на земята и сградите, използвани в дейността ѝ. Към 31 декември 2019 е установено, че не са налице условия и основания за извършване на преоценка на активите преди изтичане на приетия обичаен период, както и за обезценка. Анализът на справедливите стойности на земите и сградите, използвани в дейността на Групата, по ниво в йерархията на справедливите стойности, категоризират оценката по справедливата им стойност в Ниво 3. Оценката на преоценената стойност е извършена от независим външен оценител.

Към 31 декември 2020 балансовата стойност на земята и сградите, използвани в дейността на Групата, ако се отчитаха съгласно метода на цената на придобиване, би била 8,768 хил. лв. (2019: 9,004 хил. лв.).

Във връзка със стартирания процес на реализация на инвестиционни намерения за изграждане на собствена сграда на Централно управление на Групата, към 31 декември 2020, са отчетени активи в процес на изграждане в размер на 18,578 хил. лв., (2019: 18,520 хил. лв.) представляващи имот, находящ се в центъра на град София и акумулирани разходи по проектиране и административни процедури за строителни книжа.

Към 31 декември 2020 Групата няма заложен свои имоти и оборудване като обезпечение и няма пости договорни ангажименти за придобиване на значими имоти и оборудване.

27. Инвестиционни имоти

	Общо
Отчетна стойност	
1 януари 2019	56,507
Постъпили	64
Прехвърлени от активи, придобити от обезпечения (виж прил.24)	(20,923)
31 декември 2019	35,648
31 декември 2020	35,648
Натрупана амортизация	
1 януари 2019	(5,442)
Начислена за годината	(824)
Прехвърлени към други материални активи (виж прил. 26)	2,403
31 декември 2019	(3,863)
Начислена за годината	(637)
31 декември 2020	(4,500)
Нетна балансова стойност към 31 декември 2019	31,785
Нетна балансова стойност към 31 декември 2020	31,148

Инвестиционните имоти на Групата представляват земи и сгради. В края на всеки отчетен период инвестиционните имоти преминават през преглед за наличие на обстоятелства за обезценка. Към 31 декември 2020 и 2019 Групата не е установила съществуването на индикации за обезценка. Справедливата стойност на инвестиционните имоти на Групата към 31.12.2020 е в размер на 31,891 хил. лв.

През 2020 Групата е отчетла приходи от наеми от инвестиционни имоти в размер на 1,094 хил. лв. (2019: 1,124 хил. лв.). Преките разходи за поддържането на инвестиционните имоти, генерирани приходи през 2020 са на стойност 99 хил. лв. (2019: 105 хил. лв.). Преките разходи за поддържането на инвестиционни имоти, които не са генерирани приходи през 2020 са на стойност 150 хил. лв. (2019: 144 хил. лв.). Анализът на справедливите стойности на инвестиционните имоти на Групата, по ниво в йерархията на справедливите стойности, категоризира оценката по справедливата им стойност в Ниво 3.

ОБЩИНСКА БАНКА АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
31 декември 2020
 Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

Към 31 декември 2020 балансовата стойност на инвестиционните имоти, придобити от обезпечения, е 18,631 хил. лв. (2019: 19,016 хил. лв.). Групата ги е класифицирала в тази група, тъй като активите се експлоатират като се отдават под наем и намеренията на ръководството са да ги държи за получаване на доходи от наеми или за увеличаване на стойността им и евентуална продажба.

28. Нематериални активи

Отчетна стойност	2020	2019
1 януари	4,877	4,970
Постъпили	117	48
Отписани	-	(141)
Нетно увеличение/(намаление)	117	(93)
31 декември	4,994	4,877
Натрупана амортизация		
1 януари	2,914	2,691
Начислена за годината	367	364
Амортизация на отписаните	-	(141)
Начислена за годината, нетно	367	223
31 декември	3,281	2,914
Нетна балансова стойност към 31 декември	1,713	1,963

Към 31 декември 2020 Групата няма заложиени свои нематериални активи като обезпечение и няма поети ангажименти за придобиване на значими нематериални активи.

29. Активи с право на ползване и задължения по лизингови договори

29.1. Активи с право на ползване

Активите с право на ползване, признати от Групата във връзка с прилагането на МСФО 16 Лизинг, могат да бъдат представени, както следва:

Активи с право на ползване по класове активи	Към 31.12.2020		Към 31.12.2019
Сгради	3,661		4,344
Транспортни средства	-		78
ОБЩО	3,661		4,422
Активи с право на ползване	Сгради	Транспортни средства	Общо
Брутна балансова стойност			
Салдо към 1 януари 2019	-	-	-
Ефект от МСФО 16 Лизинг	6,305	264	6,569
Новопридобити активи	672	-	672
Отписани активи	(941)	-	(941)
Салдо към 31 декември 2019	6,036	264	6,300
Новопридобити активи	1,261	-	1,261
Отписани активи	(246)	(264)	(510)
Салдо към 31 декември 2020	7,051	-	7,051
Амортизация и обезценка			
Салдо към 1 януари 2019	-	-	-
Ефект от МСФО 16 Лизинг	-	146	146
Отписани активи	(132)	-	(132)
Амортизация	1,824	40	1,864
Салдо към 31 декември 2019	1,692	186	1,878
Отписани активи	(139)	(201)	(340)
Амортизация	1,837	15	1,852
Салдо към 31 декември 2020	3,390	-	3,390
Балансова стойност към 31 декември 2019	4,344	78	4,422
Балансова стойност към 31 декември 2020	3,661	-	3,661

ОБЩИНСКА БАНКА АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
31 декември 2020
Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

29.2. Задължения по лизингови договори

	Към 31.12.2020	Към 31.12.2019
Задължения по лизингови договори – нетекуща част	2,128	2,744
Задължения по лизингови договори – текуща част	1,648	1,725
ОБЩО	3,776	4,469

Групата наема помещения в сгради, които използва за банкови салони. С изключение на краткосрочните договори за лизинг и лизинга на активи с ниска стойност, всеки лизинг се отразява в отчета за финансовото състояние като актив с право на ползване и задължение по лизинг.

Всеки лизинг обикновено налага ограничение, че активите с право на ползване могат да бъдат използвани само от Групата, освен ако Групата има договорно право да преотдава под наем актива на трето лице. Лизинговите договори или не могат да бъдат отменени, или могат да бъдат отменени само при заплащане на значителни санкции за предсрочно прекратяване.

Бъдещите минимални лизингови плащания към 31 декември 2020 са както следва:

	Дължими минимални лизингови плащания						Общо
	До 1 година	1-2 години	2-3 години	3-4 години	4-5 години	След 5 години	
Лизингови плащания 31.12.2020							
Брутни лизингови плащания	1,748	1,313	477	184	93	155	3,970
Финансови разходи	(100)	(48)	(20)	(11)	(6)	(9)	(194)
Нетна настояща стойност	1,648	1,265	457	173	87	146	3,776

Бъдещите минимални лизингови плащания към 31 декември 2019 са както следва:

	Дължими минимални лизингови плащания						Общо
	До 1 година	1-2 години	2-3 години	3-4 години	4-5 години	След 5 години	
Лизингови плащания 31.12.2019							
Брутни лизингови плащания	1,847	1,433	1,026	333	40	15	4,694
Финансови разходи	(122)	(69)	(27)	(5)	(1)	(1)	(225)
Нетна настояща стойност	1,725	1,364	999	328	39	14	4,469

През годината Групата не е договаряла отстъпки със своите лизингодатели за наетите недвижими имоти, в резултат на въздействие на пандемията Covid-19. Намалението на активите с право на ползване се дължи на процес по оптимизация на мрежата от физически точки на обслужване, използвани от Групата.

29.3. Лизингови плащания, които не се признават като пасив

Групата е избрала да не признава задължение по лизингови договори, ако те са краткосрочни (лизинги с очакван срок от 12 месеца или по-малко) или ако те са наем на активи с ниска стойност. Плащания направени по тези лизингови договори се признават като разход по линейния метод. В допълнение, някои променливи лизингови плащания не могат да бъдат признавани като лизингови пасиви и се признават като разход в момента на възникването им.

ОБЩИНСКА БАНКА АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
31 декември 2020
 Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

Разходите, свързани с плащания, които не са включени в оценката на задълженията по лизингови договори, са както следва:

	Годината, приключваща на 31.12.2020	Годината, приключваща на 31.12.2019
Краткосрочни лизингови договори	153	414
Лизинг на активи с ниска стойност	45	41
	198	455

29.4. Договори за оперативен лизинг, по които Групата е лизингодател

	Към 31.12.2020	Към 31.12.2019
По-малко от една година	888	1,443
Между една и пет години	2,274	3,846
Повече от пет години	258	744
ОБЩО	3,420	6,033

Таблиците по-долу показват по остатъчен матуритет сумата на бъдещите минимални лизингови плащания по договорите за оперативен лизинг.

	Минимални лизингови постъпления, дължими от лизингополучателите						Общо
	До 1 година	1-2 години	2-3 години	3-4 години	4-5 години	След 5 години	
Брутни лизингови плащания							
Към 31.12.2020 г.	888	899	598	390	387	258	3,420
Към 31.12.2019 г.	1,443	1,425	1,149	787	485	744	6,033

Приходите от договори за оперативен лизинг са представени в приложение 11. В резултат на Covid-19 пандемията и множеството затваряния и ограничения за използване на обекти с обществено предназначение, Групата е предоставяла различни форми на отстъпки на своите наематели, в резултат на което са отчетени по-ниски приходи от наем за 2020 г. Размерът на предоставените отстъпки е на стойност 323 хил. лв.

30. Депозити от други клиенти

	31 декември 2020			31 декември 2019		
	Лева	Чужде- странна валута	Общо	Лева	Чужде- странна валута	Общо
РЕЗИДЕНТИ	1,575,537	338,722	1,914,259	1,624,569	285,455	1,910,024
Физически лица	587,359	216,199	803,558	536,898	180,484	717,382
Бюджетни предприятия	675,741	38,443	714,184	605,566	61,261	666,827
Услуги	129,706	25,433	155,139	142,351	19,755	162,106
Промисленост	42,754	14,315	57,069	150,735	9,638	160,373
Търговия	27,096	9,215	36,311	31,230	6,173	37,403
Транспорт	38,574	30,479	69,053	54,809	2,868	57,677
Строителство	60,944	1,211	62,155	92,461	1,784	94,245
Финанси /без банки/	2,145	3,343	5,488	2,333	3,405	5,738
Селско стопанство	11,218	84	11,302	8,186	87	8,273
НЕРЕЗИДЕНТИ	1,294	10,081	11,375	1,477	12,740	14,217
ОБЩО	1,576,831	348,803	1,925,634	1,626,046	298,195	1,924,241

ОБЩИНСКА БАНКА АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
31 декември 2020
 Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

Депозитите на бюджетни предприятия към 31 декември 2020 и 2019 включват предимно депозити на общини в България.

31. Други пасиви

	Към 31.12.2020	Към 31.12.2019
Финансови задължения	2,833	3,241
Приходи за бъдещи периоди	815	263
Банкови преводи в изпълнение	795	1,036
Неизползван платен отпуск и други задължения към персонала	419	431
Други пасиви	278	340
ОБЩО	5,140	5,311

Финансовите задължения се състоят основно от задължения към доставчици на услуги, предоставени на Банката, които са платени през месец януари съответно на 2021 и 2020. Банковите преводи в изпълнение представляват задължения за преводи във валута, наредени от клиенти в последния ден съответно на 2020 и 2019 година, с вальор за изпълнение на превода до два дни. Тези преводи са изпълнени в първия работен ден съответно на 2021 и 2020 година.

32. Данъчни активи и пасиви

32.1. Текущи данъци

Текущите данъчни активи представляват нетната данъчна позиция във връзка с данък печалба (корпоративен данък) за съответната година, увеличена с надвнесения и все още невъзстановен от данъчната администрация корпоративен данък за предходна година. Съгласно законовите изисквания, Групата прави авансови вноски за данък печалба, изчислени на базата на данъчната печалба за предходна година. В случай, че направените авансови вноски към края на годината, превишават окончателно дължимия данък за годината, това превишение не може автоматично да се приспадне от задълженията за корпоративен данък през следващата година, а трябва да бъде изрично възстановено от данъчната администрация. В резултат на това към 31 декември 2019 текущите данъчни активи на стойност 83 хил. лв. представляват корпоративен данък за възстановяване за 2020. Към 31 декември 2020 Групата няма текущи данъчни активи.

Групата има задължение за корпоративен данък в размер на 184 хил. лв. (31.12.2019: 15 хил. лв.). Дружествата в Групата нямат право на нетно уреждане на данъчните задължения във връзка с корпоративен данък.

32.2. Отсрочени данъци

Отсрочените данъци върху дохода се изчисляват върху всички временни разлики чрез балансовия метод на определяне на задълженията, като се прилага данъчна ставка в размер на 10%.

Информация за видовете отсрочени данъчни активи и пасиви към 31 декември 2020 и 2019 година е посочена в следващата таблица:

ОБЩИНСКА БАНКА АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
31 декември 2020
 Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

Салдата на отсрочените данъци върху дохода принадлежат към следните балансови позиции:

	Активи		Пасиви		Нето (активи)/пасиви	
	2020	2019	2020	2019	2020	2019
Имоти и оборудване	(190)	(166)	798	794	608	628
Провизии	(37)	(43)	-	-	(37)	(43)
Актюерски печалби и загуби	(55)	(48)	-	-	(55)	(48)
Други пасиви	(36)	(24)	-	-	(36)	(24)
Финансови активи	-	-	227	227	227	227
Нетни данъчни (активи)/пасиви	(318)	(281)	1,025	1,021	707	740

Движението на временните данъчни разлики през 2020 година произтича от:

	Баланс 2019	Признати през годината		Баланс 2020
		В печалби и загуби	В друг всеобхватен доход	
Имоти и оборудване	628	(25)	5	608
Провизии	(43)	6	-	(37)
Актюерски печалби и загуби	(48)	(7)	-	(55)
Други пасиви	(24)	(12)	-	(36)
Финансови активи	227	-	-	227
Нетни отсрочени данъчни (активи)/ пасиви	740	(38)	5	707

Движението на временните данъчни разлики през 2019 година произтича от:

	Баланс 31.12.2018	Признати през годината		Баланс 31.12.2019
		В печалби и загуби	В друг всеобхватен доход	
Имоти и оборудване	758	(130)	-	628
Провизии	-	(43)	-	(43)
Актюерски печалби и загуби	-	(10)	(38)	(48)
Други пасиви	-	(24)	-	(24)
Финансови активи	227	-	-	227
Нетни отсрочени данъчни (активи)/ пасиви	985	(207)	(38)	740

33. Капитал и резерви

33.1. Акционерен капитал

Към 31 декември 2020 акционерният капитал на Банката-майка е в размер на 69,362 хил. лв. и се състои от 6,936,281 броя поименни безналични акции с право на глас, всяка с номинал 10 лева. Към 31 декември 2020 и 2019 Новито Опортюнитис Фонд АГмвК има дял от 95.5% (31.12.2019: 95.5%) в акционерния капитал на Банката.

През 2019 и 2020 година Групата не е разпределяла и изплащала дивиденди.

33.2. Преоценъчни резерви

Преоценъчните резерви включват:

- Преоценъчен резерв на недвижими имоти, в който е включен ефектът от преоценката на недвижимите имоти, използвани в дейността във връзка с прилагания от Групата модел на преоценка съгласно МСС 16 „Имоти, машини и съоръжения“ (виж приложение 26), нетно от данъци;
- Преоценъчен резерв на ценни книжа, който се състои от преоценки в резултат на изменението в справедливите им стойности, нетно от данъци и

ОБЩИНСКА БАНКА АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
31 декември 2020

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

- Актюерски печалби или загуби, нетно от данъци, свързани със задълженията на Групата по планове с дефинирани доходи съгласно МСС 19 „Доходи на наети лица“.

	Към 31.12.2020	Към 31.12.2019
Преоценъчен резерв на недвижими имоти	7,292	7,249
Преоценъчен резерв на ценни книжа	4,336	1,813
Актюерски печалби и загуби	(23)	(339)
ОБЩО	11,605	8,723

33.3. Законови резерви

Групата формира Фонд „Резервен“ по решение на Общото събрание, на основание чл. 246, ал. 2, т. 4 от Търговския закон от заделената печалба след данъци, чиято стойност към 31 декември 2020 е 35,329 хил. лв. (2019: 29,394 хил. лв.).

34. Свързани лица

Свързаните лица на Групата включват нейните собственици и ключовия управленски персонал, тъй като групата няма асоциирани или съвместни предприятия, както и други дружества под общ контрол.

Към 31 декември 2020 Общинска банка АД е в отношение на свързаност с ключовия си ръководен персонал и с Новито Опортюнитиис Фонд АГмвК, който е основен акционер, притежаващ 95.50% от регистрирания капитал на Банката-майка.

В нормалния ход на бизнес-дейността се извършват банкови транзакции със свързани лица. Тези транзакции се извършват по договорени цени, които не се различават от пазарните. Няма просрочени вземания от свързани лица.

Сделките и неуредените салда със свързани лица към 31 декември са както следва:

34.1. Разчети със свързани лица

2020	Ключов ръководен персонал	Основен акционер	Общо
Кредити и вземания	6	-	6
Други активи	-	-	-
Депозити	585	-	585
Неусвоени ангажменти и издадени гаранции	24	-	24
2019	Ключов ръководен персонал	Основен акционер	Общо
Кредити и вземания	38	-	38
Други активи	-	-	-
Депозити	553	-	553
Неусвоени ангажменти и издадени гаранции	34	-	34

34.2. Сделки със свързани лица

	Ключов ръководен персонал	Основен акционер	Общо
2020			
Приходи от лихви	1	-	1
ОБЩО	1	-	1
2019			
Приходи от лихви	2	-	2
ОБЩО	2	-	2

Краткосрочните доходи на ключовия ръководен персонал на Групата за годината, приключваща на 31 декември 2020 са на стойност 932 хил. лв. (2019: 984 хил. лв.).

35. Парични средства и парични еквиваленти

Паричните средства и паричните еквиваленти за целите на Отчета за паричните потоци се състоят от следните салда:

	Към 31.12.2020	Към 31.12.2019
Парични средства в брой	22,364	23,747
Сметки в Централната банка	1,205,900	1,218,554
Ностро сметки в банки	43,282	43,548
Предоставени депозити при банки	124,051	169,523
Гаранционни депозити (виж приложение 20)	(495)	(521)
ОБЩО	1,395,102	1,454,851

Парични средства и парични еквиваленти по смисъла на използването им в Отчета за паричните потоци включват парични средства в брой, средства в Централната банка без наложени ограничения, както и ностро сметки, депозити в банки и вземания от банки по споразумения с клауза за обратно изкупуване с оригинален падеж до 3 месеца. Групата признава като парични средства и парични еквиваленти средствата, представляващи минимален задължителен резерв и резервен обезпечителен фонд, така както е оповестено приложение 17. Банките могат свободно да използват тези средства срещу заплащане на лихва, съгласно Наредба 21 на БНБ за задължителните минимални резерви, които банките поддържат при БНБ.

36. Поети условни и неотменяеми задължения

Поетите от Групата условни и неотменяеми ангажименти се състоят от издадени гаранции, търговски акредитиви и неусвоени средства по договорени кредити.

Към 31 декември 2020 Групата е издала гаранции на клиенти в полза на трети лица в размер съответно на 35,310 хил. лв. (2019: 33,139 хил. лв.), които са обезпечени с депозити, дълготрайни материални активи и други активи. Тези потенциални задължения са носители на задбалансов кредитен риск.

Неусвоените ангажименти по договорени кредити и овърдрафти към 31 декември 2020 са в размер на 81,201 хил. лв. (2019: 68,125 хил. лв.).

Към 31 декември 2020 и 2019 Групата няма условни задължения по валутни спот сделки и няма сключени форуърдни сделки.

37. Безналични сделки

През представените отчетни периоди Банката е осъществила следните инвестиционни и финансови сделки, при които не са използвани пари или парични еквиваленти и които не са отразени в отчета за паричните потоци:

- Банката е придобила активи с право на ползване в размер на 672 хил. лв. (2019 г: 1,261 хил. лв.);
- Банката е продала дъщерното си предприятие Сий Пропърти ЕАД като продажната сума се урежда съгласно погасителен план.

38. Събития след датата на отчетния период

Не са възникнали коригиращи събития или значителни некоригиращи събития между датата на финансовия отчет и датата на оторизирането му за издаване, с изключение на описаното по-долу.

На заседание на Надзорния съвет на Общинска банка АД по Протокол 4/22.03.2021 е гласувана промяна в състава на Управителния съвет на банката. Към датата на датата на оторизирането за издаване на настоящия индивидуален финансов отчет, промяната не е вписана в Търговския регистър към Агенцията по вписванията.

С оглед на предприетите от различни правителства, вкл. българското, динамични мерки за ограничаване на някои бизнеси и наложените от това промени, отразяващи се пряко на развитието на икономическите отрасли на Република България, държавите от ЕС и останалите държави търговски партньори на компании от страната, Ръководството на Групата не е в състояние да оцени продължаващото влияние на коронавирус пандемията върху бъдещото финансово състояние и резултатите от дейността на Групата, но счита, че въздействието би могло да доведе до волатилност на пазарния и ценови риск, свързан с финансовите активи на Групата и е възможно да има негативен ефект върху дейността на кредитополучатели и съответно резултатите от дейността на Групата. Очакванията на Ръководството са негативните ефекти да отшумят след отпадането на ограниченията за движението на хора, транспортни средства и стоки, като икономическата активност се очаква да бъде положително повлияна от обявените мерки за подкрепа и заделените допълнителни държавни и европейски фондове, водещи до допълнителни публични гаранции на портфейли с вземания, допълнително безлихвено финансиране на стопански субекти и преки помощи за засегнатите компании и лица. Доколкото тези мерки ежедневно се допълват и разширяват, Ръководството на Групата не е в състояние да оцени окончателния ефект върху стопанската активност, зависеща и от неизвестната към момента продължителност на въведените карантинни ограничения.

Доколкото ликвидните активи на Групата превишават многократно регулаторните изисквания и към момента ликвидните буфери на Групата са незасегнати, Ръководството не очаква да зависи от финансиране, повлияно от епидемията с коронавирус.

Във връзка с усложнената епидемична обстановка в страната, свързана с разпространението на Covid-19 в страната и продължаващата извънредна епидемиологична обстановка, Ръководството на Групата е предприело мерки, които са регламентирани в Заповед на Изпълнителните директори. Създаден е Оперативен щаб, чиято цел е координация на действията в Групата за превенция разпространението на коронавируса. Предприети са мерки за физическа защита на банковия персонал, изложен на пряк риск от заразяване в банковите салони, като се спазват съответните предписания на властите – доставка на лични предпазни средства, ограничаване на струпване на служители в затворени помещения, в банковите салони се допуска минимален брой клиенти при спазване на дистанция от 2м. един от друг, дезинфектиране на банковите помещения минимум четири пъти на ден и др. Във филиалите на Банката майка са създадени два паралелни екипа от служители, които биха могли да покрият независимо осъществяване на дейността на филиала, дори и при наличие на заболели служители. Съгласно Заповедта е изготвен и действия план – график

ОБЩИНСКА БАНКА АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
31 декември 2020
Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

за дистанционна работа на служителите в режим „домашен офис“, който гарантира осигуряването и обезпечаването на непрекъсваемост на бизнес процесите по време на извънредното положение.

На 26 януари 2021 г., на извънредно правителствено заседание и във връзка с продължаващата световната пандемия от Covid-19, Министерският съвет със свое решение № 72, удължи срока на извънредната епидемична обстановка до 30 април 2021 г. Със Заповед № РД-01-173/18.03.2021 г. от 22 до 31 март на територията на страната се въвеждат временни противоепидемични мерки, с които са затворени множество търговски обекти, преустановени са пътуванията и учебния процес на територията на цялата страна.

Ръководството ще продължи да следи потенциалното въздействие и ще предприеме всички възможни мерки за смекчаване на евентуални потенциални ефекти.